

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Odun Dışı Ürün ve Hizmetler Dairesi Başkanlığı

TEBLİĞ NO: 302

ODUN DIŞI ORMAN ÜRÜNLERİNİN
ENVANTER VE PLANLAMASI
İLE
ÜRETİM VE SATIŞ ESASLARI

ANKARA
2016

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1	1
AMAÇ KAPSAM DAYANAK VE TANIMLAR.....	1
1.1.Amaç	1
1.2.Kapsam.....	1
1.3.Dayanak.....	1
1.4.Tanımlar	1
BÖLÜM 2	3
ODUN DIŞI ORMAN ÜRÜNLERİNİN ENVANTER VE PLANLAMASI	3
2.1. Genel Hükümler ve İlkeler	3
2.2. Görev, Yetki ve Sorumluluklar	4
2.3. Yıllık İş Programın Hazırlanması.....	4
2.4. Envanter ve Planlama Heyetlerinin Oluşturulması	5
2.5. Envanter Çalışmaları	5
2.5.1. Zaman Planlanması	5
2.5.2. Alan Envanteri.....	5
2.5.3. Verim Envanteri	6
2.6. ETS'ye Veri Girişlerinin Yapılması.....	7
2.7. Planlama Çalışmaları.....	7
2.7.1 Faydalanmanın Düzenlenmesi	7
2.7.2 Faydalanmaya Konu Edilmeyecek Türler	8
2.7.3 Faydalanma Planlarının Hazırlanması.....	8
2.8. Faydalanma Miktarına Ulaşılamaması veya Aşılması.....	9
BÖLÜM 3	9
ODUN DIŞI ÜRÜNLERİN ÜRETİM USUL VE ESASLARI	9
3.1. Genel Usul Ve Esaslar.....	9
3.1.1.Üretimin Birim Fiyat (Vahidi Fiyat) İle Yaptırılması	10
3.1.2.Üretimin Taahhüt Yolu İle Yaptırılması	11
BÖLÜM 4	11
ODUN DIŞI ÜRÜNLERİN SATIŞ USUL VE ESASLARI.....	11
4.1.Genel Usul Ve Esaslar.....	11
4.1.1.Teminat Olarak Kabul Edilecek Değerler;	12
4.1.2.Standardizasyon Ve Ölçü Hataları	13
4.1.3.İstif Ebat Listesinin Düzenlenmesi.....	14
4.2.Maliyet Bedeli Hesaplama Usul Ve Esası.....	14
4.2.1.Maliyet bedeli.....	14
4.2.2.Fiili Masrafın Hesaplanması	14
4.2.3.Dağıtım Giderinin Hesaplanması	14
4.2.4.Satış Masraflarının Hesaplanması	15
4.2.5.Tarife Bedelinin Hesaplanması	15
4.2.6.Beklenmeyen Giderlerin Hesaplanması	15
4.3.Muhammen Bedel Tespiti Ve Fiyat İndirim/Yükseltme Esasları	15
4.3.1.Muhammen Bedelin Tespiti	15
4.3.2.Fiyat İndirme/Yükseltme.....	16
4.4.Odun Dışı Orman Ürünlerinin Açık Artırmalı Satışı	16
4.4.1. Satış Partilerinin Oluşturulması.....	16
4.4.2. Açık Artırmalı Satışların Yapılacağı Yerin Seçimi ve Tellâlık Harcı Ödenmesi.....	17
4.4.3. Satış İlanlarının Yapılması	18
4.4.4. İhale Komisyonunun Teşekkülü.....	18
4.4.5. İhaleye Hazırlık ve İhale Aşamasında Yapılacak İş ve İşlemler	19

4.4.5.1. Müşteriden İstenecek Belgeler ve Kontrolü ile Geçici Teminatın Alınması.....	19
4.4.5.2. İhalenin Yapılması, Açık Artırmalı Satış ve Karar Tutanağı ile Şartnamenin Düzenlenerek İmzalatılması	19
4.4.5.3. Satış Karar Defterinin Tutulması.....	20
4.4.6. İhalenin Onaylanması.....	21
4.4.7. Kesinleşen İhalenin Müşteriye Tebliğ Edilmesi Ve Satış İşlemleri	22
4.4.8. Müşterinin Talebinden Vazgeçmesi	22
4.4.9. Satış Bedelinin Peşin veya Vade Bitiminden Önce Yatırılması.....	23
4.4.10.Orman Ürününün Teslimi, Satış Yerlerinden Kaldırılması ve Cezai Müeyyidesi	23
4.4.11. Satış Dosyalarının Düzenlenmesi.....	24
4.4.12. Yasak Fiil ve Davranışlar İle İhalelere Katılmaktan Geçici Yasaklama	25
4.5.Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Açık Artırmalı Satış.....	25
4.5.1.Çok Yıllık Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Açık Artırmalı Satış.....	26
4.6.Odun Dışı Ürünlerin Orman Kanunu 37 inci Maddesi Kapsamında Satışı.....	26
4.7.Odun Dışı Ürünlerin Orman Kanunu Ek-12 nci Maddesi Kapsamında Satışı	27
4.8.Müsadereli Odun Dışı Ürünlerin Satışı	28
BÖLÜM 5	29
ÜRETİM VE SATIŞ İŞLERİNİN PROGRAMLANMASI.....	29
5.1.Üretim Ve Satış İşlerinin Programlanması.....	29
BÖLÜM 6	30
BİR KISIM ODUN DIŞI ÜRÜNÜN ÜRETİM VE SATIŞ TEKNİĞİ.....	30
6.1.Reçine Üretimi	30
6.1.1.Reçine üretimi öncesi uygulanacak iş ve işlemler.....	30
6.1.2.Reçine üretiminde uygulanacak esaslar.....	31
6.1.3.Reçine üretiminin bitirilmesinde uyulacak esaslar.....	31
6.1.4.Reçine satış işlemleri.....	31
6.2.Sığla Yağı Üretimi.....	32
6.2.1.Sığla yağı üretimi ile ilgili iş ve işlemler.....	32
6.2.2.Sığla yağı ve buhurun satış işlemleri.....	34
6.3.Çıralı Çam Kök Odunu Üretimi	34
6.3.1.Çıralı çam kök odunu üretimi ile ilgili iş ve işlemler	34
6.3.2.Çıralı çam kök odununun satış işlemleri	35
6.4.Defne yaprağı üretimi.....	35
6.5.Çamfıstığı Üretimi.....	36
6.6.Şimşir Sürgünü Üretimi.....	37
6.7.Meşe Mazısı Üretimi	37
6.8.Meşe Palamudu Üretimi.....	38
6.9.Ardıç Meyvesi Üretimi.....	38
6.10.İhlamur Çiçeği Ve Yaprığı Üretimi	39
6.11.Huş Üretimi	39
6.12.Okalıptüs Yaprığı Üretimi	40
6.13.Keçiboynuzu Meyvesi Üretimi	40
6.14.Kestane Üretimi.....	40
6.15.Cehri Üretimi.....	41
6.16.Mahlep Üretimi	41
6.17.Menengiç Üretimi.....	41
6.18.Sumak Üretimi	42
6.19.Erika Üretimi.....	42
6.20.Sakız Üretimi.....	43
6.21.Kitre Zamkı Üretimi	43
6.22.Meyan Kökü Üretimi.....	44
6.23.Ceviz üretimi	44
6.24.Fındık Üretimi	45

6.25.Ağaç, Ağaççık Ve Çalı Formundaki Bazı Türlerin Toplama Ve Üretiminde Uygulanacak Özet Bilgi Tablosu	45
6.26.Otsu Bitkisel Ürünlerin Üretimi İle İlgili Genel Bilgiler	47
6.27.Soğanlı-Yumrulu Bitkilerin Üretimi	52
6.27.1.Soğanlı –Yumrulu bitkilerle ilgili genel bilgi	52
6.27.2.Soğanlı -Yumrulu Bitkilerin Üretim Tekniği	52
6.27.3.Soğanlı -Yumrulu Bitkiler Toplanırken Uyulması Gereken Temel Hususlar Tablosu	53
6.28.Doğal Mantarların Üretimi	55
BÖLÜM 7	66
ÜRETİM ARTIKLARI VE ORMANA ZARARLI BİTKİSEL MATERYALIN TOPLANIP ÇIKARILMASI ESASLARI.....	66
7.1.Temel Esaslar	66
7.1.1.Üretim artıklarının ormandan toplanıp çıkarılması	66
7.1.2.Sivikültürel faaliyetler nedeni ile oluşan artıkların ormandan toplanıp çıkarılması.....	67
7.1.3.Ormana Zararlı Ağaççık, Kök Ve Diğer Zararlıların Ormandan Toplanıp Çıkarılması	67
BÖLÜM 8	68
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER, YÜRÜRLÜK TARİHİ, YÜRÜRLÜĞE GİRME. 68	
8.1. Yürürlükten Kaldırılan Hükümler	68
8.2. Tebliğin Yürürlük Tarihinden Önce Yapılmış Olan İşlemler	68
8.3. Yürürlük Tarihi.....	68
8.4. Yürütme.....	68
BÖLÜM 9	68
TEBLİĞ EKLERİ	68

BÖLÜM 1

AMAÇ KAPSAM DAYANAK VE TANIMLAR

1.1.Amaç

Bu tebliğin amacı; başta sürdürülebilirlik ilkesi olmak üzere ormancılık ana ilkeleri doğrultusunda orman ekosistemlerinin odun hammaddesi dışında ürettiği odun dışı orman ürünlerinden yapılacak faydalanmaya ilişkin envanter, planlama, üretim, satış usul ve esaslarını belirlemektir.

1.2.Kapsam

Bu tebliğ, odun dışı orman ürünlerinin envanteri ve planlaması ile odun dışı orman ürünlerinin üretim ve satışına ilişkin usul ve esasları kapsar.

1.3.Dayanak

Bu tebliğ, 2886 sayılı kanunun 90 ıncı maddesi, Orman Kanununun 14, 15, 26, 29, 30, 37, 40, 41, 46 ve Ek-12 inci maddesi hükümleri ile 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 20.03.2015 tarih 29301 sayılı Orman Ürünlerinin Satış Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 20.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği, 05.02.2008 tarih ve 26778 sayılı Orman Amenajman Yönetmeliği, 24.09.1989 tarih ve 19231 sayılı Orman Emvalinin İstihsaline Ait Yönetmelik hükümleri gereği hazırlanmıştır.

1.4.Tanımlar

Bu tebliğde geçen;

Alan Envanteri: Bir ODOÜ'nün yayılış alanının, bu alan içerisindeki dağılımının, yoğunluğunun ve durumunun belirlenmesi maksadıyla yapılan envanter çalışmalarını,

Bakan: Orman ve Su İşleri Bakanını,

Bakanlık: Orman ve Su İşleri Bakanlığını,

Bolluk Derecesi: Hedef ODOÜ'nün yayılış alanı içerisinde gösterdiği küme, grup gibi lokal birlikteliklerin alanları toplamının tüm yayılış alanına olan yüzdesel oranını, (Örneğin, 5 hektarlık bir yayılış alanında Hedef ODOÜ 0,3'er hektarlık lokal yayılışlarla 3 farklı yerde kümelenmişse bu oran $((0,3+0,3+0,3) / 5) \times 100 \rightarrow \%18$ olarak gösterilir.)

Bölge Müdürlüğü: Orman Bölge Müdürlüğünü,

Daire Başkanlığı: Odun Dışı Ürün ve Hizmetler Dairesi Başkanlığını,

Diğer ODOÜ: Yaşayan organizmaların tamamının ya da bazı kısımlarının toplanması ile elde edilen ODOÜ'lerden farklı olarak; odun üretimi sırasında veya farklı nedenlerle oluşan her türlü bitki artığı, kabuk, kozalak, kök gibi ürünler ile humus gibi organik ve mineral kökenli ODOÜ'lerini,

Envanter ve Planlama Heyeti: Odun dışı orman ürünlerinin envanter ve planlama çalışmalarını yapmakla görevlendirilen birimi,

Envanter ve Planlama Tablosu: Plan ünitesinde yapılan envanter ve planlama çalışmalarına ait ETS üzerinden tetkik ve onay sürecini tamamlayarak raporlanmış veri setlerini içeren faydalanma planlarına esas tabloyu,

Envanter: Plan ünitesi sınırları içerisindeki ODOÜ'lerin durumlarını tespit etmek amacıyla uygun metotlar kullanılarak yapılan ölçüm, sayım ve değerlendirmelerin tümünü, (Alan envanteri ve verim envanteri şeklinde uygulanır.)

ETS (Envanter Takip Sistemi): Genel Müdürlük sunucuları üzerinden ODOÜ envanter ve planlama çalışmaları için web erişimli olarak servis edilen veritabanını veya Orman Bilgi Sisteminin (ORBİS) bu maksatla işletilen modüllerini,

Faydalanma Miktarı: Bir ODOÜ'nün, tüm yayılış alanında faydalanma yılına ait üretim zamanında toplanılacak miktarını,

Faydalanma Oranı: Belirli bir yayılış alanında tespit edilerek envanter çalışmaları yapılan bir ODOÜ'nün popülasyonunun devamlılığı ve faydalanmanın sürdürülebilirliği açısından üretime konu edilecek miktarının verim miktarına olan yüzdesel oranını,

Faydalanma Periyodu: Bir ODOÜ için aynı yayılış alanından ya da bir kısımdan yapılacak faydalanmanın yıl olarak dönüş süresini,

Faydalanma Planı: Belirli bir dönem ve plan ünitesi için; tür, faydalanılan kısım ve Diğer ODOÜ'ye göre sınıflandırılarak hazırlanmış, sürdürülebilir faydalanmanın yöntem, usul ve esaslarının belirlendiği planları,

Fiili Masraf: Üretilen ürünün birim miktarı için ödenen bedellerin toplamını,

Genel Müdürlük: Orman Genel Müdürlüğünü,

Hedef ODOÜ: Envanter ve planlama çalışmalarına konu edilen ODOÜ'leri,

İhale Bedeli: Satışa konu ürünün ihale sonucu oluşan birim fiyata göre hesaplanan toplam tutarını,

İşletme Müdürlüğü: Orman İşletme Müdürlüğünü,

İşletme Şefliği: Orman İşletme Şefliğini,

Lokal Yayılış Bölgesi: Hedef ODOÜ'nün lokal bir yayılışa sahip olduğu durumlarda; bölme, bölmecik ve meşcere sınırlarına bağlı kalınmaksızın sınırları tespit edilen poligonlar bir bölgeyi, (Özellikle, birden fazla bölmeciği içine alan bir vadi tabanı boyunca uzanan dere vejetasyonundaki Hedef ODOÜ'nün yayılış alanını belirlemek için tercih edilebilir.)

Makta: Orman içerisinde üretim yapılan alanı,

Mali Yıl: Takvim yılını,

Muhammen Bedel: Orman ürününün tahmin olunan satış bedelini,

Muhasebe Birimi: Gelir ve alacakların tahsili, giderlerin ve borçların hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini yürüten birimi,

Muhasebe Yetkilisi: Muhasebe hizmetlerinin yürütülmesinden ve muhasebe biriminin yönetiminden sorumlu yöneticiyi,

Müşteri: İşletme Müdürlüklerinden odun dışı orman ürünü/müsadereli ürün satın almayı talep eden veya satın alan gerçek ve tüzel kişileri,

Odun Dışı Orman Ürünü (ODOÜ): Ormanlardan ve ağaçlardan elde edilen odun dışındaki biyolojik ve mineral kökenli ürünler ile kabuk, yonga, çalı, kök, kütük, kozalak gibi odun üretimi sırasında açığa çıkan diğer ürünleri. Mantarlar, orman humusu ve örtüsü de aynı grupta yer alır.

Öncelikli ODOÜ: İç tüketimde, ithalat ve ihracatta çoğunlukla talep edilen dolayısıyla ekonomik değeri ve yüksek ticari potansiyeli bulunan, yaygın bir yayılışa sahip, transport olanakları geniş ve Daire Başkanlığınca Bölge Müdürlükleri bazında belirlenerek yıllık iş programına dâhil edilen odun dışı orman ürünlerini,

Örnek Alan: Envantere konu verilerin uygun yöntemlerle toplandığı, Hedef ODOÜ'nün yayılış alanı içerisinde; yerleri, sayıları, büyüklükleri ve şekilleri bu tebliğ hükümlerine göre belirlenen alanları,

Örtme Derecesi: Hedef ODOÜ'nün yayılış alanı içerisindeki yayılışının izdüşümleri toplamının tüm yayılış alanına olan yüzdesel oranını,

Piyasa Fiyatı: İhale yolu ile satılan ürünlerin ağırlıklı ortalama satış fiyatını,

Piyasa Satışı: Açık artırmalı, tahsisli ve pazarlıkla yapılan satışları,
Plan Ünitesi: İdari ve teknik iş bütünlüğü sağlamak üzere; doğal, coğrafi sınırlara dayanılarak ayrılmış en çok bir İşletme Şefliği alanını kapsayan planlama birimini,
Rampa: Orman içi istif yeri olup, üretimi yapılan ürünün satış depolarına taşınmak veya satışa sunulmak üzere toplandığı yeri,
Satış Masrafı: 294 sayılı tebliğ ile her yıl yenilenen bedeli,
Satış Süresi: İhale veya tahsis yolu ile müşterisi belirlenen ürünün müşteriye tebliğ edildiği tarihten itibaren satışın yapılması için tanınan süreyi,
Satış Yeri: Her türlü odun dışı orman ürününün satışa sunulduğu makta, rampa, son depo ve diğer satış yerlerini,
Son Depo: Rampadan taşınan odun dışı orman ürününün cins ve sınıfları itibariyle istiflenerek ve depolanarak piyasa icaplarına göre satışa arz edildiği yeri,
Sözleşme: İdare ile müşteri arasında yapılan yazılı anlaşmayı,
Şartname: Yapılacak işlerin genel, özel, teknik ve idari esas ve usullerini gösteren belge veya belgeleri,
Şube Müdürlüğü: Odun Dışı Ürün ve Hizmetler Şube Müdürlüğünü,
Şube Müdürü: Odun Dışı Ürün ve Hizmetler Şube Müdürünü,
Tarife Bedeli: 6831 sayılı Orman Kanunun 29 uncu maddesi hükümleri gereğince Genel Müdürlükçe tespit edilen ve Bakan oluru ile belirlenen bir birim ürünün dikili haldeki değeri,
Tevzi masraf: 294 sayılı tebliğ ile her yıl yenilenen bedeli,
Üretim Zamanı: Bir ODOÜ için; türün biyolojisi, yetiştirme ortamı koşulları, faydalanılacak kısımları ve bunun gibi farklı etkenler doğrultusunda belirlenen toplamının başlangıcı (dâhil) ile bitiş tarihi (dâhil) arasındaki süreyi,
Verim Envanteri: Bir ODOÜ'nün yayılış alanı içerisindeki nicelik ve niteliklerinin belirlenmesi maksadıyla yapılan envanter çalışmalarını,
Verim Miktarı: Hedef ODOÜ'nün örnek alan(lar) veya bu alan(lar) üzerinden hesaplanan tüm yayılış alanındaki sayısını ya da gram, kilogram, ton cinsinden ağırlığını,
Yayılış Alanı: Hedef ODOÜ'nün ön alan surveyi ile tespit edilen yayılışını, (Bu yayılış alanı bölme, bölmecik ya da meşcere sınırları ile sınırlı olabileceği gibi lokal yayılış bölgesi de olabilir.)
Yönetmelik: Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği ifade eder.

BÖLÜM 2

ODUN DIŞI ORMAN ÜRÜNLERİNİN ENVANTER VE PLANLAMASI

2.1. Genel Hükümler ve İlkeler

Devlet ormanlarından, gerçek ve tüzel kişilere ait özel ormanlardan ODOÜ elde etme gayesiyle yapılacak her türlü faydalanma, envanter verileri doğrultusunda hazırlanacak faydalanma planlarına göre yapılır. Faydalanma planları; ulusal ormancılık planı, ulusal/bölgesel kalkınma planları ve Genel Müdürlüğün stratejik planı gözetilerek hazırlanır.

Devlet ormanlarında, gerçek ve tüzel kişilere ait özel ormanlarda envanter ve planlama çalışmaları ile faydalanma planları, Envanter ve Planlama Heyetleri ile 5531 Sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan ormancılık ve orman ürünleri büroları ve şirketler tarafından bu tebliğ esaslarına uygun olarak yapılır.

Gerçek ve tüzel kişilere ait özel ormanlarda yapılacak faydalanma planları için herhangi bir ücret talep edilmez. Faydalanma planları, sahiplerinin İşletme Müdürlüğüne yapacakları müracaata müteakip en kısa zamanda hazırlanır veya yenilenir.

Yapılan envanter ve planlama çalışmalarının hedeflerinden biri de ülkemizin sahip olduğu ODOÜ'lerin yayılış, verim ve potansiyellerinin belirlenerek web erişimli bir veritabanı üzerinden izlenebilirliğinin sağlanmasıdır. Bu amaçla devlete, gerçek ve tüzel kişilere ait ormanlardan elde edilen tüm envanter ve planlama verileri ilgili birimler tarafından ETS'ye aktarılır.

Çok yıllık satışlarda, faydalanma planları satıştan önce ilgili yılları ve satışa konu edilen tüm ODOÜ'leri ve yayılış alanlarını kapsayacak şekilde düzenlenir. Müşteri, bu planlar çerçevesinde öngörülen faydalanmayı bu tebliğ hükümlerine göre gerçekleştirir.

2.2. Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Envanter ve Planlama Heyetlerinin çalışma takvimi, Genel Müdürlük tarafından öngörülen yıllık iş programları doğrultusunda Öncelikli ODOÜ'ler gözetilerek Bölge Müdürlüğünce belirlenir.

Envanter ve Planlama Heyetlerinin sevk ve idaresi, ilgili Bölge Müdürünün yetki ve sorumluluğu altında Şube Müdürünce yerine getirilir.

Envanter ve Planlama Heyetlerinin arazi ve büro çalışmaları Bölge Müdürlüğünce denetlenir. Faydalanma planlarının uygulanmasından ve takibinden; ilgili İşletme Şefi, İşletme Müdürü, Bölge Müdürü ile plan uygulamasında kendilerine görev ve yetki verilen diğer teknik elemanlar, görevleriyle sınırlı olmak üzere müştereken sorumludur.

Uygulama sonuçlarına ait veriler Bölge Müdürlüğünce ve/veya gözetimleri altında, ilgili İşletme Şefliklerince ETS'ye aktarılır.

Faydalanma planlarının uygulamasından sorumlu birimler, yılı içerisinde uygulama sonuçlarını şekli, içeriği ve süresi Bölge Müdürlüğünce belirlenen uygulama izleme cetvelleri ile Bölge Müdürlüğüne bildirir.

Faydalanma planlarının uygulama sonuçları Bölge Müdürlüğünce denetlenir.

Faydalanma planlarının ibrazından, muhafazasından ve dosyalanmasından ilgili İşletme Şefliği, İşletme Müdürlüğü ve Bölge Müdürlüğü müteselsilen sorumludur.

Arazi çalışmaları sırasında tanzim edilen envanter karneleri, resmi evrak niteliğinde olup ibrazından, muhafazasından ve dosyalanmasından ilgili Envanter ve Planlama Heyeti ve Bölge Müdürlüğü müteselsilen sorumludur.

Daire Başkanlığı yetkili birimlerince ETS üzerinden İşletme Şefliği bazında raporlanan “Envanter ve Planlama Tabloları” ile (.shp) uzantılı dosya formatında elde edilen veri setleri, fonksiyonel amenajman planlarına entegre edilmek üzere Orman İdaresi ve Planlama Dairesi Başkanlığına gönderilir.

2.3. Yıllık İş Programın Hazırlanması

Bölge Müdürlükleri, Genel Müdürlükçe bildirilen hedefler doğrultusunda bir sonraki yılın envanter ve planlama çalışmalarına konu edilecek ODOÜ'ler ile bu ODOÜ'lerin tahmini yayılış alanlarını ve verim miktarlarını belirleyerek yıllık iş programı teklifini hazırlar. Bu teklifler, **Ek-1**'de örneği verilen tabloya göre düzenlenerek her yılın Temmuz ayı sonuna kadar Daire Başkanlığına gönderilir.

Daire Başkanlığı, Bölge Müdürlüklerinin tekliflerini Genel Müdürlüğün stratejik planı, amaç ve hedefleri doğrultusunda değerlendirerek Bölge Müdürlüklerinin yıllık iş programını belirler.

Üretim zamanı henüz geçmemiş, farklı gerekçeler ve statülerince koruma altına alınmamış ODOÜ'lerden üretim talebi bulunanların faydalanma planları, verim kaybına neden olunmadan yıllık iş programına bağlı kalınmaksızın öncelikli olarak yapılır.

2.4. Envanter ve Planlama Heyetlerinin Oluşturulması

Envanter ve Planlama Heyetleri biri ilgili İşletme Şefi, diğerleri Bölge Müdürünün görevlendireceği biri başkan en az üç teknik elemandan oluşur. Heyetlerde görevlendirilecek yeterli sayıda personel bulunmaması veya mevcut personelin ilgili konularda uzman olmaması gibi durumlarda hizmet alımı yapılabilir.

Envanter ve Planlama Heyetleri iş yoğunluğu nedeniyle birden fazla kurulabilir.

Envanter ve Planlama Heyetlerinin arazi çalışmalarında ihtiyaç duyacakları araçların, Bölge Müdürlüklerince temin edilemediği hallerde ilgili mevzuat hükümleri gereğince araç kiralanması yapılabilir.

2.5. Envanter Çalışmaları

2.5.1. Zaman Planlanması

Arazi çalışmaları en sağlıklı envanter sonucunu vermesi kaydıyla arazi şartlarının uygun olduğu, ODOÜ'nün tanınabildiği, sayılabildiği ve ölçülebildiği her zaman yapılabilir. Ancak alan envanteri ile verim envanterinin birlikte yapılması verimlilik ve iktisadilik açısından daha uygun olur.

Verim envanteri, envantere konu ODOÜ'nün yaprak, sürgün, çiçek, meyve, kozalak, yumru, rizom, soğan gibi faydalanılan kısımlarının gerek nitelik gerekse nicelik bakımından toplanılmasının uygun olduğu üretim zamanlarında yapılır.

Üretim zamanı, ODOÜ'nün biyolojisine önemli oranda bağlı olduğu kadar rakım, bakı, mikroklima gibi habitat özelliklerine de bağlıdır. Bu nedenle envanter çalışmalarının zamanlaması bölge ve yöreye göre değişkenlik gösterebileceğinden arazi çalışmaları bu husus göz önünde bulundurularak planlanır.

2.5.2. Alan Envanteri

Arazi çalışmalarına başlanılmadan önce, Hedef ODOÜ'nün nerede ve ne zaman bulunabileceğinin bilinmesi işgücü verimliliği ve zaman tasarrufu açısından önemlidir.

Hedef ODOÜ'lerin olası yayılış alanlarının belirlenebilmesi maksadıyla; literatür ve kaynak araştırmalarının yanısıra; bölgeyi iyi tanıyan orman köylüsü, orman işletmesi çalışanları ve konuya ilgi duyan diğer kişiler ile görüşülerek anket çalışmaları yapılır.

Literatür ve anket çalışmalarından elde edilen veriler doğrultusunda var/yok analizleri yapılarak Hedef ODOÜ'lerin yayılış gösterebileceği alanlara ait krokiler hazırlanır. Hedef ODOÜ'lerin bulunduğu mevkiiler genel hatlarıyla ilgili meşcere haritasına aktarılarak hangi bölme, bölmecik ve meşcerelerde yayılış gösterdiği bu haritalar üzerinden tespit edilir.

Türün biyolojisi alan envanteri çalışmalarını zamansal ve mekânsal açıdan belirleyen en önemli etkidir. Bu bilinçle olası yayılışları tespit edilen Hedef ODOÜ'lerin aktüel yayılışlarının tespiti için verim envanterinden önce alan surveyi yapılır. Arazi çalışmalarından elde edilen alansal veriler meşcere haritası üzerinde işaretlenir. Ayrıca Hedef ODOÜ'nün popülasyon büyüklüğü, yoğunluğu, vitalitesi, refakatçi türleri, lokalitesi ve tahmini bolluk derecesi daha sonra yapılacak verim envanteri ve planlama çalışmaları için not edilir.

Elde edilen veriler doğrultusunda öngörülen örnekleme metoduna göre, örnek alanların büyüklüğü ve sayısı belirlenerek örnekleme yapılacak mıntıklar harita üzerinde işaretlenir.

2.5.3. Verim Envanteri

Yayılış alanı tespit edilen Hedef ODOÜ'nün veriminin hesaplanması amacıyla örnek alan çalışmaları yapılır.

Hedef ODOÜ yayılış alanı içerisinde homojen bir dağılım gösteriyorsa yayılış gösterdiği alanlarda sistematik; heterojen bir dağılım gösteriyorsa bilinçli tesadüfi örnekleme metodu tercih edilir.

Bilinçli tesadüfi örnekleme metodunda subjektif bir değerlendirme söz konusu olacağından örnek alanlar yayılış alanını en iyi temsil edecek yerlerden özenle seçilmelidir.

Envanter çalışmalarında alınacak örnek alan sayısı ve örnek alanların büyüklüğü Hedef ODOÜ'nün bölmecik içindeki yayılışına göre belirlenir.

Örnek alan sayısı ve büyüklüğü arttıkça elde edilen envanter verilerinin istatistiksel açıdan temsil yeterliliği ve güvenilirliği artmaktadır. Bu bakımdan heyetler uygun arazi şartlarında iş yoğunlukları elverdiği ölçüde örnek alan sayılarını artırmaya özen gösterir.

Envanter çalışmalarının kolaylaştırılması bakımından ODOÜ'ler formlarına göre aşağıdaki tabloda gösterildiği gibi gruplandırılır.

FORMLARINA GÖRE ODOÜ GRUPLARI	
GRUPLAR	Bu Gruplara Dahil Edilebilecek Tür Örnekleri
Ağaç Formu	Fıstıkçamı, İhlamur, Keçiboynuzu, Ahlat vb.
Ağaççık - Çalı Formu	Defne, Şimşir, Sumak, Likapa, Kuşburnu vb.
Otsu Formlar	Adaçayı, Kekik, Biberiye, Papatya, Nane vb.
Geofitler	Salep, Sıklamen, Kardelen, Tavşanmemesi vb.
Yosunlar-Likenler	Kara yosunları, Sakal likeni, Kaya likenleri vb.
Mantarlar	Ayı mantarı, Kuzugöbeği, Truf mantarı vb.
Diğer ODOÜ	Humus, Üretim Artıkları, Çıralı Çam Kökü vb.

ODOÜ grupları bazında, en küçük örnek alan büyüklükleri ile bu örnek alanların Hedef ODOÜ'lerin yayılış alanlarındaki heterojen ve homojen dağılımlarına göre temsil edebilecekleri en büyük yayılış alanları aşağıda verilen tabloya göre belirlenir.

ODOÜ GURUPLARINA GÖRE ÖRNEK ALAN ŞEKİL VE BÜYÜKLÜKLERİ İLE TEMSİL EDEBİLECEKLERİ ALAN BÜYÜKLÜKLERİ				
GRUPLAR	Örnek Alan		Bir Örnek Alanın Temsil Edebileceği En Büyük Yayılış Alanı	
	En Küçük	Şekli	Homojen Yayılış	Hetorejen Yayılış
Ağaç Formu	400 m ²	Kare, Daire	50 ha	40 ha
Çalı ve Ağaççık Formu	25 m ²	Kare, Daire	40 ha	30 ha
Otsu Formlar	4 m ²	Kare, Daire	30 ha	20 ha
Geofitler	1 m ²	Kare, Daire	20 ha	10 ha
Yosunlar ve Likenler	1 m ²	Kare, Daire	10 ha	5 ha
Mantarlar	100 m ²	Kare, Daire	10 ha	5 ha
Diğer ODOÜ	Yerinde belirlenir.		30 ha	20 ha

[Tablonun Kullanımı:

Tespit: 30 hektarlık bir alanda heterojen yayılışı tespit edilen bir kekik türü için en az kaç adet farklı örnek alandan envanter verisi toplamalısınız?

Uygulama: 30 Ha → 20 (1. Ör.A.) + 10 (2. Ör.A.) → En küçüğü 4 m² (2m*2m) büyüklüğünde en az 2 adet örnek alan almalıyız.]

Örnek alanda verim tespiti amacıyla Hedef ODOÜ'nün faydalanılacak kısımları üretim zamanında tekniğine uygun olarak üretilir; elde edilen ürünler sayılır ve/veya ölçülür.

Ölçümler yaş ağırlık üzerinden yapılır.

Bu ölçümlerde Hedef ODOÜ'nün üretim tekniğine kesinlikle uyulmalı ve uygun toplama araçları kullanılmalıdır.

Hedef ODOÜ'nün birden fazla faydalanılan kısmı var ise her bir kısım ayrı ayrı üretilerek ayrı ayrı sayılır ve/veya ölçülür.

Yayılış alanı içerisinde Hedef ODOÜ'yü temsil eden her bir örnek alan için sayım, ölçüm ve değerlendirmeler tekrarlanır.

Elde edilen veriler doğrultusunda **Ek-2'**de örneği verilen Envanter Karnesi örnek alanların her biri için ayrı ayrı doldurulur. Bu karnelerdeki veriler daha sonra yapılacak büro çalışmaları ile birleştirilerek ETS'ye aktarılır.

2.6. ETS'ye Veri Girişlerinin Yapılması

Envanter ve Planlama Heyetlerinin arazi çalışmalarından elde ettiği envanter verileri ile planlamaya ilişkin veriler Şube Müdürünün yetki ve sorumluluğu altında ETS'ye aktarılır.

ETS'ye aktarılan veri setleri Şube Müdürünün kontrolü, Envanter ve Planlama Şube Müdürünün tetkiki ve Daire Başkanının ya da yetkilendireceği yardımcısının onayı ile süreci tamamlayarak uygulanabilir, idari bir statü kazanır. Bu veri setleri Envanter ve Planlama Tabloları halinde ETS üzerinden yetkili kişi ya da birimlerce sorgulanarak raporlanabilir.

Odun üretiminden ya da diğer ormancılık uygulamalarından arda kalan kabuk, yonga, çalı, kök, kütük, kozalak gibi Diğer ODOÜ'ler örnek alan noktaları oluşturulmadan yaygın yöntemler kullanılarak meşcere bazında tespit edilebilir. Bu durumda elde edilen envanter verileri bölmecek veya meşcereyi kapsayacak şekilde herhangi bir örnek alanla ilişkilendirilmeden ETS'ye aktarılır.

Belirlenen koruma statüleri gereği koruma altında olan ODOÜ'ler ile ekosisteminde geliştirilmesi öngörülen bu nedenle de faydalanmaya konu edilmeyecek ODOÜ'ler için yapılan arazi çalışmalarından elde edilen envanter verileri, ETS'nin planlama arayüzlerine konu edilmeksizin yalnızca envanter arayüzüne aktarılır.

ETS'nin yaygınlaştırılması, doğru kullanımı ve veri güvenilirliğinin sağlanması amacıyla Daire Başkanlığınca veri sağlayıcılar ve uygulayıcılara yönelik bir rehber hazırlanır. Bu rehber yaygın iletişim araçları üzerinden ilgili birimlerin kullanımına sunulur. ETS üzerinde yapılacak olası versiyon ve/veya sistem güncellemelerinde yeni bir rehber hazırlanır.

2.7. Planlama Çalışmaları

2.7.1 Faydalanmanın Düzenlenmesi

Arazi çalışmaları ile elde edilen envanter verileri; Hedef ODOÜ'nün yayılış alanlarının kapsadığı orman fonksiyonları, transport olanakları, sağladığı ekosistem hizmetleri ve biyolojik çeşitlilik gibi diğer bileşenlerle birlikte bütüncül ve katılımcı bir yaklaşımla değerlendirilerek sürdürülebilir faydalanmanın yöntem, usul ve esasları belirlenir.

Hedef ODOÜ'nün geçmişteki durumuyla ilgili bilgilerin de elde edilebilmesi amacıyla yayılış alanı içerisinde yapılan faydalanmaların niteliği, şekli, halk-orman ilişkileri üzerindeki etkileri ile uygulama sonuçları; yapılan gözlemler, işletme kayıtları ve önceki dönemlere ait faydalanma planları üzerinden belirlenir. Faydalanmanın düzenlenmesinde, elde edilen bu veriler özellikle dikkate alınır.

Orman ekosistemleri kendi kendine yetebilen stabil ekosistemlerdir. Bu tür ekosistemlerde yapılacak faydalanma sınırlı ve ekolojik süreçleri en az etkileyecek şekilde düzenlenmelidir.

Bu bakımdan hangi ODOÜ'den ne miktarda faydalanılacağına ya da ne kadarının doğaya bırakılacağına yapılan bilimsel araştırmalar ve uzman tavsiyeleri dikkate alınarak gözlemler sonucunda karar verilir.

Türün biyolojisine göre yapılacak faydalanmalar dönüşümlü olarak planlanır. Örneğin defne sürgün faydalanmasının ardından 2-3 yıllık bir sürede kendisini yenileyebildiği için, üretimi 2-3 yılda bir yapılacak şekilde faydalanma bloklarına ayrılır.

Faydalanma bloklarının büyüklüğü ve deseni plan ünitesi bazında yıllık ürün arzının devamlılığı, ormancılık ilkeleri ve yapılan gözlemlere göre belirlenir.

Yıllık faydalanma deseninin oluşturulmasında iş gücü ve transport olanakları açısından bir birine yakın mevkiler öncelikle tercih edilir.

Bir plan ünitesinde bir ODOÜ için belirlenen faydalanma bloğunun sayısı, en az faydalanma periyodu kadardır.

Gerek yüksek biyolojik çeşitlilik ve estetik değeri gerekse kamuoyu endişeleri nedeniyle faydalanma tekniği açısından defne gibi sürgün kesimi yapılacak yayılış alanlarında, faydalanma bloklarının sayısı artırılarak aynı yıl içinde üretim yapılacak bloklar farklı mevkilerden seçilebilir.

Faydalanma blokları bölme, bölmecik, meşcere ve lokal yayılış bölgelerini kapsar. Lokal yayılış bölgeleri ODOÜ bazında Tür-I (Defne-I), Tür-II (Defne-II) şeklinde gösterilir.

2.7.2 Faydalanmaya Konu Edilmeyecek Türler

Bir yayılış alanındaki yayılışı braun blanquet skalasına göre nadir, serpili (münferit) ve örtme derecesi %5'in altında olan türler ile ulusal mevzuatlarımız ya da taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalarla mutlak koruma altına alınmış türler faydalanmaya konu edilmez.

Statüsü bakımından koruma altına alınmamış rizomlu, soğanlı ve yumrulu türler için öngörülecek faydalanma oranı %33'ten fazla, faydalanma periyodu ise 3 yıldan az olamaz.

Koruma altında olan veya ekosisteminde geliştirilmesi öngörülen türler için faydalanma planlarından farklı olarak gerek in-situ gerekse ex-situ yöntemler kullanılarak koruma ve geliştirme planları yapılabilir. Bu amaçla yapılan planların onay mercii Daire Başkanlığıdır.

Bölme, bölmecik ve meşcere içerisindeki örtme derecesi %5'in altında olduğu halde ürünün bulunduğu mıntikalarda yoğunluğu %5'in üstünde olduğu bilinen mantar vb. gibi türlerin faydalanma planlaması türün bulunduğu lokal yayılış bölgeleri ETS üzerinde gösterilerek yapılabilir.

2.7.3 Faydalanma Planlarının Hazırlanması

Faydalanma planları, ETS üzerinden raporlanacak Envanter ve Planlama Tabloları doğrultusunda kapak ve içerik pozisyonu **Ek-3 / Ek-4'** deki; "İmza ve Olur" bölümü ise **Ek-5'**teki örneğine uygun olarak düzenlenir.

ETS servislerinden kaynaklanan olası hatalarının üretimi aksatmaması amacıyla; Bölge Müdürlüğünün yetkili birimlerince Envanter ve Planlama Tabloları tanzim edilerek imzalanır, tetkik ve onay için Daire Başkanlığına gönderilir. Onay sürecini tamamlayan tablolar faydalanma planlarına esas oluşturmak üzere ilgili Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

Faydalanma planları plan ünitesi bazında yapılır ve en fazla bir İşletme Şefliğinin alanını kapsar.

Faydalanma planlarının uygulama süresi, ilgili amenajman planlarının geçerlilik süresine uygun olarak düzenlenir.

Envanter ve Planlama Heyeti tarafından 3 nüsha halinde düzenlenen faydalanma planları, Şube Müdürünün evrak ve arazi üzerinde yapacağı uygunluk kontrollerine müteakip Bölge Müdürünün Olurları ile uygulanmak üzere ilgili uygulayıcı birimlere gönderilir.

Faydalanma Planlarının çok yıllık yapılması esastır. Ancak arzı süreklilik oluşturmeyen “her türlü üretim artışı” gibi Diğer ODOÜ’ler için bir yıllık faydalanma planları yapılabilir.

Plan ünitesi bazında envanter çalışmaları tamamlandıktan sonra türün popülasyonunun ve ürün arzının devamlılığı esas alınarak faydalanma planları hazırlanır. Ancak üretim taleplerine binaen plan ünitesi bazında henüz envanter çalışmaları tamamlanmamış bölme ve bölmeciklerde envanter ve planlama çalışmaları öncelikle yapılarak bu yerlerdeki ODOÜ’ler planlı faydalanmaya konu edilir.

Yayılış alanlarındaki popülasyonu sürdürülebilir faydalanma açısından devamlılık gösteren ODOÜ’lerin faydalanma planları, uygulamadaki mevcut faydalanma planlarının süresi dolmadan önce yapılacak envanter ve planlama çalışmaları ile yenilenir.

Amenajman planlarının yenilenmesinden önce plan yapıcı birimlere mevcut faydalanma planları ile Öncelikli ODOÜ’ler için yapılacak faydalanma planları verilir. Bu maksatla yapılacak envanter ve planlama çalışmaları öncelikli olarak değerlendirilir.

Faydalanma planları kullanım kolaylığı, erişilebilirliği ve işlevselliği bakımından İşletme Şefliği bazında birleştirilerek bir kitap haline getirilebilir.

2.8. Faydalanma Miktarına Ulaşılamaması veya Aşılması

Doğal koşullar altında orman ekosistemlerinde kendiliğinden yetişen ODOÜ’ler, çevresel ve iklimsel değişimlere karşı oldukça duyarlıdır. Bu gibi nedenlerle, bazı yıllarda yapılan faydalanmalar, faydalanma planlarında öngörülen miktarların altında veya üzerinde gerçekleşebilir. Öngörülen faydalanma miktarlarından farklı olarak gerçekleşen bu tür sapmalar $\pm$ %25 sınırları içinde kalması kaydıyla normal olarak karşılanır. Ancak bu sınırlar içinde kalmayan faydalanma miktarlarının nedenleri İşletme Müdürlüğü tarafından Bölge Müdürlüğüne gönderilecek bir rapor ile izah edilir. Bölge Müdürlüğü gerekli gördüğü hallerde kurulacak bir komisyonla uygulama sonuçlarını yerinde denetleyebilir.

Faydalanma planlarında ön görülen faydalanma yılı ve üretim zamanında üretilemeyen çok yıllık ODOÜ’lerin üretimi, takip eden yıl içerisinde plan değişikliği ile yapılabilir. Ancak üretimin yılı içerisinde yapılamamasının gerekçesi İşletme Müdürlüğünce düzenlenecek bir raporla Bölge Müdürlüğüne bildirilir. Bölge Müdürlüğünün gerek rapor gerekse arazi üzerinden yaptıracağı tetkikler neticesinde uygun görülen ODOÜ’lerin faydalanma yılları Envanter ve Planlama Heyeti tarafından yeniden düzenlenir.

BÖLÜM 3 ODUN DIŞI ÜRÜNLERİN ÜRETİM USUL VE ESASLARI

3.1. Genel Usul Ve Esaslar

6831 sayılı Orman Kanununun 23.09.1983 gün ve 2896 sayılı kanunla değişik 26 ıncı maddesi gereği Devlet ormanlarında yapılacak her nevi odun dışı ürün üretimi, Amenajman Plânları ile Faydalanma Planları ve ODÜH Yönetim Planları çerçevesinde, yine aynı kanunun 27, 37 ve 40. Maddesinde belirtilen esaslara göre yaptırılır.

Devlet ormanlarındaki üretim işleri, Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinin 18 inci maddesi hükümleri gereği;

a) Birim fiyat (Vahidi fiyat)

b) Taahhüt yolu ile yaptırılır.

Üretim işleri üretimin yapılacağı yer için hazırlanmış olan odun dışı ürün yönetim planı, faydalanma planı, amenajman ve silvikültür planları göz önünde bulundurularak gerçekleştirilir.

Reçine, sıgla yağı, çıra ve şimşir gibi döner sermaye bütçesi ile yıllık üretim programına alınan odun dışı orman ürünlerinin üretimi birim fiyat usulü ya da taahhüt yolu ile idare tarafından yaptırılır.

Yıllık üretim programına alınmamış odun dışı orman ürünlerine Orman Kanununun 37 ve 40 ıncı Maddelerinde ifade edilen köylü ya da kooperatiflerin tarife bedeli karşılığı satış taleplerinin oluşmadığının tespiti durumunda yıllık üretim programında olmayan ürünlerde birim fiyat usulü ya da taahhüt yolu ile üretime konu edilebilir.

Ancak idarece birim fiyat ya da taahhüt yolu ile yapılacak üretim işleri piyasa talebi ve satış garantisi oluşmadıkça uygulanmayacaktır.

Yapılacak işe, iş yerine civar kooperatiflerin ve köylülerin iş güçlerinin yeterli bulunmaması veya işe ehil olmamaları veya aşırı fiyat istemeleri veya işin dağıtımı veya yapılması ile ilgili konularda çözülmesi mümkün olmayan ihtilaflar çıkarmaları gibi hallerde, bu işler; işyerine civar olmayan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine veya köylülere yaptırılır.

Üretime başlarken şartname düzenlenecektir. Şartnamenin özel şartlar bölümünde üretim sahası, zamanı, tekniği ve özel şartlar belirtilecektir. Üretimin bölme bütünlüğü korunarak yaptırılması esastır.

Odun ürünlerinin üretiminde olduğu gibi odun dışı orman ürünü üretiminde de üretim dosyaları oluşturulur. Odun dışı orman ürününün üretim ilanından, üretilen ürünün satış işleminin başlangıcına kadar düzenlenen tüm evraklardan bir nüsha söz konusu dosya da bulundurulur.

İdarenin birim fiyat (vahidi fiyat) ya da taahhüt yolu ile üretimini yaptığı odun dışı ürünlerden tartıya tabi olanlar tartılabiliyor ise istif yerlerinde, tartılamıyor ise sevk pusulası ile taşındığı kantarlarda ölçülerek ölçü tutanağına bağlanır.

3.1.1.Üretimin Birim Fiyat (Vahidi Fiyat) İle Yaptırılması

4734 Sayılı Kanunun “İstisnalar” başlıklı 3-a maddesi 6831 Sayılı Orman Kanunu gereğince orman köylülerini kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülerden yapılacak hizmet alımlarını kamu ihale kanunu hükümlerine tabi olmaktan çıkarmıştır.

Üretim, toplama ve ormandan çıkarma işleri Orman Kanununun 2896 sayılı Kanunla değişik 40 ıncı maddesine göre öncelikle Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatiflerine, iş yerlerindeki veya civarındaki köylülere, vahidi fiyatla yaptırılabilir.

Bu işlerin birim fiyatla yaptırılmasında bir parasal limite bağlı olmaksızın doğrudan İşletme Müdürlükleri yetkilidir.

Bunun için yıllık üretim programına alınmış reçine, sıgla yağı, çıra ve şimşir gibi ürünlerin üretim tekniğinin gereklerine ve işin çeşidine göre hesaplanan birim fiyatlara ait kararlar (**Ek-6 ve Ek-7**) ve şartnameleri düzenlenir. Bunlar 6831 sayılı kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen kooperatiflere tebligatla, köylülere ilan edilmek üzere köy muhtarlığına bildirilir. İlanın üyelerine duyurulduğuna dair kooperatif başkanlarının yazıları ile köylülere duyurulduğuna dair tutanak alınır.

Üretim bölmelerindeki iş dağıtımına müteakip ilgili şartnameler (**Ek-8**) iş sahiplerine, işi alan kooperatif ise kooperatif tüzel kişiliğini temsile yetkili kişilere imza ettirilir. Şartnamelerin imzalanmasından sonra en geç bir hafta içinde üretim alanı; Orman İşletme Şefi ve görevli memurlar ile iş sahipleri tarafından gezilir, varsa usulsüzlükler tespit edilerek üretim alanı sınırları arazide belirlenmek suretiyle iş sahiplerine teslim tesellüm tutanağı (**Ek-9**) ile teslim edilir. İş yeri muayene raporu (**Ek-26**) ile geriye teslim alınır.

Üretimi yapacakların şartname esaslarına uymadıklarının tespiti ve belgelendirilmesi halinde şartname hükümleri uygulanır. Genel Müdürlüğün ilgili mevzuatları gereği adli ve/veya idari işlem başlatılır.

Yapılan iş duyurusuna rağmen, iş için Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatif ve köylülerinin talepte bulunmaması durumunda duyuru civar kooperatif ve orman köylerine

yapılacaktır. Civar orman köylüleri ya da orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin de talipli olmaması durumunda diğer isteklilere taahhüt yolu ile yaptırılabilir.

3.1.2.Üretimin Taahhüt Yolu İle Yaptırılması

Yapılacak işin orman kanunu 40 ıncı Maddesinde tanımlanan Orman Köylülerini Kalkındırma Kooperatiflerinin veya köylülerinin iş güçlerinin çok üzerinde olması, yapılacak işe ehil olmamaları, işin teknik bilgi ile özel ekipman ve gözetim gerektirmesi, yüksek fiyat istenmesi, iş dağıtımını gerekli olduğu hallerde iş taksiminde çözülmesi mümkün görülmeyen itilafların çıkması ve benzeri durumlarda işin birim fiyatla yapılamayacağının belirlenmesi ve belgelenmesi durumunda bu işler taahhüt yoluyla da yaptırılabilir. Bu yolla yapılacak ihaleler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında yapılacak olup, bu kanunlar çerçevesinde hazırlanan sözleşme ve şartnameler kullanılacaktır.

Üretim işlerinin taahhüt ile yaptırılması halinde, odun dışı ürün üretim alanı taahhüdün kesinleşerek sözleşmenin imzalanmasını müteakip müteahhit veya kanuni vekiline 3.1.1. madde de belirlenen esaslara göre teslim edilir.

Taahhüde konu istihsal işlerine ait birim fiyatlar, daha önce köylü ve kooperatiflere ilan edilen birim fiyatlardan fazla olamaz.

Üretime verilecek ürünler için bölme bütünlüğü esas alınır. Hizmet alımı yolu ile taahhütlü üretim yaptırılacak olan tür için aranan teknik ve idari şartlar hizmet alım sözleşmesinde mutlaka yer alacaktır.

BÖLÜM 4 ODUN DIŞI ÜRÜNLERİN SATIŞ USUL VE ESASLARI

4.1.Genel Usul Ve Esaslar

Orman Kanununun 30, 37 ve Ek-12 inci maddeleri ve Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükümleri odun dışı orman ürünlerinin satışının genel esas ve usullerini belirler.

Odun dışı ürünlerde satış işlemleri ürünün, Orman Genel Müdürlüğü döner sermaye bütçesi yıllık üretim programına alınmış ya da alınmamış oluşuna göre yapılır.

Yıllık üretim programına alınmış olan odun dışı ürünler, İdare tarafından vahidi fiyat ya da taahhüt yolu ile üretimi yapılarak son depo ya da rampadan açık artırmalı satışa konu edilebileceği gibi üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satışa da konu edilebilir.

Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü odun dışı orman ürünlerin üretimi, aynı zamanda üretilen ürününün üreticiye satışını sağlayan bir satış usulüdür. Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış; İdarenin üretim masrafı yapmadığı, zamanın verimli kullanıldığı, değer kayıplarının azaldığı ve ürünün pazarlama garantisinin sağlandığı satış yöntemidir. Söz konusu satış usulü üretim ve satış garantisi sağladığından mutlaka tercih edilmelidir.

Zorunlu kalmadıkça odun dışı orman ürünleri vahidi fiyat usulü ya da taahhüt yolu ile üretildikten sonra son depo ya da rampadan açık artırmalı satışa konu edilmemelidir.

Açık artırmalı satışlar Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde belirlenen esaslar çerçevesinde belirlenecek olan uygun muhammen bedel ile Orman Kanununun 30 uncu maddesi kapsamında yapılır.

Yıllık üretim programına alınmayan odun dışı ürünler ise Orman Kanunu 37 inci maddesi ya da Orman Kanunu Ek-12 inci maddesi kapsamında toplattırılarak tarife bedeli karşılığında satışa konu edilir.

Açık artırmalı satış ihalesinde satılamayan odun dışı ürünlerin bir sonraki ihalede satışına kadar geçecek süre içerisinde, bozulması veya değer kaybına uğraması gibi hususlar söz konusu ise aynı muhammen bedel ve satış şartları ile pazarlık usulü ile de ürün satışı yapılabilir.

Odun dışı ürünlerin satışı peşin olarak yapılabileceği gibi bu tebliğin 4.1.1 maddesinde belirtilen değerler teminat olarak alınmak suretiyle ya da bankacılık sistemi içinde kullanılan ve Genel Müdürlükçe uygun görülen ürün veya sistemler aracılığıyla vadeli olarak da yapılır. Piyasa satışlarında uygulanacak peşinat miktarı, vade süresi, vade faizi oranları ile satış için ek süre verilmesi ya da vade için verilen sürenin uzatımı halinde uygulanacak faiz oranları gibi satış esasları Genel Müdürlükçe belirlenir. Çoğu zaman odun dışı ürün satış bedellerinin yüksek meblağlar olmadığı göz önünde bulundurulduğunda satış işlemlerinin peşin yapılması tercih edilmelidir.

Satış bedeli ve satışla ilgili her türlü vergi, fon, vade, faiz gibi diğer bedellerle geçici ve kesin teminatların tahsili Genel Müdürlükçe uygun görülen her türlü banka ve ürün kartları ile de yapılabilir.

Müşterilerin taleplerini uzun süreli karşılamak ve yurtdışı piyasalarda rekabet gücünü, verimliliği artırmak gayesiyle, yürürlükte olan odun dışı ürün yönetim planları dikkate alınmak kaydı ile ürünlerin üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü ile satışlar çok yıllık olarak da yapılabilir.

İhale öncesi ve ihale anında ihaleye fesat karıştırma ve diğer müşterileri etkilemeye yönelik davranış ve tutumlara kesinlikle müsaade edilmez. 2886 sayılı kanunun 83 üncü maddesinde belirtilen yasak ve davranışlarda bulunanlar aynı kanunun 84 üncü ve 85 inci maddelerine göre cezalandırılır.

Piyasa şartlarına göre ürünlerin miktar, kalite, tazelik, standart, düşük maliyet ve zaman olarak piyasaya arz edilmesi pazarlamadaki en önemli prensip olmalıdır.

İhaleli satış günlerinin civar işletmelerin satış günleri ile çakışmaması için gerekli tedbirler alınır.

İhaleli satışa konu edilecek olan odun dışı ürününün rampadan satışının mümkün olması durumunda rampadan satışlara ağırlık verilecektir.

İhtiyaç duyulması halinde elektronik alt yapının oluşturulmasını müteakiben, odun dışı ürünlerin ihalesi ve satışı elektronik ortamda yapılabilir. İhale ve satışların elektronik ortamda nasıl ve ne şekilde yapılacağına dair esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

Tartıya tabi yapraklı sürgünler dallarından ayrılıp yabancı maddelerden temizlendikten sonra demetler halinde balyalayarak, tartıya tabi çiçek, meyve, yaprak, kök ve soğan gibi ürünler, toprak ve yabancı maddelerden temizlenmesine müteakip orman içi istif yerlerinde veya kantarlarda yaş olarak kabul edilerek tartılacak ve satışa müstenit ölçü tutanağı düzenlenecektir.

Tartıma imkânı yok ise, ürünler tartı mahallerine sevk pusulası ile nakledilecek, tartı mahallinde satış ve teslimat işleri tamamlanacaktır.

Odun dışı ürünlerin satışından elde edilen bedeller, Döner Sermaye Bütçesinin ilgili hesabına gelir olarak kaydedilir.

4.1.1.Teminat Olarak Kabul Edilecek Değerler;

Tedavüldeki Türk Lirası,

Banka ve Özel Finans Kurumlarının verecekleri süresiz teminat mektupları,

Banka ürün ve kartları ile yapılan tahsilatlar teminat olarak kabul edilir.

Açık Artırmalı Satışlarda Alınacak Teminatlar; Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesinde de belirtildiği gibi, geçici teminat satışa konu partinin; muhammen bedeli üzerinden hesaplanacak toplam tutarın %3 ü, kesin teminat ise toplam ihale bedelinin % 6 sıdır.

İhaleye girecek olan müşterileri, geçici teminatı ihale başlangıç saatinden önce en az yukarıda belirtilen oranda, teminat olarak kabul edilen değerleri kullanmak suretiyle İşletme Müdürlüğünün banka hesabına veya veznesine yatırmaları gerekir.

Her ne suretle olursa olsun idarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz. Verilen kesin teminat, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Teminat, ürünün tamamının satışının yapılmasına müteakip müşteriye aynen iade edilebileceği gibi satış bedeline de mahsup edilebilir.

Açık Artırmalı Satışlarda Alınacak Vergi, Resim ve Fonlar; Katma Değer Vergisi: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre fonlar ve toplam satış bedeli üzerinden Maliye Bakanlığınca belirlenen oranda alınır.

Ağaçlandırma Fonu: 4629 sayılı Kanunun geçici maddesi (mülga 4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanununun 9 uncu maddesi) ve Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği Yönetmeliği hükümlerine göre toplam satış bedeli üzerinden %3 olarak alınır.

Bakanlık Fonu: 4629 sayılı Kanunun geçici maddesi(6831 sayılı Orman Kanununun 1744 sayılı Kanunla değişik mülga Ek-3 üncü maddesi) ve Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine odun dışı orman ürünü satış bedeli üzerinden %3 oranında alınır. Yurt dışına ihraç edilecek ürünler için uygulanmaz.

Tellallık Harcı: 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 70 inci maddesine göre Tellallık Harcının oranı 100 TL'ye kadar %2 olup, 100 Türk Lirasını aşan satışlarda aşan kısım için oran %1 olarak uygulanır.

Karar Pulu: Damga Vergisi Kanunu hükümlerine göre satış bedeli üzerinden Maliye Bakanlığınca belirlenen oranda alınır.

Tarife bedelli satışlarda Alınacak Vergi, Resim ve Fonlar; Tarife bedelli satışlarda 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre toplam satış bedeli üzerinden Maliye Bakanlığınca belirlenen oranda Katma Değer Vergisi ve %3 Bakanlık Fonu alınır.

4.1.2.Standardizasyon Ve Ölçü Hataları

Orman ürünlerinin standardizasyonunda belirtilen boyut ve görünüş özelliklerine ait esaslar ile işaret ve deyimler aynen ve titizlikle uygulanır, ürün teslimlerinde anlaşmazlık doğmasına meydan verilmez.

Standartlara uygun olarak satışa çıkarılan ürünlerin ölçüsü, İstif Ebat Listelerinde gösterilir. Müşterilerin satış öncesinde, satış yerlerinde ölçüyü kontrol etmesi ve ölçüyü kabul etmiş olarak satışa iştiraki zorunludur. Ancak, ürünün satışının yapıldığı tarihten sonraki 10 gün içerisinde ve nakliyata başlamadan evvel, müşteri istif yerinde mevcut ürünlerin standardına uygun olmadığını veya miktar olarak eksik olduğunu iddia ettiği takdirde; yeniden yapılacak ölçme masrafı kendisine ait olmak ve kendisi veya kanuni vekilini ölçüde hazır bulundurmak şartıyla tekrar ölçü ve standart kontrolü yapılır. Müşteri haklı çıktığı takdirde ölçüm için yapılan masraf idarece karşılanır. İşletme Müdürlüğü de gerek gördüğü takdirde, masrafı kendisine ait olmak üzere partiyi yeniden ölçebilir.

Satışa konu edilen odun dışı ürünün ölçü birimleri itibari ile miktarında yanlışlık tespit edildiğinde, yeniden hesaplanan parti miktarına göre satış işlemi düzeltilir.

Adet olarak satılan odun dışı orman ürünlerinde %10'a kadar (%10 dâhil) standardına uymayan ürün çıkarsa parti kabul edilir. Bu durumda standardına uymayan ürünler partiden çıkarılır ve yeniden hesaplanan miktara göre satış yapılır. Adet olarak standardına uymayan ürünler %10 den fazla çıkarsa müşteri ürünü alıp almamakta serbesttir.

Kg/Ton olarak satılan odun dışı orman ürünlerinde, partinin çeşitli yerlerinden satış partisini temsil edecek nitelikte gelişmiş güzel numune alınır. Alınan numune içerisinde standarda uymayan odun dışı orman ürününün miktarı %20 ye kadar (%20 dâhil) ise parti kabul edilir. Bulunan sonuçlar bu miktardan fazla ise, parti standarda aykırı sayılır. Bu durumda müşteri ürünü alıp almamakta serbesttir.

4.1.3.İstif Ebat Listesinin Düzenlenmesi

Satış yerlerindeki odun dışı orman ürünleri vakit geçirilmeden bozulmaya mahal verilmeksizin ürünün saklama istekleri göz önünde bulundurulması kaydı ile depolanır. Depolamayla görevli memurlar tarafından **(Ek- 10)'da** yer alan örneğe uygun İstif Ebat Listesi tanzim edilir. Şeflikçe, söz konusu İstif Ebat Listesinin ait olduğu istifteki ürünlerin cins, nev'i, miktar gibi nitelikleri itibari ile uyumlu olup olmadığı kontrol edilerek, varsa eksiklikler giderilir. Kontrol edilip imzaları tamamlanan İstif Ebat Listeleri, şefliğince vakit geçirilmeden ve talep beklenmeden satışa sunulmak üzere İşletme Müdürlüğüne gönderilir.

4.2.Maliyet Bedeli Hesaplama Usul Ve Esası

4.2.1.Maliyet bedeli

Ürün maliyet bedeli, Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde belirtildiği üzere;

- 1) Fiili masraf,
- 2) Dağıtım giderleri (Tevzi Masrafı)
- 3) Satış masrafları,
- 4) Tarife bedeli,
- 5) Beklenmeyen giderlerden (1, 2, 3 ve 4 fıkralarındaki giderler toplamının % 20 sine kadar Genel Müdürlükçe belirlenir) oluşmaktadır.

Maliyeti oluşturan unsurlardan tarife bedeli, dağıtım gideri, satış masrafı orman ürünlerinin Kg, Ton, Adet gibi birim miktarları için Genel Müdürlükçe hesaplanarak her bütçe yılının başında Bölge Müdürlüklerine ve İşletme Müdürlüklerine gönderilir. Maliyet unsurlarından fiili masraf olarak, hesaplama konu birimlerin ürün, cins ve nevilerine göre öngörülen veya gerçekleşen fiili masraf ortalamaları alınır.

4.2.2.Fiili Masrafın Hesaplanması

Odun dışı orman ürünlerinin birim miktarının üretimi için ödenen ölçme, kesme, sökme toplama, ormandan çıkarma, yükleme, taşıma, istif, ilk madde ve malzeme gideri vb. gibi üretim giderlerinin toplamıdır.

4.2.3.Dağıtım Giderinin Hesaplanması

Dağıtım Gideri hesaplanmasında dağıtım giderinin hesaplanacağı yıla ait döner sermaye bütçesindeki konsolide bütçe toplamındaki değerler esas alınır.

Konsolide bütçe toplamına ait Giderler hesabında yer alan Yatırım giderleri ile Cari giderlerden orman ürünü maliyet hesabına girmeyen giderler (tesis inşaatları, bina inşaatları, taşıt alımı, arazi ve arsalar, tesis makine ve cihazlar, demirbaşlar, haklar, hizmet üretim maliyet hesabı, araştırma geliştirme, genel yönetim giderleri vb.) toplanır. Bulunan bu değerden Gelirler hesabında yer alan diğer gelirlerin çıkartılması sonucu orman ürünü satışlarından karşılanacak dağıtım gideri hesaplanmış olur.

Hesaplanmış olan orman ürünü satışlarından karşılanacak dağıtım gideri ürün cins ve miktarları dikkate alınarak ürün bazında dağıtılır. Dağıtım giderine tabi satış miktarlarında,

fiili masraf ve fiili masraf + tarife bedeli üzerinden satışı öngörülen ürün miktarları hesaba katılmaz.

4.2.4.Satış Masraflarının Hesaplanması

İşletmeler Döner Sermaye Bütçesinde belirtilen satış masraflarının aynı bütçedeki satış programında belirtilen orman ürünü satış miktarlarına dağıtılması suretiyle hesaplanır. Tarife bedeli ve tarife bedeli + fiili masraf üzerinden satılan ürünler satış masrafı hesabına dahil edilmez.

4.2.5.Tarife Bedelinin Hesaplanması

İşletmeler Döner Sermaye Bütçesinde belirtilen tarife bedeli aynı bütçedeki satış programında belirtilen orman ürünü satış miktarlarına dağıtılması suretiyle hesaplanır. Ancak tarife bedelinin dağıtımında; sadece fiili masraf alınarak yapılan satışlar dağıtım yapılacak satış miktarına dâhil edilmez.

4.2.6.Beklenmeyen Giderlerin Hesaplanması

Fiili masraf, dağıtım gideri, satış masrafları ve tarife bedeli toplamının % 20 sine kadar Genel Müdürlük tarafından belirlenecek orana göre hesaplanır.

4.3.Muhammen Bedel Tespiti Ve Fiyat İndirim/Yükseltme Esasları

İhaleye çıkartılıp satılamayan veya düşük vasıfları nedeniyle mevcut muhammen bedelle satılamayacağı öngörülen ürünlerde fiyat indirimi yapılabilir. Ayrıca, özel durumu ve kalitesinden dolayı mevcut muhammen bedelin üzerinde satılabilecek ürünlerde fiyat yükseltme yapılabilir.

Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin 4 üncü maddesi gereğince Genel Müdürlükçe, satışın yapıldığı tarihteki maliyet bedeli üzerinden İşletme Müdürlüğüne %20'ye kadar, Bölge Müdürlüğüne %50'ye kadar indirim veya yükseltme yapma yetkisi verilmiştir. %50'nin üzerindeki oranlarda indirim veya yükseltme yapılması için Genel Müdürlükten izin alınması gerekir. Muhammen bedelin tespit edilmesi sırasında indirim veya yükseltme yetkisi kısmen kullanılmış ise, sonradan kullanılan yetkilerle yapılan değişiklik oranları toplamı yukarıda belirtilen yetki sınırlarını aşamaz.

4.3.1.Muhammen Bedelin Tespiti

Odun dışı orman ürünlerinin en iyi şekilde kıymetlendirilmesi yoluyla Genel Müdürlük gelirlerinin artırılması ve ilgili sanayiinin hammadde ihtiyacının zamanında uygun fiyatlarla karşılanması bakımından Muhammen bedellerin isabetli ve tutarlı olarak tespiti büyük önem arz etmektedir.

Muhammen bedellerin belirlenmesinde satış istif yerlerinin tüketim merkezlerine olan mesafesi, piyasa koşulları, daha önceki ortalama satış fiyatları göz önünde bulundurulur.

Odun dışı orman ürünleri için Muhammen bedel tespiti yapmaya, İşletme Müdürlüğünden başlamak üzere, sırası ile Bölge Müdürlüğü ve Genel Müdürlük; belirlenen artırma ve eksiltme oranları dahilinde yetkilidir. Muhammen bedel tespiti **(Ek- 11)**'de yer alan örneğe uygun yapılır.

Çok yıllık üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış işlemlerinde kullanılacak muhammen bedel için, öncelikle ihale tarihinde o yıla ait muhammen bedel tespiti yapılır. İkinci ve izleyen yıllarda satış için kullanılacak muhammen bedel tespiti,

Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde değişim) oranında arttırılarak yapılır.

4.3.2.Fiyat İndirme/Yükseltme

İndirim veya yükseltme yetkisi kullanılarak satılacak ürünler, belirlenecek yeni muhammen bedeller üzerinden açık artırmaya çıkarılır. Fiyat indirim veya yükseltmede ürünlerin vasfını kaybetmeden en uygun fiyattan satılabilmesi için, öncelikle piyasa araştırması yapılarak ürünlerin satılabilir fiyatı tespit edilir. Bu fiyattan hareketle satışın yapıldığı tarihteki maliyet bedeline göre hangi oranda indirim veya yükseltme yapıldığı hesaplanarak (Ek- 12)’de yer alan Fiyat İndirim/Yükseltme Raporu düzenlenir. Muhammen satış bedeli üzerinden yapılan açık artırmalı satışlarda istekli çıkmaması, ürünlerin emsallerinden düşük veya yüksek vasıfta olması halinde İşletme Müdürlüğünce düzenlenecek Fiyat İndirim/Yükseltme Raporu Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

Muhammen bedeller arasındaki dengenin korunması ve yetki bakımından İşletme Müdürlüğü satış komisyonunca yapılan %20’ye kadar olan değişikliklerde Bölge Müdürlüğüne bilgi verilir, %21–50 oranlardaki indirim veya yükseltmelerde Bölge Müdürlüğünden, %50’nin üzerindeki indirim veya yükseltmelerde Genel Müdürlükten izin alınır.

Bölge Müdürlüğüne gelen Fiyat İndirim/Yükseltme Raporları incelemeye tabi tutularak % 50 oranına kadar olanlardan uygun görülenler tasdik edildikten sonra gereği için İşletme Müdürlüğüne, % 50 oranından fazla olanlar ise Bölge Müdürlüğünce görüş ve mütalaa belirtilmek suretiyle onay için Genel Müdürlüğe gönderilir.

Fiyat indirim yetkileri kullanılırken, İşletme ve Bölge Müdürlüğü yetkisi dâhilinde yapılan indirim neticesinde belirlenen muhammen bedel fiili masrafın altında olamaz. Ancak, zaruri durumlarda Genel Müdürlükten izin alınmak şartı ile fiili masrafın altında muhammen bedel belirlenebilir. Ekolojik ve teknik olarak zorunluluk yoksa fiili masrafın üzerinde satış imkânı olmayan orman ürününün üretimi yapılmaz.

4.4.Odun Dışı Orman Ürünlerinin Açık Artırmalı Satışı

Üretimi idaremizce yapılan veya yaptırılan odun dışı orman ürünlerinin açık artırmalı satışları, satış usul ve esasları çerçevesinde peşin veya vadeli olarak yapılır. Çoğu zaman odun dışı orman ürünü satış bedellerinin yüksek meblağlar olmadığı göz önünde bulundurulduğunda satış işlemlerinin peşin yapılması tercih edilmelidir.

Satışlarda kullanılacak bu tebliğ ekindeki şartnamelerin boş bırakılan yerlerine, Genel Müdürlükçe piyasadaki gelişmelere göre belirlenen vade süresi, peşinat ve faiz oranları ile diğer hususlar yazılır.

Odun dışı orman ürünlerinin açık artırmalı satışlarında her bir parti ayrı bir ihale konusu olduğundan vadeli satışlarda her bir satış partisinden vadeye kalan bedel ve faizi için ayrı teminat alınması gerekmektedir.Ancak, müşterinin talebi halinde aynı ihale içinde kalan birden fazla satış partisi için, parti numaralarının yazılması kaydıyla, tek bir teminat alınabilir. Satışların farklı tarihlerde yapılması halinde vade başlangıç tarihi ilk satış tarihi olarak alınır.

Odun dışı orman ürünlerinin açık artırmalı satışında her bir parti ayrı bir ihale konusu olduğundan, ihaleye katılacak olan müşterinin kendisi veya vekili aynı partiye birden fazla müşteri adına geçici teminat yatıramaz ve pey süremez.

Şatışlarda bu tebliğ ekinde bulunan “Odun Dışı Orman Ürünlerinin Açık Artırmalı Satış Şartnamesi” ve diğer ekler kullanılacaktır.

4.4.1. Satış Partilerinin Oluşturulması

Şefliğince İşletme Müdürlüğüne gönderilen İstif Ebat Listeleri; İşletme Müdürünün görevlendireceği bir teknik eleman tarafından istiflerin usulüne ve standardizasyon esaslarına göre yapılıp yapılmadığı ile İstif Ebat Listesinin uygunluk durumu sondaj mahiyetinde kontrol edilir, varsa noksanlıkları tamamlattırılır.

Mahalli özellikler, müşterilerin satın alma güçleri ve istif miktarları dikkate alınarak, İşletme Satış Komisyonu tarafından satış partileri oluşturulur. Satış partilerinin bir nakil aracının taşıyabileceği miktar veya onun katlarına denk gelecek şekilde oluşturulmasına da dikkat edilir.

Satış memuru, İstif Ebat Listesi ve muhammen bedellerden yararlanarak (Ek- 13) 'de yer alan örneğe uygun olarak Satış Öncesi Bilgi Cetvelini düzenler.

Satış komisyonunca satış partilerinin muhammen bedellerinin uygunluğu incelenerek normalden düşük veya yüksek kalitedeki satış partilerinin muhammen bedelleri, yetki sınırları ve Bölge Müdürlüğünün bilgisi dâhilinde değiştirilebilir. Kontrol edilen ve gerektiğinde düzeltilen Satış Öncesi Bilgi Cetveli muhasebe birimine intikal ettirilir.

Satış Öncesi Bilgi Cetvelleri ayrıca ilgili Şefliklere ve satış depolarına da gönderilir. Bu cetvellerde eksiklik veya fazlalık varsa bir tutanakla belirlenir ve bu tutanak İşletme Müdürlüğüne yazılı olarak gönderilir. İşletme Müdürlüğünce Satış Öncesi Bilgi Cetvelinde gerekli değişiklikler yapılır ve satış öncesinde müşterilerin bilgisine sunulur.

4.4.2. Açık Artırmalı Satışların Yapılacağı Yerin Seçimi ve Tellâllık Harcı Ödenmesi

Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte açık artırmalı satışların usul ve esaslar belirtilmiş, fakat satışın yapılacağı yer belirtilmemiştir. Bu nedenle ticari ve idari hususlar dikkate alınmak suretiyle açık artırmalı satışların yapılacağı yerin tespiti Genel Müdürlüğümüze bırakılmıştır.

Orman ürünlerinin satışları ticari gereklere göre yapılmakta olduğundan, ürünün değerince kıymetlendirilemeyeceği tespit edilen yerlerde satış yapılmaz.

İhtiyaç duyulması halinde bir veya birden fazla İşletme Müdürlüğünün açık artırmalı ihalesi Bölge Müdürlüğünce belirlenecek bir İşletme Müdürlüğünde yapılabilir.

Açık artırmalı satışlar; Orman ürünlerinin istihsal edildiği ormanın mülki sınırları içinde bulunduğu ilçelerde, ayrıca teşkilatımıza ait bina bulunmayan veya bulunsada dahi satış yapmaya elverişli salonu olmayan hallerde, satış salonu veya tellal temin etmesi kaydıyla belediyesi olan il, ilçe ve beldelerde yapılabilir. İhalenin yapılacağı yerde; PTT Teşkilatı, banka, otel, lokanta bulunması, yolunun yaz kış ulaşımamüsaait olması ve düzenli olarak araç işleemesi tercih edilir.

29 Mayıs 1981 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 67, 68, 69, 70 ve 71 inci maddelerinde tellallık harcı düzenlenmiştir. Bu kanunun 67 inci maddesi “Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyelere ait hal, balıkhane, mezat yerleri ve ilgilinin isteğine bağlı olarak belediye münadisi veya tellalı bulundurulan sair yerlerde, gerçek veya tüzel kişiler tarafından her ne surette olursa olsun her çeşit menkul ve gayrimenkul mal ve mahsüllerin satışı, Tellallık Harcına tabidir.” şeklinde düzenlenmiş olup, bu maddede tellallık harcı ödemenin şartları ifade edilmektedir.

İlçe veya belde belediye hudutları dışındaki ormanlardan istihsal edilen odun dışı orman ürünü hangi belediye hudutları dâhilinde depolanıp satılıyorsa tellallık harcı o belediyeye ödenir.

İhalelerde satışa arz edilen odun dışı orman ürünlerinin farklı belediye sınırlarında üretilmesi durumunda, belediyeler arasında tellallık harcının paylaşımı, öncelikle taraflar arasında düzenlenecek protokol hükümlerine göre yapılır. Protokol düzenlenememesi durumunda

İşletme Müdürlüğünce kurulacak komisyonun takdir edeceği oranlarda tellallık harcı ödemesi yapılır.

4.4.3. Satış İlanlarının Yapılması

İlanlar ihale gününden en az 10 gün önce (ihale günü hariç) ilan edilmiş olmalıdır. Satış ilânları mevzuatta belirtilen usullere uygun olarak ve müşterilere yeterli bilgileri sağlayacak şekilde düzenlenir. İlan masraflarından tasarruf amacıyla eksik bilgili ilân yapılmayacak, gereksiz bilgi ile masraf çoğaltılmayacaktır. İlânlar, Satış Öncesi Bilgi Cetvelinin özeti halinde **(ek- 14) 'de** yer alan örneğe uygun olarak yapılır.

Satış ilanlarında, İşletme Müdürlüğü ve Şeflik adı, odun dışı orman ürününün bulunduğu satış yerinin adı, cinsi, nev'i, parti adet ve miktarları, partilerin muhammen satış bedelleri, teminat miktarları, merkezi köy ve kasabada olan işletmelerin bağlı olduğu il ve ilçe adları, satış günü, yeri ve saati mutlaka belirtilir. Orman ürününün cins ve nev'i açık olarak yazılacak ve ilanda yer almayan ürünler ihale edilemez. İlan ve cetvellerde kısa işaret kullanmak zorunda kalınması halinde birinci bölümde belirtilen kısaltma ve rumuzlar kullanılır.

İşletmelerce yapılan bütün açık artırmalı satışlarla ilgili ilân, Satış Öncesi Bilgi Cetveli ve şartnamelerdeki boşluklar doldurularak birer örneği kontrol için Bölge Müdürlüğüne, ilan ve Satış Öncesi Bilgi Cetveli bilgi için Genel Müdürlüğe gönderilir.

Ayrıca, satış ilânı, Satış Öncesi Bilgi Cetveli ve şartnamelerin birer örneği İşletme Müdürlüğüne bağlı müstakil Şefliklere ilan tahtasına asılmak üzere gönderilir.

Talepte bulunan ve ücretsiz yayını kabul eden her türlü yayın organı vasıtasıyla ilanlar yayınlanabilir. Satış Öncesi Bilgi Cetveli posta ve/veya elektronik posta yoluyla öteden beri ihalelere katılan müşterilere gönderilebilir.

İhale ilanları 2886 sayılı kanunun ihale ilanını düzenleyen ilgili hükümleri ve Orman Ürünlerinin Satış Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin ihale ilanları başlığındaki 7 inci maddesi hükümleri çerçevesinde yapılır.

Belirtilen Parasal Sınırın Üç Katını Aşan İhalelerin İlanı; Orman ürünlerinin açık arttırma ve pazarlık usulü ile yapılacak satışlarının tahmin edilen toplam bedeli esas alınarak, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 17 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca her yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenecek miktarın üç katını aşan ihaleler, ihale tarihinden en az on gün önce ilan edilecek şekilde,

1. Resmi Gazete'de
2. İli Basın İlan Kurumunca, İli Basın İlan Kurumu olmayan yerlerde valilikçe/kaymakamlıkça belirlenecek günlük çıkan mahalli gazetelerden birinde (günlük mahalli gazete çıkmayan yerlerde en çok 7 gün aralıklarla çıkan mahalli gazetelerin birinde bir defa ilan yapılabilir),
3. Mahalli belediye vasıtalarında,

birer defa olmak üzere ilan edilir. Ayrıca, Genel Müdürlük birimlerinin internet sitelerinin en az birinde de ilan edilir.

Belirtilen Parasal Sınırın Üç Katına Kadar Olan İhalelerin İlanı; En az iki defa olmak üzere belediye ilan vasıtalarıyla ve Genel Müdürlük birimlerinin internet sitelerinin en az birinde yayınlanır. Belediye ilan vasıtalarıyla yapılacak olan ilanlarda; ilk ilan satış tarihinden en az 10 gün önce, ikinci ilan ise satış tarihinden en az 5 gün önce yayınlanır. Bu madde kapsamında gazetelerde ilan zorunluluğu olmayıp, ihaleye iştirakin ve rekabetin artırılması gerekli olan hal ve şartlarda diğer usullerle (broşür, sms, e-mail vb.) de duyuru yapılabilir.

Müsadereli Ürün veya Mal Satış İlanı; İşletme Müdürlüğü ve Şefliklerinde yapılacak zapt ve müsadereli ürünlere ait satış ilanları, satışın yapılacağı yer dâhilinde uygun yerlerde ve mutata vasıtalarla duyurulur.

4.4.4. İhale Komisyonunun Teşekkülü

Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasına göre, işletmelerde açık artırmalı satışlar İşletme Müdürü'nün başkanlığında, muhasebe yetkilisi ve ilgili teknik bir personelden oluşan komisyon tarafından yapılır.

İşletme Müdürü ve Muhasebe yetkilisinin herhangi bir mecburi sebeple komisyona katılamaması halinde, İşletme Müdürü tarafından görevlendirilmek kaydıyla İşletme Müdür yerine teknik bir personel, Muhasebe yetkilisinin yerine de muhasebe biriminden görevlendirilen bir memur komisyona katılır. Üçüncü üye olarak ilgili teknik personelin bulunmaması halinde, İşletme Müdürünce uygun görülecek bir personel komisyona katılmak üzere görevlendirilir.

Bir veya birden fazla İşletme Müdürlüğü'nün açık artırmalı satışlarının Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenen aynı tarih ve yerde yapılması durumunda ihalenin yapıldığı İşletme Müdürlüğü komisyonu yetkili satış komisyonudur. Ancak, ihtiyaç duyulması halinde Bölge Müdürlüğü tarafından yukarıdaki esaslar dahilinde farklı bir komisyon kurulabileceği gibi kendi ihalelerini yapmak üzere ilgili İşletme Müdürlükleri satış komisyonları da görevlendirilebilir.

Şefliklerinde satılmasında zaruret görülen müsadereli ürün satışı için İşletme Müdürlüğü'nün izni ile ilgili İşletme Şefi ve iki memurun katılımıyla şefliklerde de komisyon kurulabilir. Müsadereli ürün satışında komisyonların satış kararı kesindir.

4.4.5. İhaleye Hazırlık ve İhale Aşamasında Yapılacak İş ve İşlemler

4.4.5.1. Müşteriden İstenecek Belgeler ve Kontrolü ile Geçici Teminatın Alınması

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve ilgili mevzuatı hükümleri ile Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin ilgili hükümleri gereği ihale katılımcılarından istenecek belgeler kontrol edilir ve kanunca belirtilen geçici teminat alınır.

İdarece ihalelerin en elverişli koşullarla sonuçlandırılmasını sağlamak amacıyla, isteklilerde belirli mali ve teknik yeterlik ve nitelikler aranabilir. Bunları tespiti yarayan belgelerin neler olduğu, şartnamelerde gösterilir. İstekliler şartnamelerde yazılı belgeleri eksiksiz vermek ve Türkiye'de tebligat için adres göstermek zorundadır.

İsteklilerde aranacak niteliklere binaen alınan yazılı belgeler, İşletme Müdürlüklerinde görevlendirilmiş yetkili personelce (muhasebe yetkilisi veya satış memuru) kontrol edilerek sisteme girilir ve her müşteriye bir müşteri numarası verilir. Sisteme girilen bilgilerin doğruluğundan yetkili personel, belgelerin doğruluğundan müşteri sorumludur.

Satışa katılması uygun görülen müşterilerin; Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin 8 inci maddesine göre, ilanda bildirilmiş olan ihale başlangıç saatinden önce ihale konusu olan partinin, tahmin edilen bedelinin en az %3 ü oranında geçici teminatı muhasebe biriminin banka hesabına veya veznesine yatırmaları, **(Ek- 15)'de** yer alan örneğe uygun İhale Başvuru Formunu doldurarak muhasebe birimine teslim etmeleri gerekmektedir. Geçici teminatı yatırılmayan hiçbir partiye pey sürdürülmez. İhaleden yasaklı olan müşterilerden geçici teminat alınmaz ve ihaleye katılmaları engellenir. İhale için teminat yatıran müşterinin ihaleye katılmaması veya ihaleye katılarak pey sürmemesi halinde teminatı irat kaydedilir. Ancak, sürülen pey yüksekliği sebebiyle artırmadan çekilenlerin teminatları iade edilir.

Bir veya birden fazla İşletme Müdürlüğünün açık artırmalı ihalesi Bölge Müdürlüğünce belirlenecek bir yerde yapılması halinde; partilere ait alınacak teminatlar ihalenin yapılacağı yerdeki İşletme Müdürlüğü banka hesabına veya veznesine yatırılır.

4.4.5.2. İhalenin Yapılması, Açık Artırmalı Satış ve Karar Tutanağı ile Şartnamenin Düzenlenerek İmzalatılması

a) İhalenin Yapılması

Satışa, satış komisyonunca ilan edilen saatte başlanır. İhale için tespit olunan tarih, tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk iş gününde aynı yer ve saatte yapılır. İlandan sonra çalışma saati değişse de ihale ilan edilen saatte yapılır.

İhalenin huzur ve selameti bakımından; 2886 sayılı İhale Kanununu 83 üncü maddesindeki fiil ve davranışlarda bulunan müşteriler önce uyarılır, tekrarı halinde ise salondan çıkarılır. Bu fiil ve davranışta bulunan müşterilerle ilgili, Yasak Fiil Ve Davranışlar İle İhalelere Katılmaktan Yasaklama başlığı altındaki hükümler uygulanır.

İhalede bir parti için sürülen pey komisyonca haddi lâıyk görüldüğü takdirde, en yüksek fiyat veren müşteri üzerine geçici ihalenin yapılmasına, haddi lâıyk görülmediği takdirde ihalenin yenilenmesine, müşteri çıkmadığı takdirde pazarlığa bırakılıp bırakılmamasına komisyonca karar verilir. Karar, komisyonca ittifakla veya çoğunlukla alınabilir.

b) Sürülen Peyin Komisyonca Haddi Layık Görülmesi

Açık artırma sonunda, en yüksek pey süren müşteri üzerine geçici ihale yapılır. Her satış partisi için (Ek- 16)'de yer alan Açık Artırmalı Satış ve Karar Tutanağı düzenlenip Komisyon Başkanı ve üyeleri, tellal ve üzerine geçici ihalesi yapılan müşteriye imzalatılır.

Ayrıca, Açık Artırmalı Satış ve Karar Tutanağı ile birlikte (Ek- 17)'de yer alan örneğe uygun olarak Odun Dışı Orman Ürünleri Açık Artırmalı Satış Şartnamesi de müşteriye imzalatılır. Şartnameyi imzalayan müşteri şartname hükümlerini okumuş ve kabul etmiş sayılır. Odun dışı orman ürünü satışlarının farklı şart ve karakter göstermesi nedeniyle, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 90 ıncı maddesi ile orman ürünlerine tanınan istisnaya dayanılarak, ayrıca sözleşme düzenlenmez. Açık Artırmalı Satış ve Karar Tutanağı ile şartnamenin imzalanmasından sonra müşterinin taahhüdünden vazgeçtiğini bildirmesi veya satış ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, şartnamenin taahhüdünden dönen müşteriler ile ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

c) Sürülen Peyin Komisyonca Haddi Layık Görülmemesi

İhalede verilen bedelin haddi layık görülmediği, satışa fesat karıştırıldığı veya rekabet şartlarının oluşmadığına kanaat getirilmesi durumunda geçici ihalenin yapılmaması veya satış komisyonunca alınan geçici ihale kararının Bölge Müdürlüğünce tasdik edilmemesi durumunda geçici teminat geri iade edilir. Bu durumda geçici ihalesi yapılmayan veya Bölge Müdürlüğünce onaylanmayan partiler yeniden satışa arz edilir. Müşteri bundan dolayı hiçbir hak talebinde bulunamaz.

ç) İhalede Müşteri Çıkması ve Pazarlıktan Satış

İhalede müşteri çıkması halinde, mevcut durum ve zaruretler ile idare yararı gözetilerek ihaleyi tekrarlama veya bir sonraki ihale ilanına kadar aynı muhammen bedel ve satış şartları ile pazarlık usulü ile satış kararı komisyonca alınır. Pazarlığa bırakılan süre içinde İşletme Müdürlüğünce yeni bir ihale yapılması durumunda, pazarlık süresi sonu beklenmeden ürün pazarlıktan kaldırılıp bu ihalede satışa çıkarılabilir.

Pazarlığa kalan partilere ihale kararının onayından sonra müşteri çıkması durumunda; şartname imzalatılıp ilk talepte bulunan müşteriye satış doğrudan yapılır. Müşterinin talebi halinde kesin teminat yatırmak ve şartnameyi imzalamak kaydıyla 15 gün içerisinde de satış yapılabilir. Bu süre içinde satışı yaptırmaması halinde müşteri taahhüdünden dönmüş sayılıp, şartname hükümlerine göre işlem yapılır.

Pazarlıktan yapılacak satışlar, açık artırmalı satışların devamı sayıldığından, ilgili açık artırma şartnamesindeki esaslara göre yapılır.

Pazarlık süresi içinde yapılan satışlarda Bölge Müdürlüğünden onay alınmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak, pazarlık süresi bitiminde Bölge Müdürlüğüne bilgi verilir ve satış sonucu bilgileri ilgili programlara girilir.

4.4.5.3. Satış Karar Defterinin Tutulması

Odun dışı orman ürünlerinin satışlarına ait kararların bir arada bulundurulması suretiyle satışların takibini kolaylaştırmak bakımından; sayfaları numaralı, mühürlü ve son sayfaları tasdikli en az bir yıllık ihtiyacı karşılayacak büyüklükte, biri sadece odun dışı orman ürünlerinin açık artırmalı satışları için, diğeri de müsadereli ürünlerin satışları için olmak üzere iki ayrı karar defteri tutulur.

Komisyonca haddi layık görülen satış partilerine ait bilgiler, Açık Artırmalı Satış ve Karar Tutanağı ile Satış Sonucu Bilgi Cetveli dikkate alınarak **(Ek-18)**'de yer alan örneğe uygun Açık Artırmalı Satış Karar Defterinin ilgili satırına okunaklı ve düzgün el yazısı ile yazılır ve her sayfanın altı komisyonca imzalanır. Ya da defter sayfalarındaki bilgileri içeren komisyonca imzalanmış bilgisayar çıktıları ilgili karar defterine yapııştırılarak köşelerinden mühürlenir.

Bölge Müdürlüğünden geçici ihalenin onay veya red emri alındığında, partilere ait geçici ihale kararlarının altına satış memuru tarafından, "Bölge Müdürlüğünün tarih vesayılı yazısı ile onaylanmış veya reddedilmiştir" şeklinde şerh verilir. Aynı işlem, satış partilerine ait dosyalara konulmakta olan geçici ihale karar suretlerinde de yapılır.

İhalede oluşan fiyat haddi lâıyk görülmediği veya isteklisi çıkmadığı takdirde, Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre satış komisyonunca ihaleden çıkartılması, yeniden ihaleye konması veya pazarlığa bırakılması gibi hususlarda verilecek karar, parti numara sırası takip edilen aynı karar defterine yazılır.

Pazarlıktan yapılan satışlarda, o parti için daha önce alınan pazarlığa bırakma kararının altına, pazarlık süresinde yapılan kesin satış kararı yazılır ve karar komisyonca imzalanır.

Müsadereli ürün satışları için, satış komisyonlarınca verilen kesin ihale kararları da ilgili satış defterine kararda açıklandığı şekilde yazılır.

4.4.6. İhalenin Onaylanması

Geçici ihale kararına göre ekli **(Ek-19)**'daki örneğe uygun olarak düzenlenecek olan Satış Sonucu Bilgi Cetvelinin bir nüshası ihale gününü takip eden (ihale günü hariç) 3 iş günü içinde onay için Bölge Müdürlüğüne, bilgi için bir nüshası da doğrudan Genel Müdürlüğe gönderilir. Ayrıca, satışa çıkarılan ve satılan ürünün cins, nev'i itibarıyla **(Ek- 20 ile Ek-21)**'de yer alan örneklere uygun olarak icmal de belirtilir.

Bölge Müdürlükleri, geçici ihale kararının tamamını veya bir kısmını onayladığını veya reddettiğini kararın Bölge Müdürlüğüne ulaştığı tarihten itibaren en geç 5 iş günü içinde İşletme Müdürlüğüne bildirir. Geçici ihale kararının Bölge Müdürlüğüne bildirilmesi ve Bölge Müdürlüğünün satış onay kararının İşletme Müdürlüğüne bildirilmesi işi öncelikle elektronik ortamda yapılır.

Bir veya birden fazla İşletme Müdürlüğünün açık artırmalı satışlarının Bölge Müdürlüğünce uygun görülen bir yerde aynı tarihte yapılması durumunda; yetkili komisyon geçici ihale kararına göre düzenlenecek Satış Sonucu Bilgi Cetvelini onay için Bölge Müdürlüğüne gönderir. Bölge Müdürlüğünce onaylanan ihale kararı gereği için ilgili İşletme Müdürlüklerine gönderilir.

İhalenin tamamen iptal edilmesi veya ihaledeki parti veya partilerin satışının ihale öncesi, ihale esnasında veya sonrasında iptal edilmesi durumunda müşteriler idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Herhangi bir parti veya partilerin geçici ihalesinin Bölge Müdürlüğünce reddedilmesi halinde, reddedilen parti veya partiler işletmesince Genel Müdürlüğe bildirilir.

İhalede sürülen pey dolayısıyla haddi lâıyk görülmeyen partilerin, yeniden açık artırmaya çıkarılarak piyasa fiyatıyla satılmasına çalışılır. Komisyon, bedelin haddi layık görülüp görülmediği kararını verirken; emsal ürünlerin satış fiyatları, ürüne olan talep, ürünün kalite ve standart özelliklerini dikkate alır.

4.4.7. Kesinleşen İhalenin Müşteriye Tebliğ Edilmesi Ve Satış İşlemleri

Bölge Müdürlüğünce onaylanan ihale kararının onaylandığına dair yazının İşletme Müdürlüğünün kaydına girdiği tarihi izleyen en geç 5 iş günü içinde, Tebligat Kanunu hükümlerine göre üzerine ihale yapılan veya vekiline imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanır ya da elektronik tebligat yöntemi ile tebliğ edilir. Tebligatın elektronik olarak yapılması durumunda, elektronik tebligat hükümleri esas alınacak olup; tebligat müşterinin elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

Müşterinin, tebliğ tarihi sayılan günden itibaren 15 gün içinde (tebliğ edilen gün sayılmaz) geçici teminatını kesin teminata çıkarması ve satış şartnamesine göre satış işlemini yaptırması gerekmektedir. Ancak, 15 günlük satış süresi içinde teslim tesellümü yapılarak satışı yaptırılan partilerde geçici teminatın kesin teminata çıkarılmasına gerek yoktur.

Satış peşin bedelle yapılabileceği gibi, vadeli olarak da yapılabilir. Satışın peşin veya vadeli yapılması halinde peşinat olarak yatırılacak tutarlar banka ürün ve kartları ile ödenebileceği gibi, işletme vizesine veya banka hesabına yatırabilir.

Vadeli satış yapılması halinde peşinat dışındaki kalan borç ile vade faizi, banka ürün ve kartları ile ödenebileceği gibi teminat alınmak suretiyle de satış yapılabilir.

Satış süresi içinde satışını yaptırmayan ve ek süre talebinde bulunmayan müşteriler taahhüdünden dönmüş sayılarak teminatı irad kaydedilir ve şartname hükümlerine göre gerekli işlem yapılır.

Satış için verilen 15 günlük süre içinde müşterinin geçici teminatını kesin teminata çıkarması, Genel Müdürlükçe belirlenen ve satış esaslarında belirtilen gecikme faizini peşin ödemesi şartıyla satış işlemini yaptırması için verilen 15 günlük sürenin bitiminden itibaren 15 günlük ek bir süre daha verilebilir. Bu süre sonunda satış yaptırmayanın kesin teminatı irad kaydedilir.

Yukarıdaki süreler içinde ödemeye ait şartlar yerine getirilmemiş olursa müşteri taahhüdünden dönmüş sayılacağından, satış bozularak hiç bir mahkemeden hüküm ve karar alınmasına ve protesto çekilmesine gerek kalmaksızın teminatı irad kaydedilir ve şartname hükümleri uygulanır. Bundan dolayı müşteri hiçbir surette hak talebinde bulunamaz.

4.4.8. Müşterinin Talebinden Vazgeçmesi

Üzerine geçici ihale yapılan müşterinin satış talebinden vazgeçtiğini bildirmesi veya kendisine bildirilen sürelerde ürün bedelini yatırmaması halinde, teminatı irad kaydedilerek durum müşteriye bildirilir. Teminatı irad kaydedilen ürün aynı muhammen satış bedeli üzerinden ilk müşterisine de duyurulmak suretiyle İşletme Müdürlüğünce düzenlenecek ilk satışla birlikte açık artırmaya çıkarılır. Şayet ilk satış için mevsim durumu, nakliyat imkânları ve yeni bir ihaleye çıkılacak kadar satış partisi oluşturulamaması gibi sebeplerle teminatı irad kaydedildikten sonra 30 günden daha fazla zaman geçmesi öngörülüyorsa, ürünün evsaf kaybına uğramaması ve müşterilerle bir ihtilafa düşülmemesi bakımından, teminatı irad kaydedilen parti mahalli ilân yoluyla açık artırmaya çıkarılır. İlk ihalede satılamayan bu ürünlerin ikinci ya da daha sonraki ihalelerde fiyat indirimi yapılabilir.

Teminatı irad kaydedilen partinin mümkün olan en kısa sürede açık artırmaya çıkarılması esas olduğundan, ilk satışla birlikte veya mahalli ilânla açık artırmaya çıkarılması konusunda İşletme Müdürlüğünce gerekli özen gösterilir.

En az iki defa ihaleye çıkarılıp da ürünün satılamaması halinde; ürünün en son ihaleye çıkarıldığı muhammen bedelden aşağı olmamak kaydıyla tahsisen de satışı yapılabilir.

Teminatı irad kaydedilen partinin ikinci veya daha sonra yapılan açık artırmalı satışında oluşan idare zarar ve alacakları ilgili şartname hükümlerine göre hesaplanır ve bu hükümlere göre işlem yapılır.

4.4.9. Satış Bedelinin Peşin veya Vade Bitiminden Önce Yatırılması

Odun dışı orman ürünü satışları, 15 günlük satış süresi içinde müşterinin talebi halinde; ürün bedelinin tamamı ile her türlü vergi, fon ve harçlar peşin tahsil edilerek yapılabileceği gibi, vadeli olarak da yapılabilir. Odun dışı orman ürünlerinin satışında peşin satış yapılması tercih edilmeli ve şartnameler peşin satışa göre düzenlenmelidir. Vadeli satışlarda uygulanacak peşinat miktarı, vade süresi ve faiz oranları, piyasa durum ve icaplarına göre Genel Müdürlükçe belirlenir.

Vadeli satış yaptıran müşterinin vade bitiminden önce ürün bedeli için vermiş olduğu teminat karşılığını ödemesi halinde, kalan süreye tekabül eden faiz müşteriye fatura veya fatura yerine geçen belge karşılığında iade edilir.

4.4.10. Orman Ürününün Teslimi, Satış Yerlerinden Kaldırılması ve Cezai Müeyyidesi

a) Odun Dışı Orman Ürününün Teslimi; Açık artırma ile satılan odun dışı orman ürünlerinin satış işlemini müteakip İşletme Müdürlüğünce ilgili şefliğe gönderilecek satış yazısında; satılan partilerin numaraları, cins, nevi, miktarı, bedellerinin tahsil edildiği fiş tarih ve numarası belirtilerek bedellerinin alındığı tarihten itibaren son depolardan 10 gün, rampalardan ise 20 gün içinde ürünlerin satış şartnamesindeki esaslar dâhilinde teslimi ile gerekli işlemin yapılması bildirilir. Söz konusu satış yazısına ürün bedelinin tahsil edildiği muhasebe işlem fişi veya fatura sureti de eklenir.

İlgili İşletme Şefliğince, müşterinin müracaatı üzerine satış şartnamesine göre ürünler müşteriye veya kanuni vekiline teslim edilir ve bununla ilgili teslim tesellüm tutanağı düzenlenir. Ürünün teslim tesellüm tutanağının bir örneği satış dosyasına konulmak üzere İşletme Müdürlüğüne gönderilir. Müşterinin teslim almak için verilen sürede gelmemesi halinde; teslim tesellüm tutanağının imza yerine “Müşteri ürünleri teslim almaya gelmemiştir” şerhi konularak bir nüshası İşletme Müdürlüğüne gönderilir.

Satışın yapıldığı tarihten sonra son depolardan 10 gün, rampalardan ise 20 gün içinde ürünleri teslim etme ve teslim alma işi yapılır. Bu süre içinde müşteri ürünleri teslim almaya gelmediği takdirde, bu partinin satış işlemine esas olan cins, nevi, miktarı, ile müşteri tarafından aynen teslim alınmış sayılır. Bedeli yatırılmış partinin teslim alındığı veya teslim alınmış sayıldığı (satış tarihinden itibaren son depolardan en geç 10 uncu gün, rampalardan ise en geç 20 nci gün) tarihten itibaren her türlü sorumluluk müşteriye aittir. Teslim tesellüm tutanağının imzalanmasından sonra müşteri görevli personelin nezaretinde aldığı ürüne kendi işaretini tatbik edebilir.

b) Ürünlerin Satış Yerlerinden Kaldırılması, Kaldırılmaması Halindeki Cezai Müeyyide; Müşterinin veya kanuni vekilinin satın aldığı ürünü istediği yere naklini sağlamak için usulüne uygun şekilde nakliye tezkeresi düzenlenip kendilerine verilir.

Müşterinin satın aldığı orman ürünlerini istif yerlerinden kaldırması stok yığılması ve karışıklıkların önlenmesi bakımından önemlidir. Müşterinin satın aldığı orman ürünlerini satış yerlerinden taşıması için, satış tarihinden itibaren 30 gün süre ile hiç bir ücret alınmadan izin verilebilir.

Otuz günü aşan sürelerde stok yığılması, ürünün bozulma riski, çalınma ihtimali vb. olması durumunda İşletme Müdürlüğünce müşteriye satın aldığı ürünü satış yerinden taşıması için tebligat yapılır. Yapılan tebligatta makul bir süre verilerek, müşterinin verilen süre içerisinde ürünü satış yerinden taşıması istenir. Verilen süre içerisinde ürünlerin satış yerlerinden kaldırılmaması durumunda o partinin satış tutarı üzerinden (vergi, resim, fon, harçlar hariç) günlük %0,2 oranında gecikme cezası alınır.

Mücbir sebepler dışında satış tarihinden itibaren 9 ay içinde satış yerinden kaldırılmayan ürünlere 2886 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi gereğince işlem yapılarak, İşletme

Müdürlüğünce ilk açık artırmalı ihalede satılır. İşletme Müdürlüğünün alacağı ile masraflar ve diğer giderler düşüldükten sonra kalan meblağ müşteriye, vekili veya varisine ödenmek üzere emanete alınır.

c) Müşteriden İdare ve Üçüncü Şahıslara Verdiği Zarar ve Cezaların Tazmini; Müşterinin kendisine ait olmayan ürünleri, bilerek veya bilmeyerek kaçırmaması, İşletmeye ait taşınır veya taşınmazları tahrip etmesi veya hasara uğratması halinde, durum Şeflikçe bir tutanakla tespit edilerek İşletme Müdürlüğüne bildirilir. İşletme Müdürlüğünce kurulacak bir komisyon tarafından İnceleme Raporu tanzim edilir ve şartname hükümlerine göre zarar ve ziyanın giderilmesi için gerekli işlemler yapılır.

Tahakkuk ettirilen bu alacağın tahsil edildiği belgelendirildiğinde kendine ait ürünün nakline müsaade edilir. Müşteri borcunu ödemediği takdirde satış yerindeki ürünün nakline izin verilmez. Müşteri zarar ve ziyandan dolayı tahakkuk eden idare alacağını tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde ödemezse, ürününe el konularak ilk açık artırmalı ihalede satılır. İşletme Müdürlüğünün alacağı ile masraflar ve diğer giderler düşüldükten sonra kalan meblağ müşteriye, vekili veya varisine ödenmek üzere emanete alınır. İşletme Müdürlüğünce yapılan bu satış sonunda müşteri aleyhine fiyat farkı oluştuğu takdirde, müşteri hiçbir suretle bu farkı talep edemez.

Müşterinin zarar ziyandan veya cezadan dolayı herhangi bir borcunun olmaması halinde satış partisinin istif yerlerinden kaldırılmasına müsaade edilir. Varsa teminatı, İşletme Müdürlüğünce iadesinde bir mahzur görülmediği takdirde iade edilir.

Müşteri üçüncü şahıslara verdiği zarardan doğrudan ilgili şahıslara karşı sorumludur.

4.4.11. Satış Dosyalarının Düzenlenmesi

Açık artırmalı satışlarla ilgili olarak, her ihale için bir genel ve her satış partisi için de bir satış dosyası düzenlenir. Aşağıda belirtilen belgeler bu dosyalara konarak tamamı bir klasör içinde toplanır.

Genel Satış Dosyasına Konulacak Belgeler;

- 1) Orman ürününün satışa hazır olduğunu ve İstif Ebat Listelerinin gönderildiğini bildiren İşletme Şefliği yazısı,
- 2) Satış Öncesi Bilgi Cetveli,
- 3) Muhammen bedelin değiştirilmesi halinde düzenlenen Fiyat İndirim/Yükseltme Raporu,
- 4) İlân hakkında gönderilen yazılar, ilan edildiğine dair alınan cevabi yazı ve tutanaklar ile varsa ilânın yapıldığı gazeteler,
- 5) Partinin ihalesine katılmak isteyenlerin imzaladığı İhale Başvuru Formu,
- 6) Geçici İhalenin onaylanmak üzere Bölge Müdürlüğüne gönderildiğine dair yazı,
- 7) Satış Sonucu Bilgi Cetvelinin Genel Müdürlüğe gönderildiğine dair yazı,
- 8) Bölge Müdürlüğünden alınan geçici ihalenin onay veya red yazısı,
- 9) Satışın tamamıyla ilgili diğer belgeler.

Satış Partisine Ait Dosyaya Konulacak Belgeler;

- 1) Satış partisine ait İstif Ebat Listesi,
- 2) Açık Artırmalı Satış Karar Tutanağı,
- 3) Üzerine ihale yapılan müşteri tarafından imzalanmış satış şartnamesi,
- 4) Geçici ihalenin kesinleştiğinin, müşterinin önceden tespit edilen ikametgâh adresine yapılan satış tutarı, KDV, fon, tellaliye, teminat miktarı, vergi ve resimleri ayrıntılı olarak gösteren tebligat yazısı ve alındı belgesi (Birden fazla satış partisi alan müşteriye her bir parti belirtilerek tebligat tek bir yazıyla yapılabilir. Bu durumda her dosyaya bu yazı sureti ve alındı belgesinin sureti konulur),

- 5) Bedel tahsil edildikten sonra ürünlerin teslimi hakkında ilgili Şefliğe yazılan İşletme Müdürlüğü satış yazısı, muhasebe işlem fişi veya fatura sureti,
- 6) Satılan partinin müşterisine teslim edildiğine dair teslim-tesellüm tutanağı,
- 7) Ürünün tamamının istif yerinden kaldırılıp kaldırılmadığına ve müşterisinin bir ilişkisi kalıp kalmadığına dair ilgili Şefliğin yazısı
- 8) Varsa bu partinin satışı ile ilgili diğer belgeler.

4.4.12. Yasak Fiil ve Davranışlar İle İhalelere Katılmaktan Geçici Yasaklama

2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun Dördüncü Kısmı ihale işlerinde yasaklar ve sorumlulukları düzenlemekte olup; yasak fiil ve davranışlar, idarelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama, ceza sorumluluğu ve sonuçlar görevlilerin sorumluluğu hususunda ihale komisyonu ve idarenin yapmakla yükümlü olduğu iş ve işlemler aynı konunun 83, 84, 85 ve 86. Maddeleri hükümleri uyarınca yerine getirilir.

4.5.Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Açık Artırmalı Satış

Yıllık üretim programına alınmış ya da alınmamış her nevi odun dışı ürün ve artıklar, Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde belirlenen esaslar çerçevesinde belirlenecek olan uygun muhammen bedel ile Orman Kanununun 30 uncu maddesi kapsamında üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satışa konu edilir.

Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış için muhammen bedel belirlemede; maliyet unsurları arasında bulunan fiili masraf oluşmayacağından fiili masraf muhammen bedel hesabına katılmaz.

Tarife bedeli, dağıtım gideri (tevzi masrafı) ve satış gideri olarak her yıl Genel Müdürlükçe belirlenerek yayımlanan 294 sayılı Tebliğde belirtilen değerler alınacaktır. Beklenmeyen giderler olarak ise diğer açık artırmalı satışlarda uygulandığı gibi; tarife bedeli, dağıtım gideri ve satış gideri toplamının, % 20'sine kadar Genel Müdürlükçe belirlenen oranla çarpılması ile bulunan değer esas alınır.

Bu ürünler için maliyet bedeli; tarife bedeli, dağıtım gideri (tevzi masrafı), satış gideri ve beklenmeyen giderlerin toplamından oluşmaktadır. Hesaplanan maliyet bedeline göre odun dışı orman ürünleri için Bölge Müdürlüğünce; sahadaki üretim, taşıma zorluğu, piyasalara olan uzaklığı, talep durumu, ürünün pazar satış değeri de göz önünde bulundurularak kg/ton veya adet olarak uygun muhammen bedel belirlenir. Üretime konu bölme için faydalanma planlarının öngördüğü faydalanılabilir ürün miktarları üzerinden uygun satış partileri düzenlenir ve üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış yapılır. Bu satışlar için, **(Ek- 22)'deki** örneğe uygun olarak "Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Her Nevi Ürün Ve Artığın Açık Artırmalı Satış Şartnamesi" düzenlenir.

Odun Dışı Orman Ürünü Üretimi İçin Düzenlenecek Belgeler; Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı odun dışı orman ürünü satışlarında üretim işçiliği ödenmeyeceğinden, kesilip/toplanıp bölme rampasına çıkarılan ürünler için istihkak kesilmez. Tartıya tabi olan odun dışı ürünler tartılabiliyor ise istif yerinde, tartılamıyor ise sevk pusulası ile taşındığı kantarda yaş kabul edilerek ölçülmek suretiyle Ölçü Tutanağı düzenlenir ve bu tutanak Muhasebe İşlem Fişine müstenit edilir.

Satış yazısı ile Muhasebe İşlem Fişi nakliye tezkerelerine müstenit edilir. Elde edilen ürünlerin hak sahipleri tarafından diledikleri yere nakline izin verilir ve nakliye tezkereleri buna göre düzenlenir.

Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü ile yapılacak satışlar bir yıllık yapılabileceği gibi, 20.03.2015 tarih ve 29301 sayılı Orman Ürünlerinin Satış Usul Ve

Esasları Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükümleri gereği çok yıllık olarak da yapılabilir.

İdarenin Birim fiyat (vahidi fiyat) ya da taahhüt yolu ile üretimini yaptıktan sonra, satış istif yerlerinden satışa konu ettiği odun dışı ürünlerin satışında kullanılan, bu tebliğin 4.4. maddesinde açık artırmalı satış usulü için öngörülen iş ve işlemler, üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü içinde aynen uygulanır.

4.5.1.Çok Yıllık Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Açık Artırmalı Satış

Yıllık üretim programına alınmış ya da alınmamış her nevi odun dışı ürün ve artıklar için kullanılan üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış işlemi, piyasa talebi olması kaydı ile çok yıllık yapılabilir. Odun dışı ürün işleyen işletmelerin ihtiyaç duydukları hammaddenin sürdürülebilir teminin sağlanması, idare adına oluşan ihaleden kaynaklı masrafların ve zaman kaybının azaltılması açısından tercih edilecek olan çok yıllık satış kararının verilmesine işletme müdürlüğü yetkilidir. Ürün için hazırlanan faydalanma planlarının öngördüğü faydalanma prensipleri ve ürün miktarları dikkate alınarak çok yıllık satış işlemi yapılır. Çok yıllık satış için belirlenecek yıl miktarı yürürlükteki amenajman plan müddetini aşamaz. Çok yıllık satış işleminin, yönetim ve faydalanma planlarının öngördüğü ürün miktarları üzerinden yapıldığı, açık alanda bulunan doğal kaynaktan faydalandığı göz önünde bulundurulduğunda İdare ile müşteri arasında yapılacak olan örneği (Ek- 22)' de bulunan "Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Her Nevi Ürün Ve Artığın Açık Artırmalı Satış Şartnamesi" nde teknik, mali, idari ve hukuki sorumluluklar, satışın kaç yıllık yapıldığı mutlaka tanımlanmalıdır.

Çok yıllık üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış işlemlerinde kullanılacak muhammen bedel için, öncelikle ihale tarihinde o yıla ait muhammen bedel tespiti yapılır. İkinci ve izleyen yıllarda satış için kullanılacak muhammen bedel tespiti, Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde değişim) oranında arttırılarak yapılır.

4.6.Odun Dışı Ürünlerin Orman Kanunu 37 inci Maddesi Kapsamında Satışı

6831 Sayılı orman Kanununun 37 inci maddesinde adı geçen ve Orman Genel Müdürlüğü döner sermaye bütçesi ile yıllık üretim programına alınmış odun dışı orman ürünleri haricindeki yıllık üretim programına alınmamış ürünler tarife bedeli karşılığında satışa konu edilir.

Orman Kanunu 37 inci maddesi hükümleri gereği; yıllık üretim programına alınmamış her nevi orman ürün ve artıklarını, tayin olunacak mıntıka ve süreler içinde toplayıp çıkarmaları için, öncelik sırasına göre 40 ıncı maddede belirlenen orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine veya işyerindeki veya civarındaki köylülere ilanen duyurulmak suretiyle ve tarife bedelini ödemeleri şartıyla izin verilir.

İşletme şefliği; sökülme ve toplama yapılacak sahaların bölme numaralarını, mevkiini, hudutlarını, satışa istinaden üretilecek ürünün ne olduğunu, ürünün özelliklerini, üretim zamanını ve tahmini miktarını içerecek şekilde orman kanunu 40 ıncı maddesi hükümleri çerçevesinde üretim şartnamesi ile birlikte ilan eder. İlanın muhatabının orman köylerini kalkındırma kooperatifi olması durumunda posta tebligatı ile, iş yeri ve civarındaki köylüler olması durumunda ise muhtarlıklarına ilanen duyurulur.

Bu yerlerdeki halkın veya kooperatiflerin bu işe istekli olmadıklarının veya iş güçlerinin yeterli bulunmamasının tespit ve belgelenmesi halinde, bu ürün ve artıkların diğer isteklilerce toplanıp çıkarılmasına aynı şartlarla izin verilebilir.

Devlet ormanlarında mevcut ağaç, ağaççık ve floradan elde olunacak odun dışı orman ürünleri üretimi ikinci bölümde ayrıntılı olarak anlatılan Faydalanma Planları çerçevesinde yapılacaktır. Yapılan plan hükümleri ve ürün veren türün ve ürünün özellikleri göz önünde bulundurularak şartnameler hazırlanacaktır. Kooperatif, köylüler veya isteklilerce toplanması **(Ek- 23)’de** ki "yıllık üretim programı haricindeki her nevi odun dışı ürün ve artıkları toplama iznine ait şartname" esaslarına göre yaptırılacaktır.

Faydalanma planına bağlanmamış hiç bir ürünün üretimine izin verilmeyecektir. Planlarda ve şartnamelerde belirtilen üretimlerle ilgili talimatlara uygun üretim takvimi, tekniği ve verim yüzdeleri uygulanacaktır. Büyümenin devam ettiği zamanlarda, olgunlaşmamış ve tohumlarını olgunlaştıramamış ürünlerin toplanmasına, üretim tekniği uygun olmayan metotlarla üretim yapılmasına, uygun olmayan depolama işlemlerine katıyen müsaade edilmeyecektir. Şartnameye uygun üretim yapmayanların izinleri iptal edilecektir.

Satış yapılmasını talep eden Kooperatif ise tüzel kişiliğini temsile yetkili kişilere, köylüler ise köy muhtarı, ihtiyar heyeti ve işi yapacak kişilerin isimlerini belirtir listeye istinaden tarife bedellerini ödemeleri şartıyla izin verilecek ve şartname bu kişilerce imzalanacaktır. Şartnamenin imzalanmasını müteakip işi alanlarla İşletme Şefi ve ilgili memurlarca saha gezilerek teslim edilecek ve örneği **(Ek- 9)’da** bulunan işyeri teslim-tesellüm tutanağı tanzim olunacaktır.

Tarife bedeli karşılığında satışa istinaden kesme, sökme veya toplama işinin ne şekilde yapılacağı ayrıca izah edilecek, şartnameye uyulmaması halinde satış ve üretim izinlerinin iptal edileceği kendilerine bildirilecektir.

4.7.Odun Dışı Ürünlerin Orman Kanunu Ek-12 nci Maddesi Kapsamında Satışı

6831 sayılı Orman Kanununa 13/2/2011 tarih 6111 sayılı kanunla eklenen Ek madde-12’de “Bozuk veya verimsiz orman alanları; ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışmalarına konu edilir. Bu alanlarda; mevcut türlerden gerekenler korunur, aşılır ve/veya rehabilite edilir. Ayrıca orman içi boşluk alanlar, bölgede doğal olarak yetişen türlerle ekim, dikim ve aşılama suretiyle imar-ihya ve/veya rehabilite edilerek doldurulur. Ağaçlandırılan, erozyon kontrolü yapılan, imar-ihya ve rehabilite edilen sahalardan elde edilen odun dışı orman ürünleri; öncelikle bu sahaların bakımını gerçekleştiren köy tüzel kişiliklerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, 5200 sayılı Kanunla kurulmuş üretici birlikleri ve birliklere ve/veya yöre halkına tarife bedeli ile verilebilir” hükmü bulunmaktadır.

6831 sayılı Orman Kanununun Ek-12 inci maddesi gereği ağaçlandırma, erozyon kontrolü yapılan sahalarda, imar-ihya ve rehabilite edilen sahalarda elde edilen odun dışı orman ürünlerinden faydalanma hakkı; talepleri halinde, öncelik sırasına göre köy tüzel kişiliklerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, 5200 sayılı Kanunla kurulmuş üretici birlikleri ve birliklere ve/veya yöre halkına faydalanmayı talep ettikleri sahaların bakımlarını yapmaları koşulu ile tarife bedeli karşılığında İşletme Müdürlüğü tarafından verilebilir.

Orman Kanunu Ek-12 inci maddesi kapsamındaki yerlerde bulunan odun dışı orman ürünü veren tür veya türlerin öncelikle envantere dayalı yönetim planları yapılır. Üretim sahalarının belirlenmesinde bölme veya bölmecik bütünlüğü esas alınır.

Yönetim planları yapılmış sahaların Ek-12 inci madde kapsamında üretimi, kanunda yazılı öncelik sırasına göre, yine kanunda sayılı hak sahiplerine, İşletme Müdürlüğü tarafından tebliğlen duyurulur.

İşletme Müdürlüğünce yapılan ilan neticesi istekli olan köy tüzel kişiliği, kooperatif, birlik ya da kişilerin, Satış Şartnamesi **(Ek- 24)** ile Bakım Şartnamesini imzalamaları ve öngörülen hasılat miktarları üzerinden tarife bedeli yatırmaları koşulu ile bölme ya da bölmecikten faydalanmaya müsaade edilir. İşletme Şefliği tarafından bölme ya da bölmecik teslim tesellüm tutanağı hazırlanarak imzalanır.

Odun dışı orman ürünlerinden faydalanma maksatlı olarak satışı yapılan sahaların paylaşımı; Köy Tüzel Kişiliğinde, Köy Muhtarlığınca; Kooperatiflerde, Kooperatif Başkanlığınca; Birliklerde, Birlik Başkanlığınca yapılır, dağıtım sonucunda iç taksimat listeleri düzenlenir. Düzenlenen kişi listeleri en geç 7 gün içinde ilgili İşletme Şefliğine teslim edilir. Eğer üretim yöre halkına verilir ise bu durumda bölme ya da bölmeciklerin iç taksimatları İlgili İşletme Şefliğince yapılır ve kişi listesi tutanağı düzenlenir. Talep halinde üretim alanlarının dağıtım işlerine İşletme Şefliği nezaret eder.

Köy tüzel kişilikleri, Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifleri ve Üretici Birliklerince yapılacak tevziat listelerinin ekinde, listedeki kişilerin ilgili köy nüfusu, kooperatif ve üretici birliğine kayıtlı olduğunu gösterir belge bulunacaktır. Kayıtlı olmayanlar kanuni hakkın kullanımından men edilecektir.

Ek-12 inci madde kapsamında satışı yapılan yerlerdeki faydalanmaya dair hak sahipliği süresi, en fazla ODÜH yönetim planı süresi kadar olur. Hak sahipliği süresinin tayininde İşletme Müdürlüğü yetkilidir.

Faydalanma hakkına sahip kanunda sayılı kişi ya da kuruluşlar en geç bir yıl önceden bir dilekçe ile bildirilmek kaydı ile hak sahipliğinden vazgeçebilirler.

Hak sahiplerinin Satış şartnamesi ve Bakım Şartnamesi hükümlerini yerine getirmemeleri, üretilen ürünün yıllık üretim programına alınması gibi sebepler ile İşletme Müdürlüğünce üretime tek taraflı olarak son verilebilir.

İşletme Şefliğince, bakım şartnamesi hükümlerinin yerine getirilip getirilmediği üretim sezonundan önce kontrol edilir. Şartname hükümlerinin yerine getirilmesi halinde tarife bedeli ile faydalanmaya müsaade edilir. Bu işlem her üretim sezonunda tekrarlanarak tespit tutanağı tanzim edilir.

Yönetim planı yapılan sahalarda tespit edilen odun dışı ürün veren tür veya türlerin biyolojisi, ekolojisi gibi hususlar göz önünde bulundurulmak sureti ile saha bakım şartnamesi hazırlanır. Şartnameler bölme ya da bölmecik numaraları, harita bilgileri gibi hususları da içerecektir.

Bakım çalışmaları, Ağaçlandırma ve Silvikültür Daire Başkanlıklarınca belirlenen mevzuatlara uygun olarak bölge müdürlüklerince hazırlanacak Bakım Şartnamesine uygun olarak yapılacak olup, şartnamenin öngördüğü şekilde tekrarlanacaktır.

Şartname hükümlerini yerine getirmeyenler ile, her yıl üretim sezonundan önce tarife bedelini yatırmayanların hak sahipliği düşer.

Sahaların kontrol ve denetimi, İşletme Müdürlüğünce oluşturulacak komisyon marifeti ile yılda bir kez yapılır. Düzenlenen kontrol tutanakları Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

Orman Kanunu Ek-12 inci maddesi kapsamında odun dışı orman ürünü üretimine konu edilen sahalarla ilgili düzenlenen her türlü evrak bölme ya da bölmecik bazında oluşturulacak üretim dosyalarında muhafaza edilecektir.

Hak sahibi olan kişiler Orman Kanunu ve ilgili mevzuatından doğan orman koruma tedbirlerini almakla yükümlüdür. Faydalanmaya konu yerlerde Orman Kanunu ve ilgili mevzuat gereği suç olarak tanımlanan fiillerin tespiti durumunda, Orman Kanununun cezayı düzenleyen hükümleri gereği adli süreç başlatılır.

İşletme Müdürlüğü, bakım çalışmalarının serbest orman mühendislerinin nezaretinde yapılmasını isteyebilir.

4.8.Müsadereli Odun Dışı Ürünlerin Satışı

5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre el konulan eşya, soruşturma evresinde Cumhuriyet Başsavcılığı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından, bakım ve gözetimiyle ilgili tedbirleri almak ve istendiğinde derhal iade edilmek koşuluyla, muhafaza edilmek üzere, şüpheliye, sanığa veya diğer bir kişiye teslim edilebilir. Bu bırakma, teminat gösterilmesi koşuluna da bağlanabilir.

El konulan ürün, delil olarak saklanması gerek kalmaması halinde, rayiç değerinin derhal ödenmesi karşılığında, ilgiliye teslim edilebilir. Bu durumda müsadere kararının konusunu, ödenen rayiç değer oluşturur.

El konulan ürünün değerinin muhafazası ve zarar görmemesi için gerekli tedbirler alınır.

El konulan ürün, zarara uğraması veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin varlığı halinde, hükmün kesinleşmesinden önce satışı yapılarak elden çıkarılabilir. Elden çıkarma kararı, soruşturma evresinde hâkim, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından verilir.

El konulan ürün için ileride müsadereye karar verilmesi halinde, satış bedeli Orman Genel Müdürlüğü Özel Bütçe Emanet Hesabına alınır. Yargılama sonucu müsadere kararı verilirse satış bedeli Orman Genel Müdürlüğü Özel Bütçe Hesabına gelir kaydedilir. Müsadere kararı verilmez ise bedeli sahibine iade edilir.

Elden çıkarma ve iade kararı olmaksızın idaremizde yediemin olarak tutulan emval, suç aleti ve her türlü nakil vasıtaları, haklarında verilen müsadere kararının kesinleşmesini müteakip, ilgili Cumhuriyet Savcısından izin almak suretiyle İşletme Müdürlüğü satış komisyonu veya şeflikde kurulan satış komisyonunca ilan edilmek suretiyle derhal satılır.

Müsadereli ürünler satışa çıkarılmadan önce nerede ve kimin muhafazasında olduğu, o günkü durum ve özellikleri İşletme Şefliğince tespit edilerek, muhammen satış bedelleri bulundukları satış yerlerinde satış komisyonunca, aynı cins, nev'i, ürünlerin satış fiyatları da dikkate alınarak tespit edilir. İşletme Şefliği müsadereli ürün satış komisyonu tarafından tespit edilen muhammen bedeller İşletme Müdürlüğünce onaylanır.

İşletme Müdürlüğünce satış yapılması halinde satış komisyonu; İşletme Müdürlüğü Satış Komisyonudur. İşletme Şefliklerince satış yapılması halinde satış komisyonu; İşletme Müdürünün izni ile Orman İşletme Şefi ve iki memurun katılımı ile oluşturulur. Şefliklerde satılmasına zaruret görülen müsadereli ürünler için ilgili İşletme Şefliğince İşletme Müdürlüğünden yazılı izin alınması şarttır.

İşletme Şefliği satış komisyonunca yapılan, her türlü müsadereli ürün satışları için usulüne uygun tanzim edilecek satış ve sonuç dosyasının bir sureti, bilgi için İşletme Müdürlüğüne gönderilir.

İşletme Müdürlüğü ve İşletme Şefliği müsadereli ürün satış komisyonlarınca müsadereli ürüne ait satış sonucu bilgileri (mahkemesi devam edenler için) ilgili mahkemedeki dosyalarına konulmak üzere bir yazıyla ilgili mahkemesine gönderilir.

Müsadereli ürün satışlarında komisyonların satışı kesin olup, ayrıca Bölge Müdürlüğünden onay alınmaz. Müsadereli ürünlerin satışları için, satış komisyonlarınca verilen kesin ihale kararları müsadereli ürünler için tutulan karar defterine, kararda açıklandığı şekilde yazılır.

Müsadereli ürün satışlarında açık artırmalı satışlarda uygulanan esas ve usuller aynen takip edilerek, satış dosyalarına açık artırmalı satışlarda olması gereken belgeler konulur. Müsadereli ürünlerin açık artırmalı satışları peşin bedelle yapılır ve satışlarda “Odun Dışı Ürün Açık Artırmalı Satış Şartnamesi” kullanılır.

Suçlusu belli olmayan müsadereli ürünler de açık artırma suretiyle satılır. Müsadereli ürünler lüzum görülmesi halinde uygun partilere bölünebilir.

BÖLÜM 5

ÜRETİM VE SATIŞ İŞLERİNİN PROGRAMLANMASI

5.1.Üretim Ve Satış İşlerinin Programlanması

Odun dışı orman ürünlerinin yıllık üretim programı yapılırken; odun dışı ürün yönetim planları, hasılat planları, amenajman ve silvikültür planlarının verileri, ormanların aktüel

durumları, yol durumu, ağaçlandırma ve orman imar-ıslah projeleri, önceki yıllardan devreden stok miktarları, bu ürünlere olan iç ve dış talepler göz önünde bulundurularak Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye Bütçe Programı Hazırlanır. Hazırlanan Yıllık üretim programı yıl içerisinde üretilecek ürün miktarı ve öngörülen gelir hedeflerini içerir. Üretim programına alınmamış ürünlerin üretimi ise, bu ürünlerin devamlılığını tehlikeye sokmayacak biçimde tehdit ve tahrip faktörleri dikkate alınarak, her ürün için uygun olan üretim mevsimine bağlı kalınarak, envanter çalışmaları neticesi elde olunan değerlere göre hazırlanacak faydalanma planlarıyla yapılacaktır.

Yıllık üretim programına alınmış ürünlerin yılı ve bütçesi kesinleştikten sonra Orman İşletme Şefliklerince toplama, üretim, taşıma ve satış programları düzenlenecek, buna bağlı olarak işletmelerin ve en son olarak da Bölge Müdürlüklerinin iş programları hazırlanarak merkeze gönderilecektir.

BÖLÜM 6

BİR KISIM ODUN DIŞI ÜRÜNÜN ÜRETİM VE SATIŞ TEKNİĞİ

6.1.Reçine Üretimi

6.1.1.Reçine üretimi öncesi uygulanacak iş ve işlemler

(1) Reçine üretim alanlarının belirlenmesinde dikkat edilecek hususlar;

a) Ekosistem Tabanlı Fonksiyonel Orman Amenajman Planları ile işletilen ormanlarda “Odun dışı orman ürünü üretimi” fonksiyonlu alanlarda üretim yapılacaktır.

b) Ekosistem Tabanlı Fonksiyonel Orman Amenajman ile işletilmeyen ormanlarda ise reçine üretimine konu edilecek alanlar, orman idaresi ve planlama, silvikültür, odun dışı ürün ve hizmetler şube müdürlükleri teknik elemanlarının da katılacağı Bölge Müdürlüğü komisyonu tarafından belirlenecektir. Plan süresi bitinceye kadar belirlenen alanlarda üretim yapılabilecektir.

c) Kaliteli yapacak odun üretim ormanları, koruma statüsüne sahip alanlar ile bonitet sınıfı çok düşük (kötü bonitet) alanlar reçine üretimine konu edilmeyecektir.

(2) Üretimle ilgili konular ve hazırlık çalışmalarında uyulması gereken hususlar;

a) Reçine üretiminde uygulanacak metot asit pasta metodu olacaktır.

b) 26 cm ve daha yukarı çaplardaki ağaçlarda üretim yapılacağından bu ağaçlar İşletme Şefinin kontrol ve denetimi altında, üretimde görevli memurlar tarafından belirlenecek ve işaretlenecektir. Üretimin yapılacağı bölme sınırları da yanlış uygulamalara neden olmayacak biçimde bizzat İşletme Şefi tarafından belirlenecektir.

c) Üretim sahasını kaplayan diri örtü bakımı yapılarak, çalışmaya engel bitkiler temizlenecektir.

ç) Asit-Pasta metodunun gereği yapılacak hatalardan dolayı ağacın ve odunun zarar görmemesi, verimin düşük olmaması için üretim öncesi işçilere bir eğitim çalışması yaptırılacaktır.

d) Üretime başlanmadan önce diğer ormancılık faaliyetlerinin bitirilmiş olması sağlanacaktır.

e) Üretimde 10 cm. lik yara genişliğine göre ağzı ayarlanmış standart kızılaltıma rendeleri ve bu 10 cm. lik yaralarda oluşacak ifrazatın toplama kabına akmasını sağlayacak 12 cm. eninde akıtma oluğu ve ağız genişliği 13 cm. olan toplama kapları yaptırılacaktır.

f) Üretim sezonundan önce, üretimde kullanılacak %60'lık sülfürik asit(H_2SO_4), silika jel ve kaolinin çeşitli yüzdelere karıştırılması sonucu hazırlanan asit-pasta yeterli miktarda temin edilecektir. Temin edilen veya yaptırılan asit-pastanın Ormancılık Araştırma Enstitülerinde kontrolü sağlanacaktır.

- g) Asit-Pastanın ağaç gövdelerinde açılan yaralara belli bir incelikte sürülmesi metodun tekniği gereği olduğundan, fazla sürülmesi halinde ağacın zarar görmesi söz konusu olmaktadır. Pasta sürülmesinde 50 cc 'lık plastik enjektörler kullanılacaktır.
- h) 50 cc lik enjektör ile 100 ağaçta açılan yaralara asit-pasta tatbik edilebileceği dikkate alınarak yeterli sayıda enjektör temini ile işçilere dağıtımı yapılacaktır.
- (3) Kullanılan asit-pastanın bileşimindeki sülfürik asit (H_2SO_4) etkisiyle işçilere asit etkisine dayanıklı plastik eldiven, önlük, gözlük, maske ve ayakkabı temin edilerek dağıtılacaktır.
- (4) İşçilerin eğitimini müteakip kızılhatma rendesi, akıtma olukları, toplama kapları, asit-pasta tüpleri, enjektörler, aside dayanıklı eldiven, önlük ve ayakkabılar her işçiye temin edilecektir.

6.1.2.Reçine üretiminde uygulanacak esaslar

- (1)Kızılhatma işleminde uygulanacak esaslar;
- a) Ağaçlara su yürümeden önce Şubat ayı sonu, Mart ayı başlarında üretimden 1 ay önce kızılhatma işlemine başlanacaktır.
- b) Kızılhatma işlemine ilk kez üretim yapılacak ağaçlarda toprak seviyesinden itibaren bir toplama kabı kadar mesafe bırakılarak başlanır. Üretime aynı ağaçta devam edilmesinde ilk yarayı takiben ağaç eksenine paralel olarak kızılhatma yapılacaktır.
- c) Kızılhatma rendesiyle 10-13 cm genişliğinde 40-50 cm yüksekliğinde bir kısmın kabuğu ağaç eksenine paralel olarak 3-5 cm'ye kadar inceltilecektir. Bu kısım bir sezon süresince üretim amacıyla kullanılacaktır.
- ç) Üretime mevsim sıcaklığının ortalama 18 °C ' i bulduğu zaman başlanacaktır.
- (2) Kızılhatma işleminden sonra reçine sağımında uygulanacak esaslar;
- a) Kızılhatma işleminden 3-4 hafta sonra kızılhatma yapılan alanın alt kısmından 8-10 cm genişliğinde ve 2,5-3 cm yüksekliğinde bir kısmın kabuğu amaca uygun rende ile kaldırılacaktır. Bu işlem yapılırken ağacın kambiyum tabakasına kesinlikle zarar verilmeyecektir.
- b) Yaralanma sathının üst kabukla birleşim yerine plastik enjektör vasıtasıyla 3 mm kalınlıkta asit-pasta sürülecektir.
- c) Kullanılan asit-pasta bileşiminde kesinlikle asit yüzdesi % 60'ı geçmeyecek sürülen pasta miktarı da ağaca işleyen asit fazlasından dolayı ağaçlarda yanmaya sebep olacağından enjektörlerin fazla kalın asit-pasta sıkmasına engel olunacaktır.
- ç) Bölgelerin ısı durumuna göre yaralama süresi değişmekte olup Akdeniz ve Ege Bölgesinin güneyi 10 gün, diğer yörelerde 13 gün olacaktır. Bu periyotlarla sezon sonunda ağaçta çalışılan yükseklik en fazla 50 cm yi bulacaktır.
- d)Üretim metodu ve verim göz önüne alınarak 2 veya 3 üncü yaralardan sonra toplama yapılacaktır. Üretim sezonunda en az 5 kez toplama yapılacaktır.

6.1.3.Reçine üretiminin bitirilmesinde uyulacak esaslar

- (1) Bir üretim sezonunda ağaç gövdesindeki yara uzunluğu 40-50 cm. olacaktır.
- (2) Hava sıcaklığı 18 °C nin altına düştüğünde üretime son verilecektir.
- (3) Isının etkisiyle yara yüzeyinden akan son reçineler de toplandıktan sonra toplama kapları, çiviler ve akıtma olukları toplanarak, kızılhatma rendeleri, yaralama bıçakları ve enjektörler temizlenerek bir sonraki üretim sezonunda kullanılmak üzere muhafaza edilerek depolanacaktır.
- (4) Yara yüzeyinde birikip kalan ve kolofanca zengin reçineler de uygun bir sıyrma aletiyle sıyrılarak toplanacak ve ayrıca depolanacaktır.

6.1.4.Reçine satış işlemleri

- (1) Piyasada talebin kısıtlı olması, zamanında değerlendirilmesi, satışların gecikmesinden dolayı değer kaybının oluşmaması, satış garantisinin sağlanması bakımından Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü tercih edilecektir.
- (2) Üretimin hava sıcaklığına bağlı olması nedeniyle satış ihalelerine ocak ayından itibaren başlanacak ve hava sıcaklığı 18 °C 'ye ulaştığında üretime girileceği hesaplanarak planlanacak ve saha teslimi bu tarihlere yetiştirilecektir.
- (3) Satış partileri bir veya birkaç bölmeyi, havza görünümündeki bölmeleri de kapsayabilecektir.
- (4) Reçine üretiminde 26 cm çapın üzerindeki ağaçların her biri için 1 kg/Ağaç/Yıl verim öngörülmek üzere satışa konu tahmini ürün miktarı bulunacaktır.
- (5) Reçine üretimi idare tarafından yapılmak suretiyle satışa konu edilecek ise örneği (**Ek-17**)'de bulunan Odun Dışı Orman Ürünlerinin Açık Artırmalı Satış Şartnamesi kullanılacaktır. Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü ile satılacak ise örneği (**Ek- 22**)'de bulunan Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Her Nevi Ürün Ve Artığın Açık Artırmalı Satış Şartnamesi kullanılacaktır.

6.2.Sığla Yağı Üretimi

6.2.1.Sığla yağı üretimi ile ilgili iş ve işlemler

- (1) Üretim sahalarında hazırlık çalışmalarında uygulanacak hususlar;
 - a) Amenajman plânlarına göre üretim yapılacak bölme ve ağaçlar belirlenerek işçilere dağıtımı yapılacaktır.
 - b) Üretim işi ehil işçilere yaptırılacaktır. Yeterli sayıda ehil işçi bulunmaması halinde düzenlenecek eğitim çalışmalarıyla işçiler eğitilecektir.
 - c) Sığla ormanlarının emniyeti sağlanacaktır. Ağaçların kasıtlı olarak kurutulması durumunda saha emniyete alınarak gereken soruşturmalar yaptırılacaktır.
 - ç) Üretimde çalışılacak sahada çalışmayı kolaylaştıracak süceyrat ve dal temizliği yapılıp, gövde üzerinde çalışmayı engelleyen sarmaşık ve dikenler kaldırılacaktır. Temizlik işlerinde sığla üretiminde çalışacak işçiler öncelikle çalıştırılacaktır. Temizlik çalışmaları üretim sezonundan önce bitirilecektir.
 - d) 20 cm ve daha yukarı çaplardaki ağaçlarda üretim yapılacağından, bu ağaçlar bizzat İşletme Şefi tarafından belirlenecek ve işaretlenecektir. Üretimin yapılacağı bölme sınırları da yanlış uygulamalara neden olmayacak biçimde belirlenecektir.
 - e) İşçilerin üretimde kullanacakları araç ve gereçlerin bakımı yapılıp dağıtımı gerçekleştirilecektir. Dövenlerdeki preslerin, depolama havuzlarının kontrol ve bakımı yapılacaktır.
 - f) Sığla yağının eldesi ile depolamadan önce konulacağı ağzı kapalı teneke kutular temin edilerek üretim sahalarına gönderilecektir.
- (2) Sığla yağı üretimine başlama zamanı;
 - a) Sığla yağı üretimine Mart ayı sonuna doğru kabuk sıyırma işlemi ile başlanır. Kabuk sıyırma işleminden en az bir ay sonra damarlar açılmaya başlanır. Ağaçta açılan bu damarlarda oluşan ve sur adı verilen tabaka alımına 1 hafta sonra başlanır.
 - b) Bu işlemten 2 hafta sonra damarlarda sığla yağı birikmeye başlamasıyla üretim başlatılır.
- (3) Sığla yağı üretim hazırlığı;
 - a) Üretim için seçilen sahada bizzat İşletme Şefi tarafından sağlıklı, gövde çapı 15 cm. den yukarı olan, yanma ve mantarlaşma görülmeyen ağaçlar işaretlenecektir.
 - b) Üretime alınan ağaçlarda, ağaç çapına göre; 15-20 cm. çapındaki ağaçlarda 1 inci damar, 21-30 cm. çapındaki ağaçlarda 2. damar, 31-35 cm. çapındaki ağaçlarda 3 üncü damar, 36-40 cm. çapındaki ağaçlarda 4 üncü damar açılacaktır.

c) Üretim yapılacak ağaçta yukarıda belirtilen çaplara bağlı olarak damar adetlerine göre (50-60-70) cm. yüksekliğinde, 10 cm. genişliğinde kambiyum tabakası zedelenmeden, dış kabuk kısımları yontularak kızılhatma yapılacaktır.

ç) Bu işlemten sonra 1 ay beklenilerek Nisan ayı sonu ve Mayıs ayı başlarında 10 cm. genişliğinde açılan tabağın (kızılhatma alanı) ortasına tabak boyunca 4-5 cm. gençliğinde, 3-4 mm. derinliğinde damar açılacaktır.

d) Damar açıldıktan 1-2 hafta sonra yara sathında teşekkül eden ve "sur" adı verilen yara sathı kaşık denilen aletle sıyrılarak alınır. Sur tabakası alınırken kesinlikle yara boyutları değişmeyecek, sadece 1 mm. kadar derinliğe inilecektir. Sur adı verilen bu kısım siyahımsı renkteki bir tabaka olup, kesinlikle üretilecek olan sığla yağına karıştırılmayacaktır.

e) Sur alma işlemleri Haziran ayının ilk haftasında tamamlanacaktır. Üretime sur alma işleminden 15-20 gün sonra damarların yağ dolmasıyla başlanır.

(4) Sığla yağı üretiminin yapılışı;

a) Haziran ayı başında sur alma işleminden sonra açılan damara yağ gelmeye başlar,

b) Sur alma işleminden 15-20 gün sonra damarda biriken yağ ve kabuk yongaları, damar boyutları değiştirilmeden kaşık denilen aletle sıyrılarak alınır. "Sur arkası" ismi verilen bu işlem Temmuz ayı başında bitirilecektir.

c) Her 15 günde bir kaşıkla yara üzerinde biriken sığla yağı sıyrılarak kıl torbalara toplanacaktır. Sefer adı verilen bu işleme Ekim ayı başına kadar devam edilecektir.

ç) Kıl torbalarda toplanan yonga ve yağ karışımı, yağın preslemede daha kolay elde edilebilmesi ve verimliliğinin artması için 2-3 dakika kadar kaynatılacaktır. Kaynatmanın fazla olması durumunda yağın kimyasal yapısında arzu edilmeyen bozulmalara sebep olacağı unutulmamalıdır.

d) Presleme sonrasında bir miktar su ve yağ karışımı bir oluk vasıtasıyla giriş kısmında süzgeç bulunan beton havuzlara alınacaktır.

e) Havuzda yağın üzerinde toplanan su, amaca uygun bir oluk ya da düzenek vasıtasıyla dışarıya alınacaktır.

f) Depolamanın yapılacağı havuzların kapakları kilitli ve mühürlü olacaktır. Gerektiğinde havuzlar İşletme Şefinin nezaretinde açılacaktır. Havuzdaki yağ tamamıyla boşaltıldıktan ve tartım işleri tamamlandıktan sonra havuzun kapakları İşletme Şefince kapatılarak mühürlenecektir.

g) Ekim ayı sonu ile Kasım ayı ortalarına kadar damarlarda toplanan ve ağacın dip kısımlarına akan, kabuk aralarına sızan düşük kaliteli yağ da toplanacaktır.

h) "Karakap" adı verilen ve düşük kalitede yağ elde edilebilecek bu kısımlarda daha önce belirtilen işlemler takip edilerek toplanıp, preslenecektir.

i) Bu kısmın preslenmesiyle elde edilen koyu renkli bozuk evsftaki yağ ayrıca depolanacak ve pazarlaması sağlanacaktır.

j) Pres artığı olarak ortaya çıkan posa ise "buhur" adı ile anılıp, tütsü olarak kullanılabilirdiğinden toplanıp, depolanarak satışı gerçekleştirilecektir.

(5) Toplama ve depolama işleri;

a) Havuzda bulunan sığla yağı, İşletme şefinin nezaretinde teneke kutulara doldurulup ağzları sıkıca kapatılarak idarenin tespit edeceği depolara nakledilecektir.

b)Teneke kutular doldurulunca ağırlıkları tartılıp üzerlerine yapıştırılan etiketlere yazılacaktır. Etiketlerde üretim yılı ve bölgesi de belirtilecektir.

c) Pres artığı olarak açığa çıkan buhur ayrıca pazarlanmak üzere depolanacaktır.

ç) Depolamada ürünler üretim yıllarına göre istiflenecektir.

(6) Üretimin bitiriş zamanı;

a) Ekim ayı sonunda damarlarda toplanan yağ toplandıktan sonra üretime son verilecektir.

b) Ekim ayı sonu ile Kasım ayı ortasına kadar ise damarlarda toplanan, ağaç dibine akan ve kabuk aralarına sızan Karakap yağlar da toplanacak, bu işlemler mutlaka Kasım ayı ortasına kadar bitirilecektir.

(7) Diğer işler;

a) Üretimde kullanılan bütün araç, gereç ve malzemeler bir sonraki üretimde kullanılmak üzere depolanacaktır.

b) İşletme şefliğince depolama havuzları, presler kontrol edilerek bakım ihtiyaçları ve eksiklikler tespit edilecek, bir sonraki üretim sezonundan önce bu eksiklikler giderilecektir.

6.2.2.Sığla yağı ve buhurun satış işlemleri

(1) Piyasada talebin kısıtlı olması, zamanında değerlendirilmesi, satışların gecikmesinden dolayı değer kaybının oluşmaması, satış garantisinin sağlanması bakımından Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü tercih edilecektir.

(2) Satış partileri bir veya birkaç bölmeyi, havza görünümündeki bölmeleri de kapsayabilecektir.

(3) Sığla yağı üretiminde 20 cm çapın üzerindeki ağaçların her biri için 0,200 kg/Ağaç/yıl verimle üretim yapılacak, ağaç adedine göre hesaplanarak satışa konu ürün miktarı hesaplanacaktır.

(4) Sığla yağı ve buhur üretimi idare tarafından yapılmak suretiyle satışa konu edilecek ise örneği (Ek- 17)'de bulunan Odun Dışı Orman Ürünlerinin Açık Artırmalı Satış Şartnamesi kullanılacaktır. Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü ile satılacak ise örneği (Ek- 22)'de bulunan Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Her Nevi Ürün Ve Artığın Açık Artırmalı Satış Şartnamesi kullanılacaktır.

6.3.Çıralı Çam Kök Odunu Üretimi

6.3.1.Çıralı çam kök odunu üretimi ile ilgili iş ve işlemler

(1) Üretim sahalarında hazırlık çalışmaları;

a) Çıralı çam kök odunu üretilecek sahalar, gençleştirme çalışması alanları ile erozyona maruz ve erozyon tehlikesi olan sahalar dışında seçilecektir.

b) Üretim sahaları, erozyon tehlikesi yaratacak derecede dik kayalık veya taşlık olmayan üretim sahaları ile mevcut orman yollarına yakın olacaktır.

c) Orman yangınlarına hassas olan ve odun üretimini aksatacak sahalarda çıralı çam kök odunu üretimine izin verilmeyecektir.

ç) Üretim, odun üretimi yapılarak çıkılan ve başkaca bir ormancılık faaliyetinin olmadığı sahalarda yapılacaktır. Erozyon tehlikesi bulunan ve ağaçlandırma sahalarında üretim yaptırılmayacaktır. Dikili ağaçlardan kesinlikle üretim yapılmayacaktır. Daha eski yıllarda odun üretimi yapılmış ağaçların mevcut kökleri üretime konu edilecektir.

d) Üretim tekniği ve üretilecek miktara bağlı olarak saha bütünlüğü bozulmadan bir veya birkaç bölme bir parti kabul edilecek şekilde üretim alanları belirlenecektir.

e) İhalenin kesinleşmesiyle üretim sahası İşletme Şefi ve Muhafaza Memuru ile birlikte gezilerek, hudutları gösterilip işyeri teslim-tesellüm tutanağı ve şartname imzalanarak saha, işi alan kişiye teslim edilecektir.

(2) Üretim şekli;

a) Kök ve kütükler işçi veya iş makineleriyle topraktan çıkarılacaktır.

b) Üretim esnasında dikili ağaçlara ve genç fidanlara kesinlikle zarar verilmeyecektir.

c) Çıralı çam kök odunları topraktan çıkarıldıktan sonra taş parçaları ve topraklardan temizlenerek idarenin belirttiği yollardan ve idarece uygun görülen nakil vasıtalarıyla taşınacaktır.

ç) Sürütme sırasında kökler kesinlikle yuvarlanmayacak, yollar kapatılmayacaktır.

(3) Üretim zamanı:

a) Üretime başlama ve bitirme tarihleri bölgenin mevsim şartları ve diğer ormancılık faaliyetleri ile yapılacak işin kapasite ve şartlarına göre idarece belirlenecektir. Bu süreler şartnamelerde mutlaka belirtilecektir.

b) Verilen sürelerde işin bitirilememesi durumunda idarece geçerli bir neden bulunması halinde ek süre verilebilir. Ek süre tanınması halinde verilen ek süre ve verilmiş nedenleri belirtilip tutanak tanzim edilerek taraflarca imza altına alınacaktır.

(4) Toplama ve depolama işleri:

a) Mahallin özelliklerine göre İşletmenin koyacağı tedbir yükümlülüklerine uyarak iş sahibine ait veya onun hesabına çalışan motorlu araçlara yüklenerek, ton üzerinden tartılacağı mahale taşınacaktır.

b) Bu ürünlerin istifleme imkânı olmamasından dolayı satış depolarına taşınmadan önce miktarı belirlenerek satışı gerçekleştirilecektir.

c) Satışlar ton üzerinden yapılacaktır.

6.3.2.Çıralı çam kök odununun satış işlemleri

(1) Çıralı çam kök odunları muntazam bir yapıda olmadıklarından istifleme ve depolama güçlükleri bulunmakta, depo giriş ve çıkışlarının uzun süreli olması ve bunun neden olduğu fire kayıpları söz konusu olmaktadır. Depoda yükleme ve boşaltmalar, iş gücü ve zaman kaybı yaratarak maliyeti artırıcı unsur olacağından üretimden önce müşterinin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Piyasada talebin kısıtlı olması, zamanında değerlendirilmesi, satışların gecikmesinden dolayı değer kaybının oluşmaması, satış garantisinin sağlanması bakımından Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü tercih edilecektir.

(2) Satış partileri bir veya birkaç bölmeyi, havza görünümündeki bölmeleri de kapsayabilecektir.

(4) Çıralı çam kök odunu üretimi idare tarafından yapılmak suretiyle satışa konu edilecek ise örneği (Ek- 17)'de bulunan Odun Dışı Orman Ürünlerinin Açık Artırmalı Satış Şartnamesi kullanılacaktır. Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü ile satılacak ise örneği (Ek- 22)'de bulunan Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Her Nevi Ürün Ve Artığın Açık Artırmalı Satış Şartnamesi kullanılacaktır.

6.4.Defne yaprağı üretimi

(1) Defneyaprağı üretiminde defne ağacının biyolojik yapısı dikkate alınarak tek tek yaprak toplanmayacak, 2-3 yaşındaki yapraklı sürgünler kesilerek uygulama yapılacaktır. Dikili ağacın üzerindeki yaprakların tek tek toplanması halinde ağacın dalları kuruyacağından bu şekilde toplama yaptırılmayacaktır.

(2) Defne ağacının bol miktarda kök ve kütük sürgünü verme özelliğinden dolayı, üretimde 2-3 yıllık yapraklı sürgünler usulüne uygun kesildiğinde bol miktarda yeni sürgün vermektedir. Her ocakta sürgün adedi ve dallanma durumları kök geliştirme sürgünlerine bağlı olarak farklılıklar gösterir. Her bir ocaktan tıraşlama kesilecek sürgünler olduğu gibi tetar kesilecek boylu sürgünler de bulunabilir. Ağaççık haline gelmiş sürgün yoksa, her ocakta 3-5 boylu sürgün ağaççık haline gelecek şekilde bırakılacaktır. Bu ağaççıklarda 1/3 oranında tepe bırakılacak şekilde yan dalları tetar kesimine tabi tutulacaktır. Diğer sürgünler tıraşlama kesime tabi tutulacaktır. Bu şekilde her ocakta hem kök hem kütük hem de gövde sürgünü sağlanacaktır.

(3) Uygulanacak kesimlerde bitkinin sürgün verme kabiliyeti köreltilmemelidir. Tıraşlama kesimlerde kök boğazına yakın alçak kesim uygulanacak, kesim yüzeyi düzgün ve kesim yönüne şevkli olacaktır. Tetar kesimde gövdeye doğru aşağıda şevli olacaktır. Çift yönlü

kesim yapılmayacaktır. Kabuk ayrılması ve çatlamalara sebebiyet verilmeyecektir. Kesimlerde küçük el testereleri veya bağcı bıçakları kullanılacaktır. Planlanan sahalar üç kesim parseline ayrılarak dönüşümlü üretime konu edilecektir.

(4) Kesim yapılan sahaların emniyeti kesinlikle sağlanacaktır.

(5) Temmuz ayı, defnenin vejetatif büyümesinin devam ettiği süre dahilindedir. Üretim, ormanda, açık havada kuruma amaçlı olarak Temmuz ayı başında başlamaktadır. Açık havada kurutma imkanı olmayan kuzey bölgelerinde defne yaprağı üretiminin vejetatif büyümenin devam ettiği aylarda yapılmayarak daha geç yapılması halinde, gelişimi devam ederek yaprak kalitesi artacak, eterik yağın miktar ve bileşimini olumlu etkileyecektir.

(6) Defne üretiminin; iklim ve bölgelere göre vejetatif büyümenin değişiklikler göstermesi nedeni ile Bölge Müdürlüklerince tespit edilen vejetatif büyüme mevsimlerinin dışında kurutma koşulları da dikkate alınarak belirlenecek sürelerde yaptırılması uygun görülmüştür.

(7) Doğal kurutma yapılacak bölgelerde Temmuz ayında başlanarak, doğal kurutmaya ihtiyaç duyulmaması ve suni yolla kurutma yapılması halinde ise, vejetatif büyümenin durduğu ve çok yavaşladığı aylarda başlanarak yeniden vejetatif büyüme başlamadan önce bitirilmesi ilkeleriyle Bölge Müdürlüklerince belirlenecek sürelerde üretim gerçekleştirilecektir.

(8) Üretimi yapılan defne taze kullanılacaksa yaprakların kızılınmasına meydan verilmeden kullanım yerine nakledilecektir. Dalların kesim yerleri yere gelmek üzere dikine demetler haline getirilerek nakli gerçekleştirilecektir.

(9) Kurutularak kullanılması halinde kurutma mahalline aynı şekilde demetler halinde nakledilecek, tercihen gölgede veya yarı gölgede kurutulacaktır. Demetler kurutma esnasında yağmura maruz kalmayacaktır. Çiğ görmemelidir. Mümkünse üstü örtülü yanları açık tabanı tahta döşemeli sundurmalarda kurutulma yapılacaktır.

(10) Kızıllaşmanın önlenmesi için kurutulacak yapraklar zaman zaman alt üst edilecek, serilen yaprak kalınlığı 10-15 cm. den fazla olmayacaktır.

(11) Kurutma süresi sonunda elastiki hale gelmiş yapraklar dalların üzerinden elle sıyrılmalıdır. Sopayla çırpma yapılmayacaktır. Sıyırma işlemi öğle saatlerinde muşamba veya plastik bir örtü üzerinde yapılmalıdır. Böylece sıyrılan yapraklara toz toprak, pislik gibi yabancı maddelerin karışması önlenecektir. Örtü üzerinde sararmış, mantarlı, böcekli yapraklarla odunsu kısımları temizlenmiş yapraklar 25-30 Kg ağırlıkta temiz, sağlam kanaviçelere sarılarak depolanacaktır. Depolamanın yapılacağı yerler havadar, rutubetsiz ve kuru olacaktır.

6.5.Çamfıstığı Üretimi

(1) Çam Fıstığı Pinaceae (Çamgiller) familyasının bir türü olan (*Pinus pinea* L.) fıstık çamı kozalaklarında yer alan tohumlardır. Bu çamın esas mahsulü yenen tohumlarıdır. Fıstık çamı ağaçları 7-9 yaşlarından itibaren meyve tabir edilen kozalak vermeye başlarlar. Kozalaklar 10-15 yaşlarından itibaren toplanacak duruma gelirler. Kozalaklar gelişmelerini 3 yılda tamamlarlar. Olgun kozalağın rengi parlak kırmızımtrak kestane rengindedir. 20-80 yaşları arasındaki ağaçlardan azami 100-120 Kg kozalak elde edilebilmekte, bununda 6-8 Kg. kadar iç (kabuksuz) çam fıstığı elde edilmektedir. 1 Kg. iç (kabuksuz) fıstık, 4 Kg kabuklu fıstıktan elde edilmektedir.

(2) Çam fıstığı üretimi 3 üncü yılında olgunlaşan meyvelerin (kozalak) kancalı sırkılarla kopararak düşürülmesi, bu kozalakların güneş altında kurutulmaları yoluyla kabuklu çam fıstığının elde edilmesiyle yapılmaktadır.

(3) Fıstık çamı sahalarındaki esas ürün çam fıstığı olduğu dikkate alınarak, meyve verimine etkili olması için fazla ısı ve ışık alacak kapalılık sağlanacak, bu sahalarda verimi olumsuz etkileyecek bitki ve ağaççıklar temizlenecektir. Ağaç diplerinde diri örtü bakımı yapılacaktır.

- (4) Meyve veriminin artırılması meyveye yönelik budama ile mümkündür. Bu nedenle ilgili silvikültür mevzuatında belirtilen teknik çerçevesinde budamalar ağaçta meyve verimi başlamadan yapılmalıdır.
- (5) Genç meşçerelerde gençlik ve sıklık bakımı yapılacak, hastalıklı, yaralı ve kusurlu gövdeler sahadan çıkarılarak sağlıklı fertlerin gelişimleri sağlanacaktır.
- (6) Üçüncü yılında olgunlaşan kozalakların üretimine en erken Aralık-Ocak aylarında başlanarak Mayıs ayı sonuna kadar tamamlanacaktır. Kışın son aylarında toplanan fıstığın kalitesi daha yüksektir, iç fıstık üretimine havaların ısındığı Haziran ve Temmuz aylarında başlanacaktır.
- (7) Elde olunan kabuklu fıstıklar rutubetsiz ve havalandırılabilen depolarda muhafaza edilecektir.

6.6.Şimşir Sürgünü Üretimi

- (1) Şimşir sürgün üretimleri planlı olarak yapılacaktır. Planlar kesim mahallerini, üretim yılı zamanını, üretim tekniğini belirleyecektir.
- (2) Şimşir alanları İşletme Şefliği bazında, potansiyelin yeterli olmaması durumunda birkaç İşletme Şefliğini de içerir şekilde İşletme Müdürlüğü bazında planlanacaktır.
- (3) Şimşir sürgün üretimi yapılması planlanan sahalar, beş ayrı kesim sahasına bölünür, beş yılda bir dönmek kaydı ile her yıl bir kesim sahasında üretime müsaade edilir.
- (4) Şimşirin bol miktarda gövde ve dal sürgünü verme kabiliyetine göre oluşturulacak sürgün üretimi, boyu 3 m ye ulaşmamış ağaççıklarda, tepe çatısının alttan 1/3 kısmının gövde ve dallarındaki sürgünlerin alınması ile yapılacaktır.
- (5) Sürgünler, kullanım amacına uygun olarak 15 cm boydan küçük olmayacaktır. Küçük boydaki sürgünlere dokunulmayacaktır.
- (6) Sürgün kesimleri, keskin bir bıçak veya budama makasları ile dal veya gövdeye bitiştiği yerlerden yapılacaktır.
- (7) Üretime konu edilen sahalar teknik elemanlarca, üretimi takip eden 2 inci yılda kontrolleri yapılacak ve gözlemler bir rapor halinde plana eklenecektir.
- (8) Şimşir üretimine vejetatif büyümenin durduğu veya çok yavaşladığı Ekim ayında başlanacaktır. Vejetatif büyümenin başladığı aylara kadar devam olunacaktır.
- (9) Şimşir dalı ve sürgünleri çiçekçilikte kullanıldığı, üretim zamanı ile tüketim arasındaki sürenin çok kıymetli olması, bu sürenin uzaması halinde değer kayıplarının artacağı ve üretimin amacına ulaşmayacağı göz önünde bulundurulduğunda satışların Üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satış usulü ile yapılması esastır. Satışlarda örneği (Ek- 22)'de bulunan Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Her Nevi Ürün Ve Artığın Açık Artırmalı Satış Şartnamesi kullanılır.

6.7.Meşe Mazısı Üretimi

- (1) Mazı; *Quercus infectoria* Oliv. (Mazı Meşesi)'nin tomurcukları içerisindeki mazı arıları tarafından bırakılan yumurtalardan çıkan kurtların salgılarının bitki dokusunda yaptığı etki sonucunda tomurcukların deforme edilmesiyle meydana gelen patolojik bir mahsuldür.
- (2) Meşe mazısının üretim metotları;
 - a) Dallar üzerinde teşekkül eden mazıların elle veya bir sırık yardımıyla düşürülerek toplanması şeklinde üretimi yapılacaktır.
 - b) Üretime mazıların olgunluğa eriştikleri 15 Ağustos'ta başlanacaktır. Üretim süresi kısa tutulacak ve Eylül ayının başında bitirilecektir. Eylül ayı içerisinde kurt mazıyı delerek dışarı çıkmakta, yağın yağmurlardan mazıda kalite kaybına sebebiyet vermektedir.

- c) Bodur ve yüksek olmayan ağaçlarda mazılar elle toplanmalıdır. Uzun boylu ağaçlarda, uzun ve kancalı sııklar vasıtasıyla mazılar düşürölmek suretiyle toplanmalıdır. Genç sürgönlere zarar verilmemelidir.
- ç) Toplanan mazıların yağmur ve aşırı güneş sebebiyle kalite kaybına uğramamaları için, orman içlerinde hazırlanan çardak altlarına veya ranzalara 20-25 cm kalınlığında serilmelidir.
- d) Kurutma sırasında küflenme ve kızışmanın önlenmesi için, mazılar ilk haftada günde bir veya iki kez, daha sonra ise haftada bir kez karıştırılacaktır.
- e) Kurutulan mazılar kanaviçeden yapılmış çuvallara doldurulacak, rutubetsiz ve güneş almayan depolarda muhafaza edilecektir.

6.8.Meşe Palamudu Üretimi

(1) Ülkemizde yayılış gösteren meşelerin meyveleri ayırım yapılmaksızın palamut olarak adlandırılmaktadır. Ancak bunların içinden ekonomik değeri olan Palamut meşesi *Q. İthaburensia* olarak bilinen türün meyveleridir. Palamut meşeleri 15-20 m. ender olarak ise 25 m. ye kadar boylanabilen, kışın yaprağını döken ağaçlardır. 2 yılda olgunlaşan meyveleri yuvarlak veya elipsoid yapıdadır. 5-10 yaşlarında meyve vermeye başlar, 25 yaşında ise bol meyve verirler.

(2) Meşe palamudu üretim metotları;

- a) Palamutların ucu kancalı sııklarla düşürölmesi sağlanır. Palamutlar düşürölmeden önce toplama çalışmalarının rahat yapılması amacıyla diri örtü temizliği yapılacaktır.
- b) Üretimi, ürünün sepileyici madde bakımından en zengin dönem olan Ağustos aylarında yapılacaktır.
- c) Kurutma sırasında küflenme ve kızışmalara engel olunacak, ilk hafta günde 2-3 kez daha sonraları 3-4 günde bir kez karıştırılacaktır.
- ç) Toplanan meyveli kadehler orman içi aralıklarla uygun alanlara veya hazırlanan ranzalara 20-25 cm. kalınlığında serilecektir.
- d) Kuruyan, birbirinden ayrılan palamut ve kadehleri eleklerle ayrılacak ve ayrı ayrı kanaviçe çuvallara doldurulacaktır.
- e) Kuru rutubetsiz yerlerde depolanacak, her hafta palamudun kızışmaması için kontroller yapılacaktır.

6.9.Ardıç Meyvesi Üretimi

(1) Ardıç meyvesi Cupressaceae (Selvigiller) familyasının bir türü olan *Juniperus communis* meyveleridir. Meyveleri 2 yılda olgunluğa erişen morumsu-siyah renkli 5-8 mm. çapında kozalaklardır. Üzeri mavimsi renkte mumumsu bir madde ile kaplı olup üç köşeli, üç tohumlu ve sert yapılıdır.

(2) Ardıç meyvesi üretim metotları;

- a) Meyvelerin üretimi, olgunlaşan meyvelerin dallardan veya yere dökölenlerin toplanması suretiyle yapılmaktadır.
- b) Çalışmayı kolaylaştırmak amacıyla diri örtü temizliği yapılabilir. Kurumuş alt dallar temizlenerek sahadan uzaklaştırılır.
- c) Meyveler 2 inci yılın sonunda Ekim-Kasım aylarında tam olgunluğa eriştiğinde bu aylarda toplanacaktır. Olgunlaşan kozalaklar siyahımsı renk alırlar. Olgunlaşan kozalaklar ağaçtan dökölmeye başlarlar.
- ç) Ardıç meyvesi üretimi el ile toplanmak suretiyle yapılacaktır. Dalların sıyrılarak veya meyveli dalların kırılarak meyve toplanmasına müsaade edilmeyecektir.
- d) Ardıç ağacı üzerinde 1 ve 2 yıllık kozalaklar bulunduğundan, 1 yıllık kozalakların ve sonbaharda meydana gelen erkek çiçeklerin tahrip edilmemesine özen gösterilecektir. Bir yıllık kozalaklar mercimek büyüklüğünde donuk yeşil renkte ve serttir.

e) Kullanım alanına göre hemen işlenmeyecek olan ardıç meyveleri 25-30 cm. kalınlığında serilerek, ilk günler sık sık, diğer haftalarda ise seyrek olarak karıştırılarak kurumaları sağlanır.

f) Kurutulan ardıç meyveleri çuvallarda veya yığınlar halinde havadar, rutubetsiz ve tahta zeminli yerlerde depolanır. Fermantasyonu önlemek için zaman zaman aktarma yapılır ve depolar havalandırılır.

6.10.İhlamur Çiçeği Ve Yaprak Üretimi

(1) Tiliaceae (İhlamurgiller) familyasından olan ıhlamurların 30 türü mevcut olup, ülkemizde 3 türü yayılış göstermektedir. İhlamur çiçeği ve yaprağı daha çok Gümüş ıhlamur ve kısmen de Kafkas ıhlamurundan elde edilmektedir. Büyük yapraklı ıhlamur (Yaz ıhlamuru) tıbbi amaçlı kullanılmaya uygun türdür.

(2) Her yıl bahar aylarında açan çiçek vs. yaprakları gıda, ilaç ve kozmetik sanayinde kullanılmaktadır.

(3) İhlamur yaprak ve çiçeklerinin üretim metotları

a) İhlamur çiçek ve yapraklarının üretimleri ağaçlara çıkarak elle veya ağaçlara zarar vermeden küçük dal makaslarıyla kesilerek yapılacaktır. Dal kesimine müsaade olunmayacaktır.

b) İhlamur üretimi çiçek açma zamanında yapılır. Bu da çok kısa bir dönemi kapsar. Çiçekler tam açmadan toplama yapılmalıdır. Genel olarak bu süre Haziran sonunda başlayıp Temmuz sonuna kadar devam eden bir süreyi kapsamaktadır.

c) Çiçek ve yaprakların toplanmasında ezilerek zarar görmemesi için sepet veya gevşek dokunmuş torbalar kullanılacaktır.

ç) Toplanan ıhlamur çiçek ve yaprakları uygun gölgelik alanlarda veya kurutma için hazırlanmış ranzalara 20-25 cm. kalınlıkta serilerek kurutulacaktır. Kurutma sırasında ilk haftada her gün daha sonra tam kuruluğa erişinceye kadar haftada 1 defa alt üst edilecektir.

d) Çok iyi kurutulan çiçek ve yapraklar rutubetsiz ve havalandırılabilen depolarda muhafaza edilecektir. Depolama süresi fazla uzatılmayacaktır.

6.11.Huş Üretimi

(1) Betulaceae (Kayıngiller) familyasının bir cinsi olan huşlar (*Betula pendula* Roth) Ülkemizde Doğu ve Kuzey Anadolu'da geniş yayılış gösterir. Genç fertlerde gövde kabuğu beyaz renkte ve ince yapılı olup, yaşlı fertlerde ise siyahımsı, sert ve şerit halinde soyulmalar görülür. Huş yaprağı reçineli olup, bu oran genç yapraklarda daha fazla olduğundan yapışkan bir özellik gösterir.

(2)Yaprak kabuk ve ince dalları ilaç sanayinde kullanılmaktadır.

(3) Huş yaprağı ve kabuğu üretim metodu;

a) Huş yaprağı ve kabuklarının elle toplanmak suretiyle üretimleri yapılır. Çalışmaları kolaylaştırmak için çalışmayı engelleyen dallar ve diri örtü temizlenir.

b) Yaprak üretimi ağaçların yaprak vermeye başladığı yaz başından sonra 2 ay boyunca yapılır. Genç dallar ve kabukların üretimi ilkbaharda Mayıs içerisinde yapılır.

c) Yaprak üretimi, ağaca çıkılarak veya merdiven kullanılarak elle toplanarak, genç dallar kesici aletler yardımıyla kesilerek kabukların üretimi ise orta yaşlı ve yaşlı ağaç gövdelerinden kavlamış vaziyetteki kabukların ağacın hayatıyetini tehlikeye sokmayacak şekilde toplanmasıyla gerçekleştirilir. Kesilerek sahadan çıkarılacak ağaçlarda kabuk soymaya uygun bıçaklar vasıtasıyla kabuk tamamen soyularak üretim gerçekleştirilecektir.

ç) Toplanan yapraklar gölgelik ve kurutmaya uygun alanlara 5-10 cm. kalınlığında serilir, tam kuruluğa erişinceye kadar sık sık karıştırılır. Karışan yapraklar kanaviçe çuvallarda rutubetsiz ve havadar yerlerde depolanır.

d) Kabuk ve dal üretimi Mayıs ayı sonunda, yaprak üretimi ise Ağustos ayı sonunda bitirilecektir.

6.12.Okalıptüs Yapağı Üretimi

(1) Mystacae (Mersingiller, murtgiller) familyasının bir cinsi olan Okalıptüslerin 4 türü ülkemizde yetişmektedir. Okalıptüs yapraklarının üretimi elle toplanmak suretiyle yapılmaktadır. Bu yapraklar uçucu yağ elde edilmesinde kullanılır.

(2) Okalıptüs yapağı üretim metotları;

a) Yapraklar tercihen odun üretimi yapılan sahalarda kesilen ağaçlardan veya dikili ağaçlara çıkılarak elle toplanmak suretiyle üretilmektedir. Yaşlı ağaçlar genç ağaçlara oranla daha fazla uçucu yağ içermekte olup, tercih edilmektedir.

b) Rutubetli ortamlarda kurutma güçlükleri nedeniyle yağmurlu havalarda toplama yapılmamalıdır. En uygun aylar Haziran ayı sonu ile Ağustos ayı sonları arasındadır. Bu sürede yapraklarda gelişimlerini tamamlamış olacaktır.

c) Odun üretimi yapılan sahalarda dallardaki yaprakların toplanması şeklinde olacaktır.

ç) Toplanan yapraklar ya fermentasyon ve kızıllaşmaya meydan verilmeden değerlendirilme mahallerine nakledilmeli veya uygun saha ve yerlerde 5-10 cm. kalınlıkta serilerek gölgede kurutulmalıdır. Kurutma anında ilk günler günde 2-3 defa, daha sonra 2-3 günde bir defa karıştırılmalıdır.

d) Kurutulan yapraklar kanaviçe çuvallara doldurularak rutubetsiz ve havadar yerlerde depolanmalıdır.

e) Yaprak kalitesinin korunması için yağmurların başlamasından önce toplama ve kurutma işlemleri bitirilecektir.

6.13.Keçiboynuzu Meyvesi Üretimi

(1) Fabaceae (Legumimoseae) baklagiller familyasının bir cinsi olan keçiboynuzu ağaçları 5-10 m. boyunda, geniş tepeli, kalın dalları ve gri-esmer renkte gövdesi olan daimi yeşil ağaçlardır. Ağaç beş yaşında meyve vermeye başlar. İyi bir ağaç 20-25 yaşlarında 200 Kg. verim verir. Meyveleri gıda, ilaç, boya, tekstil, kâğıt ve kozmetik sanayinde kullanılmaktadır.

(2) Keçiboynuzu meyvesi üretim metotları;

a) 20 yaşına gelmiş ağaçların meyveleri ve tohumları etken madde yönünden sanayide kullanılacak miktara ulaşmaktadır. Meyveleri elle veya sırkalar vasıtasıyla düşürülerek toplanması şeklinde üretimi yapılmaktadır.

b) Üretim çalışmalarının rahat yapılabilmesi için diri örtü çalışması ve dal budamaları yapılmalıdır.

c) Temmuz-Ağustos aylarında açan yeşilimtırak-sarı renkteki kısıpık çiçeklerden 1 yıl sonra kahverengimsi-mor renkte yatsı meyveler oluşur. Bir yılda oluşan meyveler sonbahar aylarında (Ekim-Kasım) toplanır.

ç) Üretilen meyveler güneş altında sık sık karıştırılarak iyice olgunlaştırılacak ve kurutulacaktır.

d) Çuvallar içerisinde havadar ve rutubetsiz yerlerde depolanacaktır. Talebe göre patos makineleri vasıtasıyla etli kısmı ve tohumları ayrılarak depolanabilecektir.

6.14.Kestane Üretimi

Kestane meyve-kabuk ve yapraklarının üretim metodu;

a) Yaprak ve meyveler elle toplanır, kabuklar ise amaca uygun kesici aletler kullanılarak toplanır.

- b) Üretimi meyvelerin olgunluk dönemi olan sonbahar aylarında yapılacaktır. Üretime Eylül ayında başlanacak ve Ekim ayı sonuna kadar bitirilecektir.
- c) Meyveler ağaca çıkılmak suretiyle toplanacaktır. Kestane dal kanserinin sağlıklı fertlere yayılmasında temel sebeplerden biri de meyvelerin çubuklarla vurularak düşürülmesi yöntemidir. Bu yöntem asla kullanılmayacaktır.
- ç) Diken ve kabuklarından ayrılan meyveler hazırlanan kurutmaya uygun yerlere serilir ve zaman zaman karıştırılır. Kurutulan kestaneler rutubetsiz yerlerde depolanır.

6.15.Cehri Üretimi

(1) Cehriler Rhamnaceae (Hinnepgiller) familyasının bir cinsidir. Cehrilerin çoğu kışın yaprağını döken, dalları dikenli geniş ve dağınık tepeli çalı ve ağaççıklardır. Bunlar kurak ve taşlı yerlerde yetişmektedir. Ülkemizde yetişen ve ticari değeri olan tür saplı cehri olup, meyveleri çeşitli boyaların imalinde, tekstil, gıda ve ilaç sanayinde kullanılmaktadır.

(2) Cehri üretimi metotları;

- a) Meyveleri Temmuz ayından itibaren olgunlaşmaya başlar. Eylül ayında siyah renge dönüşür. Meyveler henüz olgunlaşmadan Haziran ayı sonu ve Temmuz ayı başlarında sanayide kullanım yönünden en uygun toplama zamanıdır.
- b) Toplamanın rahat yapılabilmesi için diri örtü temizliği yapılır ve çalışmayı engelleyen kuru dallar budanarak sahadan uzaklaştırılır.
- c) Cehri meyveleri elle toplanarak üretimi yapılacaktır.
- ç) Üretilen meyveler ekseriyetle taze halde kullanıldığından, toplamayı müteakip kullanım alanına sevk edilmelidir.
- d) Kurutularak kullanılacak ürünler ise, uygun alanlarda 10-15 cm. yükseklikte serilerek güneş altında sık sık karıştırılmak suretiyle kurutulacaktır. Rutubetsiz ve havadar depolarda jüt çuvalar içerisinde muhafaza edilecektir.

6.16.Mahlep Üretimi

(1) Mahlep Rosaceae (Gülgiller) familyasının 8-10 m.'ye kadar boylanabilen, kışın yaprağını döken, güzel kokulu, beyaz çiçekleri olan bir cinsidir. Çiçekleri seyrek salkım kuruluşu göstermekte ve çekirdekli sulu meyveleri bulunmaktadır. Meyveleri, boya, ilaç, kozmetik, gıda sanayinde ve bulanık suların arıtılmasında kullanılmaktadır.

(2) Mahlep üretim metotları;

- a) Üretime engel teşkil eden diri örtü temizlenmesi yapılacaktır.
- b) Haziran ayı sonlarında meyvelerin olgunlaşıp kuruyarak, renklerinin siyahımsı-kırmızıya döndükleri zaman üretimine başlanacaktır.
- c) Ağaç üzerinde kuruyan meyveler, elle veya sııklar yardımıyla düşürülmek suretiyle toplanacaktır.
- ç) Sanayide kullanılan bölüm, meyvelerin ortasında yer alan tohum kısmı olup, çekirdekleri kırılarak tohumlar elde edilecektir. Savrularak veya elenerek çekirdeklerden ve diğer artıklardan temizlenecektir.
- d) Yabancı maddelerden temizlenen ve halk arasında mahlep olarak bilinen tohumlar, kurutulmadan kullanım alanına verilecekse, hemen gönderilecektir.
- e) Mahlep tohumlarının kurutulmaları, kızılasmamaları için karıştırılarak gölgede yapılır. Kurutulan tohumlar 100 Kg alabilen çuvalara rutubetsiz havalandırılabilen yerlerde depolanır.
- f) Üretim, meyvelerin olgunlaşmalarına müteakip başlamalı ve yağmurlar başlamadan toplama ve kurutma işlemleri bitirilmelidir.

6.17.Menengiç Üretimi

(1) Maki formasyonunda Anacardiaceae (Şimşirgiller) familyasının bir türü olup, ışık isteği fazla 2-6 m. yüksekliğinde yapraklarını döken ağaçlıklardır. Bitkinin meyveleri, gövdesinin yaralanmasıyla elde olunan balzami yağı ve yaprakları üzerinde *Pemphigus conniculatus* Pass isimli böcek tarafından teşekkül ettirilen mazıları kullanılmaktadır.

Meyveleri gıda sanayinde, balzami yağı ilaç sanayinde, mazıları ise ipek kumaşları boyamasında, şaraba renk vermede ve tütsü olarak kullanılmaktadır.

(2) Menengiç Üretim Metotları;

a) Menengiç meyve ve yaprak mazıları elle veya amaca uygun kesici bir alet yardımıyla kesilerek toplanacaktır.

b) Üretim sahasında üretimi engelleyici diri örtü temizliği yapılacaktır. Kurumuş dal ve sürgünler budanacaktır.

c) Yağ üretiminde kullanılan menengiç meyvesi Ağustos ayı sonu ile Eylül ayı başında olgunluğa erişirler. Üretime Eylül ayı başlarında başlanacak, aynı zamanda yapraklarda ki mazılar da toplanacaktır.

ç) Toplanan meyve ve yaprak mazıları ayrı ayrı güneşe serilerek kurutulacak, kurutma sırasında kızılılaşmaya engel olunmak amacıyla sık sık karıştırılacaklardır. Meyvelerin kurutma işleminden sonra silkelenecek kendiliğinden dal ve saptlarından ayrılması temin edilir.

d) Kurutulan meyve ve mazılar tercihan çuvallar içinde veya dökme olarak rutubetsiz ve havalandırılabilen depolarda depolanır.

e) Üretim Eylül ayı sonunda, kurutma işlemi ise Ekim ayı ortalarında bitirilecektir.

6.18.Sumak Üretimi

(1) Sumaklar Anacardiaceae (Şimşirgiller) familyasının bir cinsidir. Bunlardan derici sumağı olarak bilinen (*Rhus coriariac* L.) ve boyacı sumağı olarak bilinen (*Cotinus coggyria* L.) ülkemizde yetişmekte olup, ekonomik değer taşımaktadırlar. Bunlar 2-4 m. boylanabilen ağaçlıklardır. Bu bitkilerin yaprak ve meyveleri ilaç, tekstil, gıda ve deri sanayinde kullanılmaktadır.

(2) Sumak yaprağı ve meyvelerinin üretim metotları;

a) Üretime başlanma zamanı, bitkideki yaprak sayısının ve yapraktaki tanen oranının azami seviyeye ulaştığı Haziran ayı sonu ve Temmuz ayı başıdır. Yapraklarda bulunan ana damar oluşumunun tamamlanmasıyla üretime başlanacak, orta damarın kızarması ile (Eylül ayı) üretime son verilecektir.

b) Amaca uygun kesiciler yardımıyla iki yıllık sürgünler ve meyveler kesilerek toplanacaktır.

c) Toplanan yapraklı meyveli sürgünler demetler halinde kurutma alanlarında yaprakların üst yüzleri alta gelecek şekilde serilip gölgede ve sık sık karıştırılarak kurutulacaktır.

ç) İstenilen kuruluğa geldiğinde sopalarla vurularak yaprakların ve meyvelerin dallar ve saptardan ayrılması sağlanacaktır.

d) Kurutulan meyveler ve yapraklar ayrı ayrı kanaviçe çuvallarda rutubetsiz ve havadar yerlerde depolanır.

6.19.Erika Üretimi

(1) Yeryüzünde birçok türü bulunan Ericaceae (Fundagiller) familyasının iki türü ülkemizde yaygın olarak bulunmaktadır. *E. arborea* L. halk arasında "Ağaç funda" ya da süpürge çalısı, *E. manipuliflora* Salisb. süpürge otu olarak bilinir.

(2) Daimi yeşil çalı ya da ender olarak da ağaçlık halinde bulunan odunsu bitkiler olan fundaların çiçekleri, dal uçları, kökleri ve ince dalları ilaç sanayinde kullanıldığı gibi en yaygın olarak pipo imalinde kullanılmaktadır.

(3) Erikalar genellikle ur şeklinde geniş ve uzun yapıda derine gitmeyen bir yumru oluştururlar. Bu bölüm ana yumru olarak bilinir. Bunun dışında ise derine giden, kılcak kökleri ihtiva eden bir kaç tali kök daha bulunmaktadır. Üretimi yapılacak olan ana köktür.

(4) Ballı bitki niteliğinde olan Erika'nın gezginci arıcılar tarafından tercih ediliyor olması nedeni ile yayılış alanlarında arıcılık faaliyetleri de göz önünde bulundurularak üretim planlanmalıdır.

(5) Erika kökü üretim metotları

a) Sonbahar aylarında yağmurların başlamasıyla erika kökü üretimine başlanacaktır ve kış boyu sürdürülecektir.

b) Ana kökün üstünde ve çevresinde bulunan toprak, kazmaya elverişli araçlarla kazılarak köke zarar vermeden çevresi temizlenecektir.

c) Satır veya diğer kesicilerle ana kök yan köklerden ayrılacak, üretimde sahanın tamamı köklenmeyecek, aralıklı ocaklar halinde kökler çıkarılacaktır.

ç) Toplanan köklerin çürükleri ve topraklı yüzeyleri temizlenecektir. Islak çuvallara doldurularak çatlamasına engel olunup depolara taşınacaktır. Erika köklerinin rutubet kaybıyla çatlamasına engel olunmak için rutubeti korunacaktır.

d) Depolamalarda kökler toprakla temas etmemeli ve zaman zaman yağmurlama yapılmalıdır.

6.20.Sakız Üretimi

(1) Sakız Anacardiaceae familyasının bir alt türü olan (*Pistacia lentiscus* var. *chia*) sakız ağacının gövde ve dallarına açılan yaralardan elde edilen balsamdır. Sakız ağaçları 3-5 metre boylanan ve kışın yapraklarını dökmeyen sık dallı ve çalı görünümündeki ağaççıklardır.

(2) Sakız üretim metotları;

a) Üretim sahalarında diri örtü bakımı yapılmalı, çalışmayı engelleyici kuru dallar budanarak alandan çıkarılmalıdır.

b) Haziran ayının ikinci haftasında ağacın gövdesine ve dallarına ucu eğri ve yaralama işine uygun özel bıçaklarla V şeklinde yaralar açılacaktır. Bu yaraların derinliği 2-3 mm.'yi geçmeyecektir. Yaralar gövde üzerinde dikey konumda, dallarda ise dala dik gelecek şekilde açılacaktır.

c) Yaralamayı takiben 1-2 saat içinde yaralardan sakız adı verilen reçineli balzam akmaya başlayacaktır. Balzamların bir kısmı ağaç üzerinde birikip katılaşırken bir kısmı da yere akacağından her çalışma yapılan ağaç altlarına yaygılar serilecektir.

ç) Akan sakızlar 15-20 gün içerisinde katılaşmaya başlamaktadır. Bu sebeple toplama işi yaralama işleminden 20-25 gün sonra yapılmalıdır.

d) Ağaç başına ortalama sakız verimi yılda 4-5 kg. kadardır.

e) Çizgi işleminden sonra ağaç üzerinde biriken ve damla sakızı tabir edilen kısım ile yaygı üzerinde toplanan daha düşük kaliteli sakızlar ayrı ayrı toplanacak ve çuvallara doldurulacaktır.

f) Toplanan sakızlar gölgelik bir yerde, temiz yaygılar üzerinde 2-3 gün süre ile zaman zaman karıştırılarak kurutulacak, daha sonra çuvallarda rutubetsiz depolarda muhafaza edilecektir. Tüm bu işlemler Ağustos ayı başında bitirilecektir.

6.21.Kitre Zamkı Üretimi

(1) Leguminosae (Baklagiller) familyasının bir cinsi olan *Astragalus* (Geven) bitkisi çok yıllık, 10-15 cm. boyunda odunsu yapıda dikenli bir bitkidir.

(2) Kitre ise bu bitkinin dal ve gövdesinden elde edilen beyaz renkte suda eriyen, alkolde erimeyen balzami bir sıvıdır.

(3) İlaç, boya, tekstil, kâğıt ve gıda sanayinde kullanılmaktadır.

(4) Geven sahalarından faydalanırken, gevenin toprak erozyonunu önleyici fonksiyonu yanında arıcılıkta tercih edilen ballı bitki oluşu da göz önünde bulundurulmalıdır. Meyil gurubunun çok düşük olduğu, su ve rüzgar erozyonunun olmadığı alanlardan faydalanma yoluna gidilmelidir.

(5) Kitre zamlı üretim metotları;

a) Üretim sırasında diri örtü bakımı yapılacaktır. Uygun el aletleri ile toprak 10-12 cm. derinliğe kadar kazılarak yaralama yapılacak, kökler dışarı çıkarılacaktır. Kök üzerinde taş, toprak gibi örtüler temizlenecektir. Yaralama sonucu yaralardan akacak kitrenin toprağa dökülmemesi için yaralama yapılacak kökün altına naylon serilecektir.

b) Üretime hazırlanan kök ve gövde üzerine eğik olarak 1-2 cm. derinliğinde ve üçer gün arayla üç çizgi çekilecektir. Çizgi çekilmesinden yaklaşık 10 gün sonra dışarıya sızan kitre, havanın tesiriyle sertleşir. Kuruyan kitreler torbalarda toplanır, üretime Temmuz ayında başlanacak ve Kasım ayına kadar sürdürülecektir.

c) Toplanan kitreler içinde iyice kurumamış kısımlar bulunacağından açık havada 1-2 gün daha kurutulur. Depolamaya hazır hale gelen kitreler soğuk, rutubetsiz ve havalandırılabilen depolarda muhafaza edilir.

ç) Aynı köklerden 1 yıl ara vermek şartıyla tekrar üretim yapılabilir.

6.22.Meyan Kökü Üretimi

(1) Meyan kökü bitkisi Leguminosae (Baklagiller) familyasının bir ferdi olan *Glycyrrhiza glabra* L. türünün toprak altı kuru kök ve rizomlarıdır. Bitki 90-120 cm boylanabilen, çok yıllık ve otsu yapıdadır. Bitki kökleri ilaç, gıda, boya, meşrubat ve şekerleme yapımında kullanılır.

(2) Meyan kökü üretim metotları;

a) Üç yıllık bitkinin toprak üzeri kısımlarının kurumaya başlaması ile toprak altında bulunan kök ve rizomları, insan gücü veya riperi güçlü traktörlerden yararlanılarak topraktan çıkarılır. Toplama sırasında toprakta belli aralıklarla bitki kökleri ve rizomları toplanmadan bırakılarak, kalanlarla aynı sahada bitkinin yeniden üremesi sağlanacaktır.

b) Üretim sonbahar (Ekim-Kasım) aylarında yapılacaktır.

c) Toplanan meyan kökleri 30 cm. uzunlukta bagetler haline getirilip, açık havada ve gölgelik yerlerde 5-6 gün süreyle kurutulmalıdır. Kurutulan meyan kökleri güneş görmeyen ve havadar depolarda depolanır.

6.23.Ceviz üretimi

(1) Cevizgiller, Juglandaceae familyasının bir cinsidir. Tek evcikli, 25-30 metreye kadar boylanabilen kışın yaprağını döken ağaçlardır.

(2) Ceviz meyvesi sert kabuklu meyveler grubunda yer almaktadır. Meyve ağaç üzerinde iken en dışta yeşil kabuk, onun altında sert kabuk ve iç cevizden oluşur. Yeşil kabuk çiçek örtüsünden sert kabuklu ise yumurta duvarından meydana gelir. İç ceviz cevizin embriyosudur.

(3) Ceviz hasadı genellikle Eylül ayında başlar ve Ekim ayının sonlarına kadar devam eder. Cevizde üretim zamanını belirleyen en belirgin özellik, yeşil kabuğunun (yaklaşık kabuğun 1/3'ünün) çatlamasıdır. İdeal üretim, dallarda silkeleme şeklinde yapılanıdır. Kesinlikle sopa, sırık vb. kullanılmamalıdır. Ürün kalitesi için, üretilen cevizlerin yeşil kabuklarının hemen temizlenmesi ve havalı bir yerde örtüler üzerine serilerek kurutulması gerekir.

(4) 3-5cm kalınlığında serilen cevizler günde birkaç kez karıştırılıp alt üst edilmelidir. Sıcak havada cevizler ortalama bir hafta içinde kuruyarak depolanacak hale gelir. Cevizin doğrudan doğruya güneş ışınları altında kurutulması sakıncalıdır. En büyük sakıncası, içindeki yağın bozulmaya başlayıp cevizin acı olmasına neden olmasıdır.

6.24.Fındık Üretimi

(1)Fındık, Huşgiller (Betulaceae) familyasından Corylus cinsidir. Basit, yuvarlak yaprakların kenarları çift dişli, ucu sivridir. Çiçekler yapraklardan hemen önce ilkbaharda açar. Bir evcikliktir. Fındık ağacı türlere bağlı olarak çalı formunda olduğu gibi, 15-20 metreye kadar da boylanır. Kültür çeşitlerinin çoğu 3-4 metre boyundadırlar.

(2)Üretim zamanı yıllara göre az çok değişmekle beraber, fındık hasadı Ağustos ayında yapılır.

(3)Fındık hasadı daldan, yerden ve makineli olmak üzere 3 şekilde yapılabilir. En ideal toplama tam olgunlaşmış meyvenin yere serilen örtüler üzerine silkelenmesiyle yapılır. Dal üzerinden elle toplama yönteminde, dalların birbirine sürtünmemesine, çotanakların dala birleştiği yerden tek tek koparılmasına, gelecek yılın ürününü oluşturacak olan dal, dalcık ve tomurcukların zarar görmemesine dikkat edilmelidir.

6.25.Ağaç, Ağaççık Ve Çalı Formundaki Bazı Türlerin Toplama Ve Üretiminde Uygulanacak Özet Bilgi Tablosu

1	2	3	4	5	6
Bitkinin Adı	Kullanılan Kısım	Toplama Zamanı	Toplama Şekli	Temizleme	Kurutma
Andız kozalağı <i>Juniperus drupaceae</i> Lab.	Kozalakları	Yaz ayları	El ile	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze halde / güneşte kurutularak toz halde
Cehri <i>Rhamnus petiolaris</i> Boiss.	Meyveleri	Meyveler olgunlaştığında	El ile	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Yarı gölgede karıştırılarak
Frenk üzümü (Bektaşî üzümü.) <i>Ribes nigrum</i> L.	Olgun meyveleri	Meyve rengi siyaha dönünce	El ile	Çürük meyve ve yapraklar ayrılır	Taze kullanılır.
Funda <i>Callunavulgaris</i> L. <i>Erica</i> sp.	Çiçekli dalları	İlkbahar sonbahar arası	Çapa vb. aletlerle kökleri topraktan çıkarılır.	Topraklar ve ince kökçükler	Taze veya kurutularak
Gilaboru-Kartopu <i>Viburnumopulus</i> L.	Meyveleri	Sonbahar ayları	El ile	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze veya kurutularak
Karamuk, kadın tuzluğu, sarı ağaç <i>Berberis craetegine</i> DC.	Meyveleri	Sonbahar ayları Mey. Siyahlaşınca	El ile, veya meyveli dallar kesilerek	Çürük, kuru yapraklar ayrılır	Taze veya yarı gölgede
	Kökleri	Haziran-Ekim	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır	Toprakları vb. temizlenir	Güneşte
	Yaprakları	Bahar ayları	El ile	Çürük yapraklar vb. ayrılır.	Taze veya yarı gölgede
Kapari <i>Capparis sipinosa</i> L.	Tomurcukları	Tomurcuk verdikten sonra	Tomurcuklar keskin bıçakla	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze kullanılır.

			kesilir		
Keçiboynuzu <i>Ceratonia siliqua</i> L.	Meyveleri	Yaz-sonbahar ayları	El ile	Çürük yapraklar, meyveler vb. ayrılır.	Taze veya yarı gölgede
Kızılcık <i>Cornus mas</i> L.	Meyveleri	Yaz sonu	Elle ağaca zarar vermeden çarpılarak	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze veya yarı gölgede
Kestane <i>Castanea sativa</i> L.	Meyveleri	Sonbahar ayları	Elle ağaca zarar vermeden çarpılarak	Yabancı mad. ve meyve kabukları uzaklaştırılır	Taze veya yarı gölgede
Meyan kökü <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Kökleri	Yaz sonu- Sonbahar başı	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır	Toprakları vb. temizlenir	Havadar gölgeliklerde
Porsuk ağacı (Z) <i>Taxus baccata</i> L. (Zehirlidir)	Yaprakları	Yaz ve sonbahar ayları	Yapraklar elle kopararak,	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
	Gövde kabukları		Kabuklar gövdeye zarar vermeden soyularak.		
Taflan (Karayemiş) <i>Laurocerasus officinalis</i>	Taze yaprakları	Nisan-Haziran	Yapraklar kesilmeden elle toplanır	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze kullanılır
Tavşanmemesi <i>Ruscus aculeatus</i> L.	Yaprakları	Yıl boyunca	Biçilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede
	Meyveleri	Temmuz-Ağustos	El ile toplanır.	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Güneşte
	Kökleri	Sonbahar	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Güneşte
Sandal <i>Arbutus (unedo, andrachne)</i>	Yaprakları ve sürgünleri	Yaz ve sonbahar	Biçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze olarak kullanılır, gölgede
Sumak Derici sumağı <i>Rhus coriaria</i> L.	Yaprakları	Yaz ayları	Uygun bir kesici ile kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze olarak, gerektiğinde güneşte karıştırılarak
	Meyveleri	Meyveler olgunlaştığında	Meyvelerin bulunduğu dallar kesilerek meyveler toplanır.	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Güneşte karıştırılarak
Boyacı sumağı <i>Rhus cotinus</i> L.	Yaprakları	Yaz ayları	Uygun bir kesici ile kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Güneşte karıştırılarak

	Odunu	Bakım kesimi vb. yapıldığında	Dal vb. üretim artıkları, kök kütükleri alınır	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze olarak, gerektiğinde güneşte karıştırılarak
Yaban Mersini (ayı üzümü) <i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Olgun meyveleri	Ağustos-Eylül	Meyveli dal. bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze ya da yarı gölgede karıştırılarak
	Yaprakları	Bahar ayları			

6.26.Otsu Bitkisel Ürünlerin Üretimi İle İlgili Genel Bilgiler

(1) Adaçayı, kekik, kuşdili, lavanta, mayıs papatyası, mercan köşk vs. gibi yüzlerce bitki türü bu gruba girmektedir. Bu bitkiler ülkemizde geniş bir kullanım alanına sahip olup, çeşitli sanayi kollarında yaygın olarak kullanılmakta, büyük miktarda ihraç potansiyeli de bulunmaktadır.

(2) Bu grupta olan bitkiler için mutlaka envantere dayalı planlar yapılacak olup, bitki neslinin devamını sağlamak açısından tüm sahadan toplanması yerine ocaklar halinde rotasyonla toplanması veya toplatılması sağlanacaktır. Toplama için kullanılan alet ve edevat kullanılabilir olmalı ve verim kaybına sebep olmamalıdır.

(3) Otsu bitkilerin üretimine ait temel prensipler tablosunda bulunulan, toplama zamanı ve toplama şekline göre üretimi gerçekleştirilecek, üretim sonucu kurutma ve depolama şartları temin edilerek ekonomik kayıp oluşturulmayacaktır.

(4) Otsu bitkilerin üretimine ait temel prensipler tablosu;

1	2	3	4	5	6
Bitkinin Adı	Kullanılan Kısım	Toplama Zamanı	Toplama Şekli	Temizleme	Kurutma
Adaçayı	Toprak üstü	Mayıs-	Toprak	Yabancı mad.	Gölgede

<i>Salvia</i> sp.	kısmı	Haziran Eylül-Ekim	seviyesinin 3-4 cm. üzerinden kesilerek.	uzaklaştırılır	karıştırılarak
Altın otu (Ölmez çiç, dalakotu) <i>Ceterach officinarum</i> L.	Toprak üstü kısmı	Temmuz- Eylül	Toprak seviyesinin 3-4 cm. üzerinden kesilerek.	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Aslan pençesi <i>Alchemilla</i> sp.	Toprak üstü kısmı	Haziran- Eylül	Toprak seviyesinin 3-4 cm. üzerinden kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
<i>Amberparis Berberis vulgaris</i> L.	Kökü ve kök kabuğu	Haziran- Ekim	Çapa vb. aletlerle kökleri topraktan çıkarılır.	Topraklar ince kökçükler ve pulları temizlenir	Topraklar ince kökçükler ve pulları temizlenir

1	2	3	4	5	6
Bitkinin Adı	Kullanılan Kısmı	Toplama Zamanı	Toplama Şekli	Temizleme	Kurutma
Civan prçemi <i>Achillea millefolium</i> L.	Toprak üstü kısmı	Temmuz- Eylül Güneşli havada	Toprak seviyesinin 3-4 cm. üzerinden kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Çiriş otu <i>Eremurus spectabilis</i> Bieb.	Kökleri	Yaprakları sarardıktan sonra	Çapa vb. aletlerle kökleri topraktan çıkarılır.	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Kızgın güneşte karıştırılarak
Çöpleme <i>Veratrum albüm</i> L.	Rizomları ve Kökleri	Sonbahar ayları	Çapa vb. aletlerle kökleri topraktan çıkarılır.	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Kızgın güneşte karıştırılarak
Çöven <i>Gypsophilla</i> sp.	Odunsu kökleri	Mayıs- Temmuz	Çapa vb. aletlerle kökleri topraktan çıkarılır.	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Güneşte, karıştırılarak

Çuha çiçeği <i>Primula sp.</i>	Çiçekleri, yaprakları ve kökleri (Bütün bitki)	Çiçeklenme döneminde	Çapa vb. aletlerle topraktan çıkarılır.	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze/ koyu gölgede karıştırılarak
Dağ çayı <i>Sideritis sp.</i>	Toprak üstü kısmı	Haziran- Ağustos	Toprak seviyesinin 3-4 cm. üzerinden kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Duvar sarmaşığı <i>Hedera helix L.</i>	Çiçekli ve yapraklı dalları	Çiçeklenme sonrası	Kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze halde / yarı güneşte kurutularak
Eğreltiotu <i>Dryopteris filix mas L. Schot</i>	Kökle /rizomları	Haziran-eylül	Çapa vb. aletlerle kökleri topraktan çıkarılır.	Topraklar ince kökçükler ve pulları temizlenir	Topraklar ince kökçükler ve pulları temizlenir
Erkeç sakalı (çayır meliklesi) <i>Flipendula ulmaria L.</i>	Toprak üstü kısmı	Yaz ayları (Haziran- Ağustos)	Toprak seviyesinin 3-4 cm. üzerinden kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Havadar yerde gölgede kurutulur
Güvey feneri (yer kirazı) <i>Physalis alkekengi L.</i>	Olgun meyveleri	Eylül-kasım	El ile	Çürük meyve ve meyve zarfı ve yapraklar ayrılır.	Yarı gölgede kurutulur.
**Güzel avratotu <i>Atropa belladona L.</i>	Yaprakları	Mayıs-Eylül	Saplarla, bıçakla kesilerek	Çürük yapraklar vb. ayrılır.	Gölgede karıştırılarak
	2-3 yaşındaki Kökleri, kök sapları	Ağustos- Eylül	Çapa vb. ile kökleri topraktan çıkarılır.	Çürük yapraklar vb. ayrılır.	Güneşte karıştırılarak
	Meyveleri	Ekim-Kasım	El ile	Çürük, ezik meyveler ayrılı	Güneşte karıştırılarak
Geven <i>Astragalus sp.</i> Bazı türleri	Kök ve dallardan elde edilen zamk (Kitre)	Yaz ve sonbahar ayları	Kök ve dallara bıçakla belli aralıklarla çizgi çekilerek	Toprak ve yabancı maddeler uzaklaştırılır	Güneşte karıştırılarak
Hayıt <i>Vitex agnus-castus L.</i>	Çiçekleri	Haziran- Ağustos	İnce dalları bıçakla kesilerek	Çürük, kuru çiçekleri ayrılır.	Yarı gölgede karıştırılarak
	Meyveleri	Ağustos- Eylül	İnce dalları bıçakla kesilerek	Çürük, kuru meyveler ayrılır.	Yarı gölgede karıştırılarak
Hava civa <i>Alkanna tictoria (L.) Tausch.</i>	Kökleri	Temmuz- Eylül	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Güneşte karıştırılarak
Hodan, sıgırdili <i>Boraga officinalis L.</i>	Çiçekli dal ve yaprakları	Haziran- Eylül	Toprak seviyesinin 3-4 cm.	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Güneşte karıştırılarak

			üzerinden kesilerek		
	Kökleri	Haziran-Eylül	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır	Toprakları vb. temizlenir	Güneşte karıştırılarak
Horoz ibiği, Gül hatmi <i>Althea officinalis</i> L.	Yaprakları	Mayıs-Haziran	Bıçakla kesilerek	Çürük, kuru yapraklar ayrılır.	Gölgede karıştırılarak
	Çiçekleri	Temmuz-Eylül	Bıçakla kesilerek	Kuru, bozuk yaprak. ayrılır.	Gölgede karıştırılarak
	Kökleri	Eylül-Kasım başı	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır	Çürük yapraklar vb. ayrılır.	Güneşte karıştırılarak
Kantaron, Binbirdelikotu <i>Hypericum perforatum</i> L.	Toprak üstü kısmı	Temmuz-Eylül	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Kediotu <i>Valeriana officinalis</i> L.	2 yaşındaki bitkinin kökleri	Eylül-Kasım	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Kırılğan hale gelene kadar güneşte kurutulur.
Kekik	<i>Thymus</i> sp.	Toprak üstü kısmı	Mayıs-Ekim	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır
	<i>Timbrasp.</i>	Toprak üstü kısmı	Mayıs-Ekim	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır
Kırlangıç otu <i>Chelidonium majus</i> L.	Yaprakları	Haziran-Ağustos	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
	Sütü (Kök, Dallar)	Haziran-ekim	Kök ve dallar ezilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Şişelenerek, gölgede.
Laden <i>Cistus</i> sp.	Yapraklı ve çiçekli genç dalları	İlkbahar ve yaz ayları	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Lavanta <i>Lavandula</i> sp.	Çiçekli dal uçları	Haziran-Temmuz	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Mayıs papatyası <i>Matricaria camomilla</i> L.	Tam açmamış çiç. Tep. sabah erk	Haziran-Temmuz	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Mercanköşk <i>Origanum</i> sp.	Yapraklı ve çiçekli genç dalları	Mayıs- Eylül	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Nane <i>Mentha</i> sp.	Toprak üstü kısmı	Bahar- yaz ayları	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Oğulotu <i>Melissa officinalis</i> L.	Toprak üstü kısmı	Haziran-Eylül	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede karıştırılarak
Pelinotu (miskotu)	Toprak üstü	Haziran-	Top. seviyesinin	Yabancı mad.	Gölgede

<i>Artemisia vulgaris</i> L.	kısmı	Eylül	3-4 cm. üstünden kesilip	uzaklaştırılır	kariştirilerek
Peygamber çiçeği <i>Centaurea</i> sp.	Toprak üstü kısmı	Haziran-Eylül	Top. seviyesinin 3-4 cm. üstünden kesilip	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede kariştirilerek
Rezene <i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	Meyveleri	Haziran-Eylül	Top. seviyesinin 3-4 cm. üstünden kesilip	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede kariştirilerek
	Tohumları	Ağustos-Ekim			
	2 yıllık kökleri	Ekim-kasım	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır		
Şahtere sarılık otu, tilki kişnişi <i>Fumaria officinalis</i> L.	Toprak üstü kısmı	Nisan-Eylül	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze olarak kullanılır, gerektiğinde gölgede

1	2	3	4	5	6
Bitkinin Adı	Kullanılan Kısmı	Toplama Zamanı	Toplama Şekli	Temizleme	Kurutma
Şakayık <i>Paeonia pregrina</i> M.	Meyveleri	Haziran-Ağustos	Toprak üstü kısmı bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Yarı gölgede kariştirilerek
	Tohumları	Ağustos-Eylül		Yabancı mad. uzaklaştırılır	Yarı gölgede kariştirilerek
	Kökleri	Eylül-Kasım	Çapa vb. ile topraktan çıkarılır	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Güneşte kariştirilerek
Şerbetçiotu (bira çiçeği) <i>Humulus lupulus</i> L.	Kozalak şeklini almış dişi çiçekleri	Ağustos-Eylül	Çiçekleri bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede kariştirilerek
Yarpuz (fılskın, tüylü nane) <i>Mentha pulegium</i> L.	Toprak üstü kısmı	Haziran-Eylül	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Taze ya da yarı gölgede kariştirilerek
Yüksükotu <i>Digitalis</i> sp.	Toprak üstü kısmı	Temmuz-Ağustos tercihen akşam	Bıçakla kesilerek	Yabancı mad. uzaklaştırılır	Gölgede kariştirilerek tercihan kurutma tesislerinde hemen

6.27.Soğanlı-Yumrulu Bitkilerin Üretimi

6.27.1.Soğanlı –Yumrulu bitkilerle ilgili genel bilgi

1) Rizomlu ve yumrulu bitkiler ülkemizin tabiatından uzun yıllardan beri toplanarak ticarete konu edilmektedir. Tarım, orman ve mera alanlarında yayılış gösteren soğanlı-yumrulu bitkilerin önemli bir bölümü orman ve orman içi açıklıklarda bulunmaktadır. Söz konusu soğanlı-yumrulu bitkiler süs bitkisi olarak kullanılmakla birlikte, ilaç ve kozmetik sanayinde de değerlendirilmektedir. Günümüzde dış talebin artarak devam ediyor olması nedeniyle ihraç çapına gelmemiş ürünlerin toplanmamasına özen gösterilmelidir.

2) Bu bitkilerin büyük çoğunluğu doğa kaynaklı ve Devlet ormanlarında bulunmaktadır. Ülke tabiatının tahribatının önlenmesi ve bu soğanlardan faydalanmanın disipline edilebilmesi amacıyla bu çiçek soğanlarının sökümleri ve ihracatı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yürürlüğe konulan “Doğal Çiçek Soğanlarının Üretimi, Doğadan Toplanması ve İhracatına İlişkin Yönetmelik” kapsamında yapılmaktadır. Bu yönetmelik hükümleri gereği çeşitli Bakanlık ve Üniversiteler ile Çevre kuruluşlarının iştirakinin sağlandığı Teknik Komite oluşturulmakta olup, söz konusu komite, doğadan toplanması yasak türler ile toplanabilecek türler içinde kontenjan miktarlarını belirlemektedir. Firmalar bazında belirtilen kontenjanların sökümleri yerleri ilgili firmalarca kurumlara bildirilmektedir. Söküm ve ihracat gerçekleştirmeleri kontenjanlara bağlanarak rekabetin yarattığı tahribatlar önlenmeye çalışılmaktadır. Kotayla sınırlandırılan doğal çiçek soğanları için, Teknik Komitenin onayladığı kontenjan ve toplama takvimine göre, firmalar toplama planı hazırlar. İlgili yönetmeliğin 14 üncü maddesinde “Toplama planları hazırlanırken Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü verileri de dikkate alınır” hükmü bulunmaktadır.

3) İhraç amaçlı çiçek soğanlarının Devlet ormanlarından sökümleri tarife bedeli karşılığı orman köylülerince gerçekleştirilmekte, idarece nakliye tezkeresine bağlanmakta, Doğal Çiçek Soğanlarının Üretimi, Doğadan Toplanması ve İhracatına İlişkin Yönetmelik gereği ihracatının sağlanabilmesi için mahalli orman idaresince her tür için örneği (Ek-25)’de bulunan “Menşe-i Belgesi” tanzim olunmaktadır.

4) Çiçek soğanları sökümleri izni verilmeden önce her yıl gönderilen yasak serbest ve kontenjanla sınırlı bitkiler listesi teşkilatımıza, sökümleri yapılacak bölgelerdeki sökümleri miktarları da ilgili Bölge Müdürlüklerine bildirilecektir. Plânlanandan fazla sökümleri engel olmak amacıyla, köylüler ve fertlerce sökümleri miktarlar mahallin İşletme Şefliklerince belirlenecek, kontenjan fazlası sökümleri kesinlikle müsaade olunmayacaktır.

5) Her yıl ihraç amaçlı sökümleri yapılan çiçek soğanlarının cinslerine göre miktarları, yıl sonunda Merkeze bildirilecektir.

6) Sökümleri yapılacak doğal çiçek soğanı ve yumrularında uyulacak esaslar bu tebliğin 6.27.3’ üncü maddesinde yer alan tabloda gösterilmiştir. Bu listede gösterilen zaman ve çevre çapları ile sökümleri tekniklerine uyulması sağlanacaktır. Bu hükümleri uymayanların sökümleri izinleri o yıl için iptal edilecektir. Ertesi yıl bu hükümleri yine uyulmaması halinde durum tespit ve tevsik edilerek bu kişilere bir daha sökümleri izni verilmeyecektir.

7) Doğal çiçek soğanı-yumrusu sökümleri yapılan alanlarda sökümleri yapılmaması ve dinlendirilmesi gerektiği düşünülüyor ise ilgili işletme müdürlükleri tarafından düzenlenecek gerekçe raporu teknik komiteye sunulmak üzere Genel Müdürlüğe bildirilecektir.

6.27.2.Soğanlı -Yumrulu Bitkilerin Üretim Tekniği

(1) Ekli listede bildirilen sökümleri takviminden önce, sökümleri yapılmayacaktır.

(2) İhraç çapından küçük soğanların sökümleri izin verilmeyecektir,

(3) Sökümleri sahasında; öbek toplama yapılmayan saha bırakılacaktır.

- (4) Sökümler el ile ve çapa yardımıyla yapılacak, sürümle söküm yapılmayacaktır. Sürümle söküm bitkinin doğal yetiştirme ortamını tahrip edeceğinden buna müsaade edilmeyecektir.
- (5) Söküm esnasında soğana bağlı olarak ihraç çapından küçük soğanlar çıktığında, hemen toprağa dikimi sökücü tarafından yapılacaktır. İhraç çapında küçük soğanlar toplanmayacak ve satışı da yapılmayacaktır.
- (6) 2 yıl üst üste söküm yapılan saha üçüncü yılında dinlendirilecek ve söküm yaptırılmayacaktır.
- (7) Sökülen soğanlar torbalarda ve güneş altında bekletilmeleri halinde kızışmaya ve mantarlaşmaya sebep olacağından, sökülen soğanlar kısa sürede rutubetsiz ve havadar alanlara taşınacak ve ön depoya nakli sağlanacaktır. Nakillerde havalanabilen kanaviçe torbalar kullanılacaktır.

6.27.3. Soğanlı -Yumrulu Bitkiler Toplanırken Uyulması Gereken Temel Hususlar Tablosu

Soğanlı-yumrulu bitkilerin çiçeklenme, en erken söküm zamanı ve sökülen soğanın çevre genişliğini gösterir tablo;

SOĞANLI-YUMRULU BİTKİLERİN TOPLANMASINDA UYULACAK ESASLAR

1		2	3	4
Bitki Türü		Çiçeklenme Zamanı	Toplama takvimi	Sökülecek Soğanın Çevre Genişliği
Kardelen	<i>Galanthus elwessi</i>	Ekim-Kasım	1 Nisan-30 Haziran	4 cm.
	<i>Galanthus ikariae</i>	Ocak-Şubat		
Sarıkokulu Karçiçeği <i>Eranthis hyemalis</i> L.		Nisan-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	3.5 cm.
Anemone Yoğurt Çiçeği <i>Anemone blanda</i>		Mart-Nisan	1 Nisan-30 Haziran	5 cm.
Göl Soğanı <i>Leocojum aestivum</i> L		Mart-Haziran	1 Nisan-30 Haziran	7,5 cm.
Sıklamen	<i>Cylamen hederifolium</i>	Eylül-Kasım	1 Nisan-30 Haziran	8 cm.
	<i>Cylamen cilicicum</i>	Eylül-Kasım	1 Nisan-30 Haziran	
	<i>Cylamen Mirabile</i>	Şubat-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	
	<i>Cylamen Coum</i>	Şubat-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	
Ağlayan Gelin <i>Fritillaria imperialis</i> L.		Mart-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	16 cm.
Adıyaman Lalesi <i>Fritillaria persica</i> L.		Nisan-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	10 cm.

Varget Gülü	<i>Stenbergia colchicifolia</i>	Eylül-Kasım	1 Nisan-30 Haziran	6 cm.
	<i>Stenbergia schubertii</i>	Ekim		
Beyaz Zambak <i>Lilium candidum</i>		Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	10 cm.
Kırmızı Zambak <i>Lilium martagon</i> L.		Haziran-Temmuz	1 Nisan-30 Haziran	18 cm.
Çoban Lalesi <i>Tulipa humulus</i>		Nisan-Haziran	1 Nisan-30 Haziran	6 cm.
Dana Ayağı	<i>Arum italicum</i>	Mart-Haziran	1 Nisan-30 Haziran	6 cm.
	<i>Arum maculatum</i>	Nisan-Mayıs		
Yılan Yastığı <i>Dracunculus vulgaris</i>		Nisan-Haziran	1 Nisan-30 Haziran	10 cm.
Deve Tabanı <i>Geranium tuberosum</i> L.		Nisan-Haziran	1 Nisan-30 Haziran	-
Acı Çiğdem <i>Colchicum speciosum</i>		Eylül-Ekim	1 Nisan-30 Haziran	13 cm.
Arap Sümbül Yabani Sümbül	<i>Muscari comasum</i> Mull	Mart-Temmuz	1 Nisan-30 Haziran	7 cm.
	<i>Muscari tenuiflorum</i>	Nisan-Temmuz		
	<i>Muscari longiges</i>	Nisan-Haziran		
	<i>Muscari neglectum</i>	Mart-Mayıs		
	<i>Muscari armeniacum</i>	Mart-Temmuz		
Akyıldız <i>Ornithogalum nutans</i> L.		Mart-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	-
Sümbül <i>Scilla bifolia</i> L.		Şubat-Haziran	1 Nisan-30 Haziran	4 cm.
Sarmısak Çiçeği <i>Allium neapolitanum</i> Cyr.		Nisan-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	4 cm.
Gül Renkli Soğan <i>Allium roseum</i> L.		Nisan-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	4 cm.
Glayöl <i>Gladiolus</i> L.		Şubat-Ağustos	1 Nisan-30 Haziran	6 cm.
Yon	<i>Oxalis acetosella</i>	Mart-Ağustos	1 Nisan-30 Haziran	-

	<i>Oxalia corniculata</i> L.			
	Adasoğanı <i>Urginea maritima</i> L.	Ağustos-Kasım	1 Nisan-30 Haziran	-
	Kum Zambağı <i>Pancratium maritimum</i> L.	Haziran-Ekim	1 Nisan-30 Haziran	12 cm.
Nergis	<i>Narcissus serotinus</i> L.	Eylül-Kasım	1 Nisan-30 Haziran	8 cm.
	<i>Narcissus taretta</i> L.	Mart-Mayıs	1 Nisan-30 Haziran	

6.28.Doğal Mantarların Üretimi

- (1)Toplanan mantarlar çok küçük olmamalı, gelişimini tamamlamış ve tüm özelliklerini yansıtır olmalıdır.
- (2)Bulunduğu ortamdan kesilerek veya dikkatli kazılarak alınmalıdır.
- (3)Mantarların zarara uğramaması için toplamada örme sepet veya kutular kullanılmalıdır.
- (4)Mantar toplandığı zaman hiç olmazsa sapı hemen temizlenmelidir. Tam olarak bilinen mantarlar toplanmalı, henüz bilinmeyen türler ayrı bir sepette toplanmalı ve tanıdıktan sonra işlem görmelidir. Mantarın kurutulması halinde çok dikkatli olunmalı ve devamlı kuru olarak muhafaza edilmelidir.
- (5)Mantarlar yağ, şarap, domates püresi, tuz ve sirke içerisinde salamura kurarak muhafaza edilebilirler. Taze mantarlar çok kısa süre içerisinde kullanım yerlerine nakledilmelidirler.
- (6)Sahadaki mantarların sadece sağlıklı ve tüketilebilir olanları toplanmalı diğerleri doğaya bırakılmalıdır. Mantarlar ocaklar halinde bulunduğundan toplama yapılan her ocakta 2- 3 adet mantar mutlaka toplanmadan bırakılmalıdır. Ülkemizde ihracat ve iç tüketim amacıyla toplanan mantarlar ve özellikleri Madde 7’de ki tabloda verilmiştir.
- (7)Mantarlar toplanırken uyulması gereken temel hususlar tablosu;

MANTARLAR					
Mantarın Türkçe ve Latince Adı		Özellikleri	Yetiştigi Yerler	Yetiştirme zamanı	Diğer Özellikleri
1		2	3	4	5
1	Bal Mantarı (Çıntar) <i>Armillaria mellea</i>	Şapka: Önceleri tümsek şeklindeki merkezi yumruludur. Tepesi daha sonra yayvanlaşıp daha sonra da ortası merkeze doğru çöker. Üzerinde gençken kırmızısı, sarımsı, kahverengi renkte pullar bulunmaktadır. Sarımsı, bej, esmer, kum rengi gibi çok farklı renklerde dir.	Yaşlı ağaçların altında, kütüklerin kaidesinde ve yakınında, toprağa gömülü halde olan odun materyaline bağlı olarak küçük kümeler halinde bulunur.	Eylül ayı yetiştirme zamanıdır .	Bu mantar nerede konukçu olarak yaşıyorsa bu birlikte yaşadığı konukçunun hasta olduğunu ifade eder. Orman ağaçlarına olduğu kadar meyve ağaçlarına da zarar verir. Acımsı bir tadı vardır. Sirke ile salamura

		Etli kısım: Sünger gibi sarımsı beyazdır. Sap: 7-15 cm uzunluğunda sert ve az oluklu çizgilidir. Lifli ve sert sünger kıvamındadır.			edilebilir.
2	Çörek Mantarı <i>Boletus edulis</i>	Şapka: Yarım küre şeklinde hafif basıktır. Islakken yapışkan yapıda ve parlak görünümlüdür. Rengi kahverengi tonlarındadır. Etli kısım: Genç fertler beyazımsı olgunluğa erişenlerde sarımsı krem renktedir. Sap: Toprağa yakın kısmı bazılarında ortaya doğru şişkin-ce üstte şapka ile birleştiği yere kadar ince beyazımsı soluk renkli, damarlı silindirik yapıdadır.	Asidik topraklar. Kayın ve Ladin meşçerelerinde çürüyen yaprakların arasında.	Yaz ayları (Haziran-Ağustos)	Fındık gibi hoş kokulu ve sevilerek yenen bir mantardır. Güneşte kurutulabilir ya da yağ içinde salamura yapılabilir.
3	Doru renkli (Şişkin) Mantar <i>Boletus badius</i>	Şapka: Yarım küre şeklinde, basık ve kenarları içe doğru kıvrıktır. Kızıl kahverengi olup nemli havada yapışkandır. Etli kısım: Doğal rengi soluk sarı olduğu halde kesildiğinde ya da ezildiğinde önce hava ile temas ettiğinde mavimsi yeşil renk alır ancak rengi sonra tekrar kirli sarıya döner. Sap: Dip kısmında incelen kavisli silindir şeklinde ve soluk kahverengidir.	Çam ormanlarında çam ağaçlarının altında, çürümüş kütüklerinde, ladin kozalaklarının üzerinde, dökülmüş iğne yapraklar üzerinde bulunur. Kireçli topraklarda, yetişir	Temmuz-Kasım	Toprak kokusu vardır. Aranan ve faydalanılan bir mantardır. Böcek vb. zararlılar tarafından nadiren tahrip edilir.
4	İmparator (Altın yumurta) Mantarı <i>Amanita caesarea</i>	Şapka: Önceleri yumurta şeklinde beyaz örtü ile kaplı, daha sonra kırmızımsı tümsek ve olgunlukta yavan ve üzeri hafif tümseklidir. Nadiren üzerinde beyaz örtü kalıntıları vardır. Ru-tubetli ortamlarda	Meşe başta olmak üzere kestane ve ceviz ile nadiren de iğne yapraklı ağaçların altında yetişir.	Ağustos-Kasım	Hoş bir kokusu ve tadı vardır. Çok lezzetli bir mantar olduğundan çiğ olarak da yenilebilir. Yağda bekletilerek ya da kurutularak saklanabilir.

		yapışkandır.			<i>Amanita muscaria</i> adı verilen kendisine benzeyen ancak çok zehirli bir türle karıştırılmamak için toplam sırasında çok dikkat edilmelidir.
		Etli kısım: Katı ve beyazdır. Şapkanın altında olan kısım sarımsı renktedir.			
		Sap: Koyu sarı renkte, silindirik yapıda, beyaz bir kapçık tarafın-dan çevrelenmiş dip kısmı şiş-kin yapıdadır. Yukarı kısmında ise sarı renkte, aşağıya doğru sarkık ve çizgili yüksük bulunur.			
5	Kaypak Mantarı <i>Boletus luteus</i>	Şapka: Konik yarım küre şeklin-de. Islakken yapışkan yapıda ve parlak görünümlüdür. Kestane , morumsu kahverengidir. Şapka sapa bir zarla bağlanmaktadır. Bu zar erişkin mantarın şapkasıyla aynı renkte bir yüzük şeklinde sapın üzerinde yer alır	Genellikle çam meşcerelerinde ve yakınlarında, çayır, yosun ve eğrelti otları altında genellikle toplu halde bulunur.	Yaz ve Sonbahar ayları (Haziran-Ekim)	Genç mantarlar daha uygundur.
		Etli kısım: Meyve kokulu, yumuşaktır.			
		Sap: Toprağa yakın kısmı genç mantarlarda ince silindirikdir.			
6	Kuzu Göbeği <i>Morchella esculenta</i>	Şapka: Yumurtamsı, bombeli, üzeri işkembe görünümünde derin, düzensiz köşelimsi oyuk-ludur. Bej-koyu krem renklidir.	Zengin topraklar, orman içleri ve açıklıkları, fındık kayın gibi yapraklı ormanları, rutubetli yerler.	İlkbahar ayları Mart-Mayıs	Halk arasında iyi bilinir ve yenir. Taze yenildiği gibi ipe dizip güneş altında kurutulur. Bir kerede çok yenilmemelidir.
		Etli kısım: Hoş kokulu, lezzetli, koyu krem renginde, hafif gevrek yapıdadır.			
		Sap: Kirli beyaz renkte,düzensiz boşluğu olan, pürüzlü silindirik yapıda olup şapka ile bariz bir kavis yaparak birleşir.			
7	Kuzu Mantarı	Şapka: Sivrice konik yapıda, üzeri işkembe	Genellikle çam meşcerelerinde	İlk bahar ayları	Diğer tür olan kuzugöbeği kadar

	<i>Morchella conica</i>	görünümünde ancak diğer türe göre daha düzenli oyuklara sahiptir. Oyuk-lar belirgin ve boyuna paralel yapıda olup aralarında enine damarlar vardır. Koyu krem-kahverengimsi renklidir. Etli kısım: Hoş kokulu, lezzetli, yumuşak ve ince yapılıdır. Sap: Beyazımsı, esmerimsi renkte, içi boş silindirik yapıda olup şapka ile dik olarak birleşir.	ve yakınlarında, derin kireçli topraklarda, çayırılık alanlar.	Nisan-Mayıs	yaygın değildir.
8	Kanlıca Mantarı <i>Lactarius delicious</i>	Şapka: Yayvan ve çukurlaşmış huni şeklindedir. Kırmızımsı-turuncumsudur. Yaşlı mantar-larda bu renk yeşilimsi lekeli. Etli Kısım: Gençlikte yumuşak, olgunlukta gevrek ezildiğinde kırmızımsı bir sıvı çıkar. Pem-bemsi kayısı renginde, gençken yumuşak ileri yaşlarda gevşek yapılıdır. Yaşlı fertlerin rengi yeşile döner. Sap: Gençken içi dolgulu, yaşlı-lıkta ise boş silindirik yapıda dokunulduğunda yeşilimsi lekeli	Çam meşçerelerinde ve yosunlu yerlerde.	Ağustos -	Kokusu hoş tadı hafif keskindir. Yemek için genç fertler toplanmalıdır. Çünkü böcekler yaşlıları istila eder. Tuzlanıp, sirkeye yatırılarak saklanır. Zehirli olan <i>L. Tormi-nosus</i> türü ile karıştırılmamalıdır. Ezilince beyaz bir sıvı çıkar ve renk değişmez. Ayırıcı en önemli özelliktir
9	Kanlıca Mantarı <i>Lactarius salmonicolor</i>	Şapka: Önceleri 10-12 cm. çapında yarım küre şeklinde, ileriki zamanlarda Yayvan, ortası çukur, yarım küre şeklindedir. Rengi turuncudur. Bu türde yeşil renge dönme olmaz.	Çam ormanları ve açıklıklarında	İlkbahar ve sonbahar aylarında yağmurlar dan sonra.	Meyve kokuludur. Hafif acımsı lezzette olsa da gıda olarak tüketilebilir.

		Etlı kısım: Kırmızımsı sarımsı renkte yumuşak süngerimsidir.			
		Sap: 6 cm. kadar silindirik, üzeri hafif çukurlukları olan, şapka ile aynı renktedir. İleri yaşlarda dokunma halinde yeşil renk alır.			
10	Melez Mantarı <i>Boletus elegans</i>	Şapka: Sonradan basıklaşan çan şeklinde, beyaz zarla sapa bağlı olup bu zar daha sonra sap üzerinde toplanır. Rutubetli havada yapışkandır. Etlı kısım: Koyu sarı renkte, sert yapılıdır. Bu yapı daha sonra süngerimsi hale gelir ve sulanır. Dokunulduğunda rengi kıvı kahveye döner. Sap: Dolgun yapılı, uzun, üstte krem renkli yüksük vardır.	Vadiler ve yamaçlarda, yapraklı ağaç meşçerelerinde seyrek olarak	Yaz ve Sonbahar ayları (Haziran-Kasım)	Hoş bir kokusu olup Çorba ve salça hazırlanırken kullanılır. Yemek için şapkanın üst derisi soyulmalıdır. Yumurta ile pişirilebilir. Salamura yapmaya uygundur.
11	Öküz mantarı <i>Boletus bovinus</i>	Şapka: Üstü tümsek şeklinde, daha sonra yayvan basık yapıdadır. Kösele gibi sert yapıdaki kırmızımsı renkteki yüzeyi düz ve yapışkandır. Geniş ve köşeli delikcikler vardır. Etlı kısım: Hoş ve bariz kokulu, lezzetli, yumuşak ve ince yapılıdır. Pembe - kırmızımsı renklindedir. Sap: İnce, düzgün, soluk, esmer.	İğne yapraklı meşçerelerde özellikle çam ağaçlarının altında bulunur.	Sonbahar ayları.	Gençken toplanır toplanmaz yenmelidir. Aksi halde hemen böcek ve kurtlanır.
12	Tirmit (Koç) mantarı <i>Lactarius volemus</i>	Şapka: Önceleri tümsek şeklinde olan olgunlaştığında açılarak huni şeklini alan şapka kuru ve etsi yapılıdır. Gençken sarımsı olan rengi kırmızımsı	İğne yapraklı meşçereler ve kayın ormanlarında yosunlar arasında yetişir.	Temmuz-Eylül	Kolay teşhis edilebilir, kesildiğinde beyaz renkli bir sıvı akar. Çokça yenilen bir mantardır. Balık kokusunda ve

		kahverengiye döner.			badem tadındadır.
		Etli Kısım: Gençken yumuşak ve beyaz renkte iken olgunlaş-tığında süngerimsi katı yapılı ve açık sarı renktedir. Daha sonra kahverengimsi bir renk alır.			
		Sap: 10-12cm. uzunluğunda kalın ve sağlam yapılıdır. Şapka ile aynı renktedir.			
13	Geyik Mantarı Çam Kabara mantarı <i>Chrooghomus rutilus</i>	Şapka: Gençken koni şeklinde-dir. Bu yapıyı koruyarak açılır. Morumsu renktedir. Üzeri yağ-lımsı olup kurduğunda parlak	Çam ormanlarına ve açıklıklarda	Temmuz-Kasım	Hafif kokuludur.
		Etli Kısım: Lifli, esnek ve kırmızımsıdır			
		Sap: Soluk şarap rengine, yu-karıya doğru incelen, dip kısmı sivrice, toprak altında beyaz miselleri var.			
14	Kayın Mantarı <i>Pleurotus connucopiae</i>	Şapka: Başta tümsek sonra koni şeklindedir. Çukur kısmı yeşilimsi kahverengidir.	Yapraklı ağaçların yaşlı ve devrik köklerinde.	Haziran-Kasım	Toplamadan çok kısa süre sonra kullanılmalıdır. Hemen kurtlanır.
		Etli Kısım: Gençken ince yaşlı fertlerde kalındır.			
		Sap: Şapkayla yandan birleşir. Birden fazla sap çıkabilir.			
15	İstiridye Mantarı Kayın Mantarı Kaya Mantarı <i>Pleurotus ostreatus</i>	Şapka: Yelpazemsi midye kabuğu görünüşünde yayvan kavisli, kenarları içe doğru kıvrıktır. Olgunlukta açık kahverengi olur ancak yeşilimsi renkte de olur. Plakalar halinde üst üste dururlar.	Yapraklı ağaçların yaşlı ve devrik köklerinde yaralı kısımlarında, budaklarında	Her zaman bulunabilir	Genç mantarlar yenilebilir.
		Etli Kısım: Gençken yumuşak, yaşlanınca ve			

		kurutulduğunda serttir.			
		Sap: Kalın, yok denecek kadar kısadır. Sarımsı beyazdır.			
16	Borazan Mantarı <i>Craterellus cornucopicles</i>	Şapka: Borazan şeklinde, içi boş bir sapa bağlanmıştır, kirli siyah renkte, kenarları geriye kıvrık ve yapışkandır. Etli kısım: Kahverengimsi, ince deri gibidir. Sap: Şapkanın uzantısı halinde, içi boş ve siyahımsı renktedir.	Yapraklı ve kayın ormanlarında, Kalkerli, killi topraklarda ve fındık bahçelerinde.	Ağustos-Kasım	Baharatlımsı meyve kokusundadır.
17	Biftek Mantarı Öküzdili Mantarı Ciğer Mantarı <i>Fistulina hepatica</i>	Şapka: Dil, ciğer gibi yatay yetişir. Üstü, pürüzlü, ciğer ren-ginde jelatin gibi yapışkandır. Etli Kısım: Kesildiğinde şarap kırmızısı renkte bir sıvı akar. Sap: Yok denilecek kadar kısadır	Yapraklı ağaçlar, özellikle kestane ve meşelerin üzerinde, bu türlere ait canlı kütükler üzerinde.	Ağustos-Kasım	Meyve kokulu ve ekşi lezzettedir. Renkli sıvı tannik asit ihtiva eder. Ekşi tadı bu verir. Uzaklaştırılırsa bu ekşilik giderilebilir.
18	Domalan Mantarı <i>Rhizopogon rubescens</i>	Toprağa tamamen gömülü bir mantardır. Küre şeklinde ancak düzensiz yapılıdır. Genç domalanlar beyaz renkte üzeri zeytuni yeşilimsi lekeli ve sarımsıdır. Yaşlandığında rengi kahverengi olur. Beyaz renkteki iç kısmı bastırılıp ezildiğinde pembe renk alır. Katı ve dayanıklıdır.	Çam, sedir ve meşelerin altında yakınında derin toprağın üstünde bulunan ölü toprak tabakası-nın altında gelişir. Büyüdükçe yüzeyindeki yükseltiden fark edilir	Sonbahar ve kış ayları	Çürümekte olan mantarlarda böcekler vardır. Çok kıymetli mantarlardan biridir.
19	Sütsüz mantar <i>Russula delica</i>	Şapka: Toprağa çok yakın bir türdür. Ortası çukur huni şeklindeki şapkanın üzerinde toprak, çim parçaları ve yosun bulunabilir. Etli kısım: Sert, beyaz ve gevrek Sap: Açık yeşil lekeleri taşır, kısa dip kısımda	Ormanlık alanlarda bulunur.	Temmuz -Ocak	Balık kokusu vardır.

		incedir.			
20	Üstü Kızıl Mantarı <i>Russula xerampelina</i>	Şapka: Ortası çukur yarım küre şeklinde kenarları parlak kırmızı renktedir.	Nemli, kalkerli topraklar.	Ağustos-Kasım	Tadı hafiftir.
21	Kayıskıran Mantarı <i>Russula chloraides</i>	Şapka: Açık kahverengi, huni şeklinde, kenarları kıvrık. Etlı kısım: Süngerimsi, kurudur. Sap: Mavimsi gri, içi süngerimsidir.	Az nemli çam ormanlarında iğne yapraklar arasında	Sonbahar	Çiğ olarak yenilebilir.
22	Dilburan Mantarı <i>Lactarius blennius</i>	Şapka: Gelişmiş fertlerde rengi grimsi yeşilden yeşile kadar değişir. Kenarlarda sarımsı kahverengi lekeler vardır. Etlı kısım: Süngerimsi, kurudur Sap: Şapkaya göre daha açık renkte, silindirik yapıdadır.	Nemli kalkerli topraklar. Kayın ormanları altında.	Ağustos-Kasım	Tuzda bekletilerek yenilmelidir.
23	Mavi cincile Mantarı <i>Lepista nuda</i>	Şapka: Kenarları hafif dalgalı, yarım küre şeklindedir. Etlı kısım: Yumuşak, biraz sulum-su, menekşe renklidir. Sap: Toprak altı kısmında mor renkli miseller bulunmakta olup damarlı ve silindirik yapıdadır.	Çam ve kayın ağaçlarının altında, nemli ve humuslu topraklarda, yağmurlardan hemen sonra çıkarlar.	Sonbahar ve kış aylarının başında	Sirke ile salamurası yapılabilir. (Zehirli Cortinarius traganum türü ile karıştırılmaktadır.)
24	Kara Kulak Mantarı <i>Panus rudis</i>	Şapka: Büyük midye kabuğu veya yelpaze gibi tipik sarımsı beyaz tüyleri vardır. Et renginden açık sarı renge kadar renk değişimi gösterir. Etlı kısım: İnce yapılıdır.	Yapraklı ağaçların dip kütüklerinde.	İlkbahar, Sonbahar	Genel olarak yenmeyen bir tür olmakla birlikte köylü bu türü tanır ve gıda olarak tüketir.
25	Keditırmıği Mantarı <i>Gopetalum</i>	Şapka: Parçalı kenarlı huni şeklinde kahverengi-siyahımsı	Orman içi açıklıklarda mera alanlarında,	Sonbahar	Tadı hoştur.

	<i>carbonarium</i>	renkte. Etli kısmı: Elastiki ve liflidir. Sap: Eğri içi dolu içi kirli beyaz.	yangın görmüş alanlarda		
26	Tellice Mantarı Kedi tırnağı Gelin teli <i>Ramaria condensata</i>	Çatallanarak uzayan uçları, sivri elastiki dallanma yapan, beyazımsı renkte, lifli sarımsı renktedir. Toprak içinde, sivri tavuk yumurtası büyüklüğünde.	Çam ve kayın ağaçlarının altında	Sonbahar	Gevrek ve hoş kokuludur.
27	Çayır mantarı <i>Agaricus campestris</i>	Şapka: Olgunlukta krem beyaz renkte merkezinde çizgili kahve-rengimsi yapılar olup, yayvandır. Kenarında yüksük vardır. Etli kısım: Kalın ve beyaz renkte. Sap: Aşağı doğru sivrileşen silindirik yapıda beyaz renktedir. İnce beyaz renkli yüksüğü vardır.	Çayırılık çimenlik ve tarlalarda	Temmuz-Kasım	Değerli bol bulunan bir mantardır. Zehirli bazı türlerle karıştırılmamasına dikkat edilmelidir.
28	Karakız mantarı <i>Tricholoma terrum</i>	Şapka: Merkezi küt çıkıntılı, yayvan koni şeklindedir. Olgunlukta kenardan yırtılır. Lifli ve dağınık pulludur. Etli kısım: Beyaz ince yumuşak ve suludur. Sap: Dolgulu, beyazımsı silindir şeklindedir. Etrafı etlimesidir.	Yol kenarları ve çiğnenmiş çayırılık alanlar, parklar. Kalkerli topraklar.	Mayıs – eylül, ekim	Sık sık faydalanılan yemeklik bir mantardır. Patatese benzer kokusu vardır. Zehirli diğer türlerle karıştırılmamalıdır.
30	Şemsiye mantarı <i>Lepiota procera</i>	Şapka: Olgunlukta şemsiye gibi açılır. Merkezinde yuvarlak gibi bir kabarıklık vardır. Açık kahverengi pullarla kaplıdır. Etli kısım: Beyaz kuru ve incedir. Sap: Uzun, düz, içi boş, dip kısmı şişkince, beyaz yüksüğü olup, yüzeyi lekeli	Yapraklı ağaç altlarında, kumlu araziler ve çayırılıklarda yağmur sonrası	Temmuz-Eylül	Lezzetli bir mantardır. Şapkaları yarı açık ya da kapalı olanlar en lezzetli olanlardır.

31	Posteki mantarı <i>Coprinus comatus</i>	Şapka: Silindir şeklinde aşağıdan yukarıya doğru kabuk sıyrılarak dönerek soyulur. Tepesi düz ve açık kahverengidir. Beyaz tüy gibi birbirinin üzerine gelerek geriye doğru kıvrılan kaba tüylü pullara sahiptir.	Humuslu, zengin topraklar, yol ve patika kenarlarında, yağmurlardan sonra görülür.	Mayıs-Kasım	Kokusu ve tadı güzeldir. iyice olgunlaşıp, sulanıp, siyah rengi almadan toplanmalıdır.Yeni gübrenilmiş alanlardan toplanmamalıdır.
		Etli kısım: Beyaz, ince, yumuşak ve suludur.			
		Sap: Uzun dip, kısmında şişkincedir. İnce, içi boş, lifli,beyaz ince ve parlak bir yüksüğü vardır.			
32	Karnabahar mantarı Kıvrıkcık mantarı <i>Sparassis crispa</i>	Şapka(Toprak üstü): Ağırlığı 4 kg' a kadar olabilen karnabahar görünümünde, kökten çıkan yassı kurdele gibi kıvrık dalcıkları vardır. Bu dalcıklar krem renkli, birbirine sarılmış vaziyettedir.	Ladin, sedir ve yaşlı çam ve ladinlerde yaşlı ağaç gövdeleri ve kök kütüklerinde, rutubetli yerlerde bulunur.	Mayıs-Kasım	Kokusu ve tadı güzeldir. Başka mantarlara benzemez. İyi bir gıda kaynağıdır. Dalcıkların arasına giren toprak ve benzeri yabancı madde-lerinden temizlenmelidir.
		Etli kısmı: Beyaz ince yumuşak ve suludur.			
		Sap (kök): Kalın ve kısadır.			
33	Kükürt mantarı <i>Polyporus sulphureus</i>	Şapka: Midye kabuğu, dil ve yelpaze şeklindedir. Çıktığı yerde geniş tabanlıdır. Üstü kırmızımtrak, sarı ve kenarı dalgalıdır.	Canlı ağaçların budanma yerleri, ölmüş ağaçlar, yaşlı meşeler ile porsuk, çam, kiraz, yalancı akasya ve kayında da oluşur.	Haziran-Ekim	Genç mantarların yenmesi gerekir. Keskin ve hoş kokuludur. Üzerinde yaşadığı konukçusunda öz odunu çürüklüğüne sebep olur.
		Etli kısmı: Gençken yumuşak daha sonra esnek ve kırılındır. Kırılınca sarı renkli bir sıvı akar.			
		Sap: Çok kısadır.			
34	Peri semeri mantarı Pullu mantar <i>Polyporus squamosus</i>	Şapka: Yelpazemsi böbrek şeklinde, yatay ve yassı konumda ve saman rengindedir.	Bir yara parazitidir. Öz odunda beyaz renkli çürüklüğe sebep olarak konukçuyu kurutabilir. Kayın,	Mayıs-Eylül	Kabak gibi kokmakta olup genç mantarlar yenilmelidir.! Yıllık ömrü bulunmaktadır. Yağmurdan sonra
		Etli kısmı: Önceleri yumuşak ancak daha sonra deri gibi serttir.			

		Sap: Uç kısmı beyaz, orta kısmı bej rengi tonlarında olup sapa şapka yandan birleşik vaziyettedir.	söğüt, ceviz, kavak, ıhlamur, karaağaç, çınar, at kestanesi ve meyve ağaçlarının canlı göv-delerinde, kesilmiş ya da devrilmiş kütük-lerde kat kat sıralan-mış şekildedir. Ağaç-ların yüksek dal bu- daklarında gelişir.		çabuk büyüdüğü gibi 1-2 kg. ağırlığa ulaşır. 1 yıllık ömrü vardır.
35	Sığırdili mantarı <i>Hydnum repandum</i>	Şapka: Basık kubbeli, yayvan düzensiz dalgalı ve etli yapıdadır. Yüzeyi düz ve parlak yapıda, beyazımsı pembemsi renktedir. Şapkanın alt kısmında çok sayıda farklı uzunlukta dikencikler bulunur Etli kısmı: Beyaz, kalın ve gevrekli. Sap: Dip tarafı eğik ve şişkince olup yandan şapka ile birleşir ve kısa, sert ve içi dolguludur.	Karışık ormanlarda; kayın, göknar, çam, ladin meşcerelerinde bulunur. Yapraklar arasında çok sayıda fertten meydana gelen kümeler halinde bulunur.	Temmuz-Kasım	Hoş kokuludur. Genç fertler yemek için uygun olup, toplandıktan sonra tazeliğini uzun süre muhafaza eder. Yaşlı olanların tadındaki acılık ön kaynatma ile giderilir. Kurutularak saklamaya uygundur.
36	Dede sakalı mantarı <i>Hydnum coralbides</i>	Şapka: Odun üzerinden kalın ve kuvvetli dallara ayrılmış bir gövde olarak çıkar. Dallarda çok sayıda kısa, karışık ve yatay konumdaki dalcıklara ayrılır. Bu dalcıkların uç kısmında ise sivri dikencikler bulunmaktadır. Yaşlı fertlerde bu dikencikler dökülür. Soluk sarı renkte esnek bir yapıdadır. Etli kısmı: Beyaz, yumuşak ve lifli yapıdadır. gevrekli. Sap: Yoktur.	Kayın, dişbudak, meşe, kayın ve göknar ormanlarında çürümekte olan dip kütükleri ve devrik gövdelerinde bulunur.	Ağustos-Kasım	Hoş kokulu, ekşimsi mayhoş tadı vardır. Benzer mantarlar arasında zehirli olan yoktur. Bu sebeple güvenle yenilebilir.

37	Trüf mantarı <i>Tuber aestivum</i>	3-10 cm çapında patates yumrusu büyüklüğünde, Dış yüzeyi kahverengi ya da siyah renkte olup, piramidim si siğillere sahiptir. Olgunlaştığında iç yüzeyi koyu kahverengi olup beyaz damarlara sahiptir.	Kireçli topraklarda, Kızılçam, karaçam, fıstık çamı, sedir, meşe ve fındık kökü ile ortak yaşar. Toprak yüzeyinin 5-20 cm altında bulunurlar	Mayıs-Ağustos	Yazlık siyah trüf olarak tanınmaktadır. Yoğun bir aromaya sahiptir. İhraç potansiyeli en yüksek olan mantardır.
38	Keme mantarı <i>Terfezia boudieri</i>	5-15 cm çapında patates yumrusu büyüklüğünde olup dış yüzeyi hafif kırmızımsıdır. İç kısmı beyazdır.	Helianthemum cinsine ait otsu bitkilerin köküne bağlı olarak boş tarlalarda yetişir. Toprak yüzeyinin 5-20 cm altında bulunurlar	Nisan-Mayıs aylarında görülür.	Ticari değeri yüksek mantarlardandır.

BÖLÜM 7

ÜRETİM ARTIKLARI VE ORMANA ZARARLI BİTKİSEL MATERYALIN TOPLANIP ÇIKARILMASI ESASLARI

7.1.Temel Esaslar

6831 sayılı Orman Kanununun 37 inci maddesinin 1 inci fıkrasında, artıkların "Orman Kanunu'nun 40 ıncı maddesinde belirtilen Kooperatif ve köylülere ormandan toplayıp çıkarmaları için tarife bedeli ödemeleri şartıyla izin verilir," hükmüne istinaden kesim alanlarından yıllık iş programında bulunan endüstriyel odun ve yakacak odun ile odun dışı ürünler alındıktan sonra geri kalan çalı çırpı niteliğindeki ince materyal ve kabuk, kök, yonga, kozalak gibi üretim artıkları toplanarak kıymetlendirilir.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun' 37 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına göre "Orman Genel Müdürlüğünce belirlenecek ormana zararlı ağaççıklar ve kökler ile diğer orman zararlılarının, Orman İdaresince tespit edilecek şartlarla kesilerek, köklenerek, sökölerek veya toplanarak ormandan çıkarılması için isteklilere izin verilebilir. Bunları kesen, kökleyen, söken veya toplayan kişilerden para alınmaz" hükmüne istinaden herhangi bir ücret alınmaz.

Üretim artıklarının toplanıp orman dışına çıkarılması işine; iş yerindeki halkın veya kooperatiflerin istekli olmadıklarının veya iş güçlerinin yeterli bulunmamasının tespit ve tevsiki halinde, artıkların diğer isteklilerce toplanıp çıkarılmasına aynı şartlarla izin verilebilir. Üretim artıklarına diğer isteklilerinde rağbet göstermemesi halinde hesaplanacak muhammen bedel üzerinden “üretim işçiliği müşteriye ait olmak üzere açık artırmalı satışa” konu edilecek olup **(Ek- 22)’deki** “Üretim İşçiliği Müşteriye Ait Olmak Üzere Her Nevi Ürün Ve Artığın Açık Artırmalı Satış Şartnamesi” kullanılacaktır.

Artık üretimine konu edilebilecek alanlarda yangın veya böcek tahribatı gibi biyotik veya abiyotik tehditler bulunmaması, orman köylerini kalkındırma kooperatifleri veya iş yerindeki ya da civarındaki köylülerin artıkları toplama taleplerinin oluşmaması durumunda söz konusu artık materyaller ormana terk edilecektir.

7.1.1.Üretim artıklarının ormandan toplanıp çıkarılması

Üretim sahalarından endüstriyel odun ve yakacak odunun tamamı temizlendikten sonra **(Ek-26)'da** bulunan "iş yeri muayene tutanağı" düzenlenecektir. Muayene sonunda iş yerinde endüstriyel odun ve yakacak odun niteliğinde ürünün bulunmadığı tespit olunur ise öncelik sırasına göre 40 ıncı maddede belirlenen Orman Köylülerini Kalkındırma Kooperatiflerine veya işyerindeki veya civarındaki köylülere ilanen duyurulmak suretiyle ve tarife bedeli ödemeleri şartıyla isteklilere verilir.

İstekli Kooperatif ise Kooperatifi temsile yetkili kişilerin, köylüler ise ilgili köy muhtarı ve ihtiyar heyetinin artık toplayacakların isimleri yazılı listeyle beraber müracaatları halinde **(Ek- 27)'de** bulunan izin şartnamesi düzenlenir ardından iş yeri teslim tesellüm tutanaklarının imzalanmasına müteakip toplama ve orman dışına çıkarma işlemi başlatılır.

7.1.2.Sivikültürel faaliyetler nedeni ile oluşan artıkların ormandan toplanıp çıkarılması

Tabi ve suni tensil sahaları ile ağaçlandırma sahalarındaki arazi hazırlığı sırasında köklenerek elde edilen ince materyal ile silvikültürel bakım müdahaleleri neticesinde çıkan endüstriyel odun ve yakacak odun niteliğinde olmayan bitkisel artıkların toplanmasına, öncelik sırasına göre 40 ıncı maddede belirlenen Orman Köylülerini Kalkındırma Kooperatiflerine veya işyerindeki veya civarındaki köylülere ilanen duyurulmak suretiyle ve tarife bedeli ödemeleri şartıyla izin verilir.

İstekli Kooperatif ise Kooperatifi temsile yetkili kişilerin, köylüler ise ilgili köy muhtarı ve ihtiyar heyetinin artık toplayacakların isimleri yazılı listeyle beraber müracaatları halinde **(Ek- 27)'de** bulunan izin şartnamesi düzenlenir ardından iş yeri teslim tesellüm tutanaklarının imzalanmasına müteakip toplama ve orman dışına çıkarma işlemi başlatılır.

Tabii afetler sonucu akarsu kıyılarında biriken endüstriyel odun ve yakacak odun niteliğinde olmayan bitkisel artıklarda aynı esas ve usul ile toplattırılmak suretiyle orman dışına çıkarılır.

7.1.3.Ormana Zararlı Ağaççık, Kök Ve Diğer Zararlıların Ormandan Toplanıp Çıkarılması

6831 sayılı Orman Kanununun 37 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına göre "Orman Genel Müdürlüğünce belirlenecek ormana zararlı ağaççıklar ve kökler ile diğer orman zararlılarının, Orman İdaresince tespit edilecek şartlarla kesilerek, köklenerek, sökülerek veya toplanarak ormandan çıkarılması için isteklilere izin verilebilir. Bunları kesen, kökleyen, söken veya toplayan kişilerden para alınmaz" hükmüne dayanılarak herhangi bir bedel alınmaz.

Bu kapsamda toplama ve orman dışına çıkarma işlemi yapılabilmesi için Orman Genel Müdürlüğünün ormana zararlı ağaççık, kök ve diğer zararlıları belirlemesi esastır.

Tabi gençleştirme sahalarında temizlenmiş şeritlere zamanla gelen dikenli ot gibi gençliği boğan bitkilerle, ağaçlandırma sahalarında bakımın 3 üncü yılından itibaren gençliği baskı altında bulunduran yabancı türlere ait yapraklı sürgünlerin kesilerek sahadan çıkarılması ve zararlı otların temizlenmesi işi için istekliye herhangi bir bedel alınmadan izin verilebilecektir.

Ancak; gençliğe zarar vermeden zararlı bitkilerin sökülerek veya kesilerek uzaklaştırılması teknik bir müdahale olduğu için, gençleştirme sahalarına sokulmadan önce isteklilerin eğitilmesi gerekmektedir. İşletme Müdürlüğü uygun deneme alanı seçerek görevlendireceği ilgili İşletme Şefleri veya teknik elemanlar ve memurlarla isteklileri bu hususta eğittikten sonra müracaat sahiplerinden alınacak örneği **(Ek- 28)'de** ekli beyannameye istinaden hudutları belirtilmiş gençleştirme alanlarında **(Ek- 27)'deki** izin şartnamesi esaslarına göre **(Ek-29)'daki** izin belgesini alarak kesme, sökme veya sahadan çıkarma, işçilikleri kendilerine ait olmak üzere izin verilecektir.

Bu işler memurların kontrolünde yapılacak elde edilen bitkiler ile yapraklı sürgünler uygun yerlere toplattırılıp ölçülmesini müteakip miktarı ile sahiplerinin isimlerini belirtir tutanağa bağlanacaktır. Bu tutanaklara dayanılarak ilgili toplayıcılar zararlı bitki ve kökleri kendi ihtiyaçlarında kullanacaklarsa sevk pusulası kesilmek suretiyle beyan ettikleri ikametlerine taşıyabileceklerdir. Toplayıcıların zararlı bitki ya da kökleri satacaklarını beyan etmeleri durumunda ise nakledileceği yer için nakliye tezkeresi düzenlenecektir. Bu iş için kesilecek nakliye tezkeresinin satış kararı sütununun karşısına "Bedelsizdir" ibaresi yazılacaktır.

BÖLÜM 8

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER, YÜRÜRLÜK TARİHİ, YÜRÜRLÜĞE GİRME

8.1. Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

08.05.2013 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 297 sayılı Odun Dışı Orman Ürünlerinin Envanter ve Planlanması İle Üretim Ve Satış Esasları Tebliği ve bu Tebliğe bağlı olarak çıkan ekleri yürürlükten kaldırılmıştır.

8.2. Tebliğin Yürürlük Tarihinden Önce Yapılmış Olan İşlemler

Geçici Madde 1- Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılmış iş ve işlemler için Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliği hükümleri ile 297 sayılı tebliğ ve eklerine ait hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

8.3. Yürürlük Tarihi

Bu Tebliğ yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

8.4. Yürütme

Bu Tebliğ hükümlerini Orman Genel Müdürü yürütür.

BÖLÜM 9

TEBLİĞ EKLERİ

EK-1

ODOÜ ENVANTER PLANLAMA İŞ PROGRAMI TEKLİF CETVELİ

Bölge Müdürlüğü	Hedef ODOÜ		Yayılış Alanı (Ha)	Verim Miktarı (Kg)
	Bilimsel Adı	Türkçe Adı		
ISPARTA	<i>Origanum onites</i>	Bilyalı Kekik	1.750	20.000
	<i>Thymus pubescens</i>	Tüylü Kekik	3.000	30.000
	...		...	...

	Sınır Koordinatları (X/Y) (WGS 84 - 6° -UTM→ en az 3 nokta)	:		
Tür Adı ve Faydalanılan Kısım		:		
Örnekleme Metodu		:		
Ölçüm Tarihi ve Saati		:		
Örnek Alan	No'su	:		
	Orta Nokta Koordinatı (WGS 84 - 6° -UTM)	X	:	
		Y	:	
	Eğim / Bakı / Yükselti	:		
	Büyüklüğü (m ²)	:		
	Örtme Derecesi (%)	:		
	Verim Miktarı ve Birimi	:		
Bolluk Derecesi (%)		:		
Eşlik Eden Diğer Türler		:		
Açıklama ve Gözlemler		:		
Heyet Üyelerinin Adı Soyadı İmzası				

EK-3

T.C
ORMAN ve SU İŞLERİ BAKANLIĞI
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

.....
ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

.....
ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ

.....
ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ

FAYDALANMA PLANI
BİLYALI KEKİK
(*Origanum onites L.*)

20...-20...

İÇİNDEKİLER

EK-4

I. İÇİNDEKİLER

II. ÖNSÖZ

1. GİRİŞ

1.1. Plan Ünitesinin Durumu

- 1.2. Amenajman Planı Süreleri
- 1.3. Faydalanma Planı Süreleri, Önceki Uygulamalar ve Plan Ünitesindeki Durumu
2. GENEL BİLGİLER
 - 2.1. Dağılımı ve Biyolojisi
 - 2.2. Habitat Özellikleri
 - 2.3. Korunma Hedefleri
 - 2.4. Yerinde Geliştirme
 - 2.5. Toplama
 - 2.6. Kurutma
 - 2.7. Saklama ve Depolama
3. ENVANTER
 - 3.1. Alan Envanteri
 - 3.2. Verim Envanteri
4. FAYDALANMANIN DÜZENLENMESİ
5. ÖNERİLER
6. SONSÖZ
7. İMZA VE OLUR
8. EKLER
 - 8.1. Örnek Alan Bilgi Tablosu
 - 8.2. Envanter ve Planlama Tablosu
 - 8.3. Yayılış Haritaları (*ETS'den elde edilecek*)
 - 8.4. Görseller

EK-5

7. İMZA ve OLUR

..... Orman Bölge Müdürlüğü, Orman İşletme Müdürlüğü, Orman İşletme Şefliğine ait “..... Faydalanma Planı” yapılan arazi çalışmaları neticesinde, ETS verilerine uygun olarak tarafımızca tanzim edilerek müştereken imzalandı. / / 20 _ _

DÜZENLEYENLER

ÜYE
Orm. İşl. Şefi

ÜYE
Orman Mühendisi
Oda Sic. No:

BAŞKAN
Şube Mühendisi

Tatbiki uygundur. Olurlarınıza arz ederim.

.....// 20 _ _
Şube Müdürü

OLUR

.....// 20 _ _
Bölge Müdürü

EK-6

..... ÜRETİMİNE AİT VAHİDİ FİYAT KARARI

1- İşletmesi :	<u>Karar</u>	
2- Bölgesi :	Tarihi	No'su
3- Serisi :		
4- Bölme No :		
5- Üretimi Yapılacak tür :		
6- Yapılacak İş :		

- 7- Üretilcek Miktarı :
8- Birim Fiyatı :
9- İşe Başlama Tarihi :
10- İş Bitirme Tarihi :

..... İşletmesi İşletme Şefliği Serisi
..... No'lu Bölmesindeki yukarıda miktarı belirtilen
.....ağaç/ağaççık/çalı/ot/mantarlardanelde edilecek odun dışı ürünler şartnamede
belirtilen üretim tekniğine ve diğer şartlara uyarak yukarıda belirtilen birim fiyattan üretim
yaptırılmasına ve bu vahidi fiyat kararının civar köylülere ve ilgili kooperatiflere
duyurulmasına birlikte karar varıldı.

İşletme Şefi

İşletme Müdürü

EK-7

..... TAŞIMA İŞİNE AİT VAHİDİ FİYAT KARARI

- 1- İşletmesi :
2- Bölgesi :

Karar
Tarihi No'su

3- Serisi :

4- Bölme No :

5- Taşıma Yapılacak Ürün :

6- Yapılacak İş : bölmede mevcut aşağıda yazılı miktardaki ürünler.....deposuna taşınacaktır. Taşınan ürünistife alınacaktır.

7- Taşınacak Ürünün :

<u>Cinsi</u>	<u>Adedi</u>	<u>Miktarı (Kg)</u>
.....		
.....		
.....		
.....		

8- Birim Fiyatı TL/Adet/Kg

9- İşe Başlama Tarihi :

10- İş Bitirme Tarihi :

..... Serisi No'lu bölmesinde mevcut yukarıdaki cinsi, nevi, miktarı yazılı odun dışı orman ürünlerinin bu bölmeninyerine taşıma ve istif işinin tespit edilen birim fiyattan civar köylülere ve ilgili kooperatiflere şartnamesine uygun olarak vahidi fiyatla yaptırılmasına ve bu vahidi fiyat kararının civar köylülere ilanına birlikte karar verildi.

İşletme Şefi

İşletme Müdürü

EK-8

**YILLIK ÜRETİM PROGRAMINA ALINMIŞ VE YILLIK ÜRETİM PROGRAMI
HARİCİNDEKİ HER NEVİ ODUN DIŞI ÜRÜN VE ARTIKLARIN VAHİDİ FİYAT
YOLU İLE TOPLANMASI VE ORMAN DIŞINA ÇIKARILMASINA
AİT ŞARTNAME**

A) İŞİN SÜRESİ VE BİRİM FİYATININ TESBİTİ

1- Devlet Orman İşletmesi Müdürlüğüne bağlı İşletme Şefliğinin serisi No'lu bölmesinde tahminen Kg/ster.....¹ toplayıp orman dışına çıkarma ve satış depolarına taşıma işleri aşağıda belirtilen şartlarda yapılacaktır.

2-a) Toplanacak beher Kg/ster

.....² Toplama Birim Fiyatı () TL/....

b) Orman dışına çıkarılacak beher kg/ster

.....Odun dışı Ürünüistif yerine taşıma birim fiyatı () TL/...

c) Satış deposuna taşınacak beher kg/ster

.....Odun dışı Ürünüsatış deposuna taşıma birim fiyatı () TL/...

3-Toplama işine .../.../..... tarihinde başlanacak ve .../.../..... tarihinde bitirilecek, istif yerine taşıma işine .../.../..... tarihinde başlanacak .../.../..... tarihinde bitirilecek ve depolama, taşıma işine ise .../.../..... tarihinde başlanacak .../.../.....tarihinde bitirilecektir.

B) İŞİN TESLİMİ

4- Toplama işi yapılacak iş yeri, işletme şefi, görevli memur ve işi yapacak iş sahipleri ile müştereken gezilerek iş yeri teslim tesellüm tutanağı tanzim edilip iş sahiplerine teslim edilecektir.

İş sahibi. Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifi ise bölme ve iş üyelere değil, kooperatifi temsile yetkili kişilere teslim edilecek, tutanak bu kişiler tarafından imzalanacaktır.

C) TOPLAMA VE ORMAN DIŞINA ÇIKARMA TEKNİĞİ

5- Toplanacak³ ile ilgili 302 sayılı tebliğ esaslarına göre aşağıda belirtilen şartlarla toplama ve orman dışına çıkarma işleri yaptırılacaktır.

- a.
- b.
- c.
- d.

D) ÖLÇME İŞLERİ

6- Ster ölçü birimiyle ölçülen ürün ve artıklarorman içi istif yerine taşınıp ince dalları ve yaprakları temizlendikten sonra burada ster halinde istif edilecektir.

7- Ster halindeki ürün ve artıklar orman içi istif yerinde ölçülerek kesme ve alındı tutanağı tanzim edilecektir,

8- Kg. ölçü birimiyle odun dışı ürün ve artıklar toplandıktan sonra en yakın kantara kadar taşınacak ve burada tartılacaktır,

E- TAŞIMA İŞLERİ

9- Orman içi istif yerindeki motorlu araçlara yükleme işi İşletme Şefliğinin koyacağı ilkeler doğrultusunda yapılacaktır,

10- İş sahibine satış istif yerine veya kantarın bulunduğu yere nakledilecek ürün veya artıklar için görevlilerce her sefer için 3 nüsha sevk pusulası kesilecek satış istif yerinde nakil aracındaki ürünün sevk pusulası ile kontrolü yapılacak depo görevlisi teslim aldığı belirtilir sevki arkasına yazıp imzaladıktan sonra bir nüshasını iş sahibine verecektir,

Ölçü birimi ster olan ürün ve artıklar nakil aracına yüklendikten sonra araçtaki yükün eni ve yüksekliği ölçülerek sevk pusulasının müsait bir yerine bu ölçüler yazılarak ilgililerce imzalandıktan sonra nakliyatına müsaade edilecektir. Ölçülere uymayan ürün veya artık bir yere boşaltılarak durum gerekli işlem yapılmak üzere bir tutanakla tesbit edilecektir.

¹ Üretimi yapılacak odun dışı ürün veya artığın cins ve türü yazılacak

² Toplanacak odun dışı ürün veya artığın cins ve türü yazılacak

³ Toplanacak odun dışı ürün veya artığın cins ve türü yazılacak

11- Ürün veya artığın nakil aracına yükleniş şeklinin trafik kaidelerine uygun olmamasından iş sahibi ve nakliyecisi sorumludur.

12- Ayrıca yüklenen mal haklı bir nedene dayanmadan satış istif yerine nakledilmediği, İşletme Şefliğince verilecek resmi yazıya rağmen iş sahibinin verilen süre içerisinde bu işi yapmaması halinde şartname feshedilerek, bir başkasına naklettirilecek ve istihkak nakleden iş sahibine ödenecektir.

13- Kg. Ölçü birimiyle ölçülen mal yine sevk pusulasıyla kantara kadar taşınacak, kantarda tartıya girdikten sonra tartı kartındaki miktar sevk pusulasına işlenerek gerekli mutabakat sağlanacaktır,

14-İstif yerlerinde ster ölçü birimleriyle istif ve tasnif işleri TS-1350 No'lu standart esaslarına göre yapılacaktır.

F- İŞ SAHİPLERİNİN HAKLARI

15- İş sahiplerinin yaptıkları toplama, orman dışına çıkarma ve taşımaya ait istihkakları iş yeri muayenesi ve malın tesellümünü müteakip İşletme Müdürlüğü veya İşletme Şefliğince ödenecektir,

İş sahibi Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifi ise istihkak kooperatif adına (Kooperatif zikredilmek suretiyle) kooperatifi temsile yetkili kişilere kesilecektir.

16- İş sahiplerinin ormanda toplama işlerini rahatlıkla yapmaları için kendilerine, topluca kalabilecekleri çadır, kereste gibi barınak malzemeleri ile toplama işinde kullanılmak üzere gerekli alet ve edevat Orman İşletmesince verilebilir.

17- Hava muhalefeti nedeniyle işin süresi içinde bitirilmemesi halinde İşletme Şefliğince yazılı olarak ek süre tanınabilir.

18- İşletme Şefliği iş sahibinin sürekli hastalanması, ölümü veya askere alınması halinde işi, iş sahibinin varisi veya vekiline devredilebileceği gibi iş sahibinin hesabını tasfiye etmekte muhtar olacaktır.

19- Nakliye hizmetleri ile ilgili sevk pusulaları, bu şartnameyi imzalayan iş sahibi adına düzenlenecektir. İş sahibi kooperatif ise kooperatif adına kesilecektir,

G- İŞ SAHİPLERİNİN SORUMLULUKLARI :

20-Orman idaresinden toplama, orman dışına çıkarma ve taşıma işini alan iş sahipleri aldıkları işin işverenidirler. İşten doğan “5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu”, “4857 sayılı İş Kanunu” ve “6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden kendisi sorumludur.Orman idaresi bu hususta sorumlu olmayacaktır.

21- İdare, işi verilen süre içinde bitirmeyen iş sahiplerinin sözleşmelerini feshedecek, kalan işi bir başkasına yaptıracak, fiyat farkı ortaya çıktığı takdirde bu farkı ilk iş sahibinin istihkakından keserek işi yapana ödeyecektir. Keza standardizasyonu gereği kusurlu görülen ve ıslah edilmesi gereken ürünlerin değerlendirilmesi ve kusurlarının düzeltilmesi, verilecek süre içinde aynı iş sahipleri tarafından yapılmaması halinde sözleşme yine feshedilerek iş başkasına yaptırılacak ve bu işler için yapılacak masraflar ilgililerin istihkakından kesilerek işi yapanlara ödenecektir.

22-Odun dışı ürün üretilecek ağaçlara, ağaççıklara veya bitki örtüsüne vurulan numara veya verilen işaretlerle orman sınırlarındaki işaret ve levhalar kaldırılmayacak, bozulmayacak, belirsiz hale getirilmeyecek ve yerleri değiştirilmeyecektir. Aksine hareket edenler hakkında Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince işlem yapılacaktır.

23-İş sahipleri reşit olmayan çocuklarının ormanda yapacakları usulsüzlükten zarar ve ziyandan bilfiil sorumludurlar.

24- İş sahipleri gerek teslim aldıkları ormanda ve gerekse civar ormanlarda yangın çıkmaması için gerekli tedbirleri almaya ve yangın vukuunda Orman Kanununun 69 ncu maddesinde

yazılı Köy ve Kasabalar halkı gibi, kendi alet ve malzemeleri ile derhal yangın mahalline giderek yangını söndürmekle yükümlüdür.

Yangın söndürülmesine gitmeyenler veya gidipte çalışmayanlar hakkında Orman Kanunu'nun 105 inci maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

Teslim aldıkları iş yerinde vuku bulacak yangının failleri tesbit edilir ise failleri, edilmezse çalışan iş sahiplerinin hakkında (yangından doğan idare zararından müştereken ve müteselsilen sorumlu sayılacak) ve Kanuni takibat yapılacaktır.

25- İş sahiplerine idarece verilen barınak malzemesi ile alet ve edevat iş sonunda aynen ve noksansız olarak iade edilecektir. Aynen teslim edilmeyen, kırılan veya kaybolan malzemenin bedeli iş sahiplerinin istihkaklarından kesilecektir.

26- İş sahibi işi, idarenin muvafakati olmadan başkasına devredemez,

27- İdarenin haberi olmadan sahada sürgü yolu yapan ve sürütme veya orman dışına çıkarma sırasında ormanı tahrip eden iş sahiplerinin yaptığı zararın tespiti yapılarak, bu zarara karşılık topladıkları ürüne ait istihkakları ödenmeyeceği gibi tutarının 2 misli İstihkaklarından resen tahsil edilecektir.

28- Ölçü birimi ster olan odun dışı ürün veya artık 14 ncü madde esasına uygun olarak orman içi istif yerlerinde istif ve tasnife tabi tutulmadığı hallerde teslim alınmayarak ve hiç bir ücret ödenmeden iş sahiplerine düzeltmeleri için süre verilecektir. Verilen süre içerisinde düzeltilmediği takdirde sözleşme feshedilerek iş bir başkasına yaptırılacak, tutar bedeli iş sahibinin istihkakından kesilecektir.

29- İş sahipleri, işin sonunda İşletme Şefi ve ilgili memurlar tarafından yapılan iş yeri muayenesinde sahada tesbit edilecek her türlü usulsüz hareket ve kesimden dolayı, doğan her türlü idare zararından zarar verenlerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar. Bunlar hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber istihkakları mahkeme sonuna kadar emanete alınacak ve mahkeme sonunda verilecek hükme göre işlem yapılacaktır.

30-Bu şartname hükümlerine riayet etmeyen iş sahiplerine yazılı uyarıda bulunulacak, uyarıya rağmen riayetsizliği ve hüsnüriyetsizliği görülen iş sahiplerinin şartnameleri fesh edilecek, yaptıkları usulsüzlüklere ait yukarıdaki hükümler uygulanarak civar Şeflik ve İşletmelere de duyurulacaktır.

31- Taşıma işi verilen süre içerisinde ikmal edilmezse iş feshedilerek nakliye hizmetleri idarece yerine getirilecek veya başkalarına yaptırılacaktır.

Geriye kalan ürünlerin naklinden dolayı bir bedel farkı tahakkuk ettiğinde bu bedel tutarı işi feshedilen iş sahiplerinin, istihkaklarından müştereken ve müteselsilen tahsil edilecektir. İstihkak kafi gelmediğinde fark tutarı rızaen, olmadığı takdirde dava yoluyla tahsil edilecektir. Bu nedenle ilk iş sahibinin istihkakları taşıma işi tamamlanmadıkça ödenmeyecektir.

H- DİĞER HÜKÜMLER

32- İş sahibinin kanuni ikametgâhına yapılan her türlü tebligat şahsına yapılmış addolunur.

33- Toplama, orman dışına çıkarma ve taşıma işleri Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifine verilmesi halinde bu şartnamedeki iş sahibi deyimi kooperatif hükmü şahsiyetini kapsar.

34- Her türlü ürün ve artığın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri farklı olduğundan şartname konusu ürün ve artığı toplama ve orman dışına çıkarmada tekniği ile ilgili standardı varsa uygulanacak, yoksa 5 nci madde de belirtilen "Toplama ve orman dışına çıkarma tekniğine uyulacaktır.

35- Ster ölçü birimiyle işlem gören mallar için orman içi istif yeri ihdas edilecek Kg. ölçü birimiyle işleri görülenler ise orman içi istif yeri ihdas edilmeden işyerinden direk kantar yerine veya satış deposuna taşınacak şekilde stok muamelesi yapılacaktır.

36-Bu şartnameden doğan her türlü hukuki ihtilaflar içinmahkemesi yetkilidir.

İ- ÖZEL ŞARTLAR

37-

a-

b-

c-

Yukarıda 37 madde halinde "belirtilen genel ve özel şartlarla toplama, orman dışına çıkarma ve taşıma işlerini yapmayı kabul ve taahhüt ederim./..../.....

ŞARTNAME KONUSU İŞLERİNİ YÜKLENEN İŞ SAHİPLERİNİN

Adı Soyadı: Baba Adı: Doğum Yeri ve Tarihi : Yapacağı İşin Mah.: İmza :

İdare adına:

İşletme şefi

İşletme Müdürü

EK-9

İŞ YERİ TESLİM TESELLÜM TUTANAĞI

Bölmesi :
Serisi :
Bölme Numaraları :
Parsel :
İş yerinin sınırları :
Doğusu :
Batısı :
Kuzeyi :
Güneyi :

Yukarıda sınırları belirtilen orman alanında vahidi fiyat, ihale veya pazarlık usulü ileodun dışı ürünleri aşağıda isimleri yazılı iş yeri veya civarındaki köylülere, Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatiflerine, isteklilere veya müteahhide (İş sahibine) toplattırılıp orman dışına çıkarılacağından bu saha; görevli memurlar ile birlikte gezilecek, üzerinde usulsüz kesim bulunmadığı, odun dışı ürün için plân verilerine uygun odun dışı ürün olduğu, artıklar için ise; mevcut artıklar arasında kullanıma uygun ekonomik değeri olan uygun vasıfta odun ve odun dışı orman ürünü görülmediği tespit edilerek ve eskiden tanzim edilen kesim bölmesi muayene tutanaklarıyla da teyit edilerek teslim tesellüm yapılmıştır.

Toplama ve orman dışına çıkarma işinin bitiminde saha yeniden kontrol edileceği ve kontrol sırasında rastlanacak her türlü usulsüzlüklerden bu işi yapanların sorumlu tutulacakları anlatılmış olup ilgili şartname gereği olarak en geç/..... tarihinde toplama işine başlamak üzere miktarının teslimini müteakip iş bu tutanak müşterek tanzim ve imza edilmiştir./...../.....

İŞ YERİ TESLİM EDENLER

İşletme Şefi :

Adı Soyadı
İmza

Bölüm Muhafaza Memuru :

Adı Soyadı
İmza

İŞ YERİ TESLİM ALANLAR

Adı Soyadı : Baba Adı : Doğum Yeri ve Tarih : İş Adresi : İmzası :

EK-10

İSTİF EBAT LİSTESİ

İşletme

Müdürlüğü:

İşletme Şefliği:

İstif Yeri:

Parti No:

Cinsi - Nevi

İSTİF NO	ÜRÜNÜN			TOPLAM		
	Kg	Ton	Adet	Kg	Ton	Adet
1						

2						
3						
4						
5						
6						

Ek-11

MUHAMMEN BEDEL TESPİT TUTANAĞI

Bölge Müdürlüğü:

İşletme Müdürlüğü:

İşletme Şefliği:

Serisi:

Yılı:

Ürünün Cinsi/Nevi:

Bölme Numaraları:

Satışa Konu Ürünün Miktarı:

SIRA NO	MALİYET BEDELİ VE MUHAMMEN BEDEL HESABINDA KULLANILAN UNSURLARIN ADI	MİKTARI (TL / Kg, Ton, Adet)
1	Fiili masraf	
2	Dağıtım Giderleri (Tevzii masrafı)	
3	Tarife Bedeli	
4	Satış Masrafları	
5	Toplam (1+2+3+4)	
6	Beklenmeyen giderler (5 inci sırada hesaplanan giderler toplamının % 20 sine kadar Genel Müdürlükçe belirlenen oranla çarpımı sonucu belirlenir.)	
7	Belirlenen Maliyet Bedeli (5+6)	
8	İşletme Müdürlüğü İndirim veya Yükseltme Miktarı (%20'ye kadar yetki kullanılarak maliyet bedeli ile çarpımı sonucu belirlenir), Bölge Müdürlüğü İndirim veya Yükseltme Miktarı (%21-50'ye kadar yetki kullanılarak maliyet bedeli ile çarpımı sonucu belirlenir), Genel Müdürlük İndirim veya Yükseltme Miktarı (%51-100'e kadar yetki kullanılarak maliyet bedeli ile çarpımı sonucu belirlenir)	
	BELİRLENEN MUHAMMEN BEDEL (7+8)	

İş bu muhammen bedel tespit tutanağı Orman Ürünlerinin Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesi hükümlerine göre düzenlenen Odun Dışı Orman Ürünlerinin Envanter ve Planlanması ile Üretim ve Satış Esasları Tebliğinin ilgili hükümleri gereği belirlenerek tarafımızdan tanzim ve imza edilmiştir /..... /.....

Harcama Yetkilisi
İmza

Muhasebe Yetkilisi
İmza

İşletme Şefi
İmza

Tetkik Edildi
Tarih-imza
Şube Müdürü

UYGUNDUR ya da ONAY
Tarih -imza
Bölge Müdürü

Not: Bölge Müdürlüğü indirim yükseltme yetkisi kullanıldığında eklenir.

Tetkik Edildi
Tarih-imza
Şube Müdürü

UYGUNDUR
Tarih - imza
Daire Başkanı

OLUR
Tarih-imza
Genel Müdür

Not: Genel Müdürlük indirim yükseltme yetkisi kullanıldığında eklenir.

Ek-12

FİYAT İNDİRİM/YÜKSELTME RAPORU

İşletme :
Müdürlüğü
İşletme Şefliği :
Satış Yeri :

1	Parti No	
2	Odun Dışı Orman Ürününün cins ve nev'i	
3	Miktar (kg/ton/adet)	

4	Toplama-Kesme Tarihi (ay ve yıl olarak)	
5	Satış Yerine Nakledildiği Tarihi	
6	İstif Tarihi (ay ve yıl olarak)	
7	Fiili Masrafı	
8	İlk Maliyet Bedeli	
9	Daha önce açık arttırımlı satışa çıkarıldığı tarih ile muhammen satış bedelleri ve satılamama nedeni	
10	Fiyat indirimi yapılmasını gerektiren nedenler	
11	Yapılan indirimler ile ilgili İşletme Müdürlüğünce yapılan inceleme veya soruşturma olup olmadığı	
12	Teklif edilen fiyat indiriminin kontrolüne ilişkin Bölge Müdürlüğünce yapılan incelemeler ve araştırmalar, sorumluluk varsa yapılan işlemler	
13	Yeni muhammen bedeli	
14	İlk maliyet bedeline göre indirim/yükseltme oranı	

Yukarıda belirtilen ürünlerin piyasa şartları dikkate alınarak Odun Dışı Orman Ürünlerinin Envanter ve Planlanması ile Üretim ve Satış Esasları tebliği hükümlerine göre maliyet bedeli üzerinden yukarıda belirtilen oranında indirim yapılarak yeni muhammen bedel ile açık arttırmaya çıkarılmasının uygun olduğuna dair iş bu rapor tarafımızdan tanzim edilmiştir./....../20....

İşletme Müdürü
Adı Soyadı
İmza

Muhasebe Yetkilisi
Adı Soyadı
İmza

.....Orm. İşl. Şefi
Adı Soyadı
İmza

Tetkik Edildi.
Şube Müdürü
İsim-imza

Tasdik Olunur.
Tarih
Bölge Müdürü

İsim -İmza

Ek-13

SATIŞ ÖNCESİ BİLGİ CETVELİ

Bölge Müdürlüğü	
İşletmesi Müdürlüğü	
Satışın Yapılacağı İlçe	
Satışın Yapılacağı Salon	 salonunda

İhale Tarihi	
İhale Saati	

No	Depo Adı	Cins, Nevi	İstif No	Parti No	Miktarı			Muhammen Satış Bedeli	Geçici Teminat	Açıklama
					Kg	Ton	Adet	TL	TL	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
TOPLAM										

Kg/Tonlu ürünler virgülden sonra üç rakamla ifade edilecek, sterli ürünler de ise virgülden sonra rakam konulmayacaktır.

1- İşletme Müdürlüğümüz satış yerlerinde bulunan yukarıda müfredatı yazılı adet parti yukarıda belirtilen yer, tarih ve saatte toplanacak Komisyon huzurunda 2886 sayılı Devlet İhale Kanuna göre açık artırma suretiyle satılacaktır.

2- İhale için tespit olunan tarih, tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk işgününde aynı yer ve saatte yapılır. İlandan sonra çalışma saati değişse de ihale ilan edilen saatte yapılacaktır.

3- Bu satışa ait ilan, Satış Öncesi Bilgi Cetveli ve şartnameler OGM internet sitesindeki (www.ogm.gov.tr) İHALELER bölümünde, Orman Bölge Müdürlüğümüz veya Orman İşletmelerinde görülebilir.

4- Alıcılar teminatları yatırmadıkları partilere pey süremezler. İhaleye katılacakların %3 geçici teminatlarını en geç ihale saatine kadar İşletme Müdürlüğümüz veznesine veya banka hesabına yatırmaları veya banka teminat mektubunu vermeleri gerekmekte olup, geçici teminatı yatıranlar İhale Başvuru Formunu imzalayanlar şartname hükümlerini kabul etmiş sayılacaktır. Alıcıların ihale için belirtilen gün ve saatte ihale salonunda hazır bulunmaları gerekmektedir.

4- Satışa iştirak edeceklerin son sene Ticaret ve Sanayi Odası belgesini, şirket veya tüzel kişiler adına ihaleye gireceklerin yetkili olduklarına dair noter tasdikli vekaletnamelerini veya temsil belgelerini, göstermesi zorunludur.

5- Alıcıların İkametgah adreslerini, vergi numaralarını, TC kimlik numaralarını, telefon ve faks numaralarını vermeleri zorunludur. Vekaletle ihaleye gireceklerin yetkili olduklarını belirtir vekaletnamelerin aslını veya noter tasdikli suretini ibraz etmeleri zorunludur.

6- Odun dışı orman ürünlerinin vadeli açık artırmalı satışlarında mal bedelinin %'ı ile vergi, fon ve harçlar karşılığı peşin olarak alınacaktır. Vadeli satışlarda (.....) aya kadar vade süresi uygulanacaktır.

7- Vadeli olarak satış yapılacak odun dışı orman ürünlerine yıllık % vade faizi alınacaktır.

8- Kati teminatın yatırılması koşulu ile satış için 15 günlük ek süre verilmesi halinde aylık %..... gecikme faizi alınacaktır. Teminat mektuplarının süre uzatımında verilen ek süre için aylık % gecikme faizi peşin olarak alınacaktır.

Ek-14

İLAN

..... ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ

İşletme Müdürlüğü	
Satışın Yap. İlçe/belde	
Satışın Yapılacağı Yer	 salonunda

İhale Tarihi	
İhale Saati	

Sıra No	Satış Yeri	Cins, Nevi	Parti Sayısı	Miktarı		Muhammen Bedeli	Geçici Teminat
				Adet	Kg/Ton	TL	TL
1							
2							
3							
4							
5							
TOPLAM							

1- İşletme Müdürlüğümüz satış yerlerinde bulunan yukarıda özellikleri yazılı adet parti yukarıda belirtilen yer, tarih ve saatte toplanacak Komisyon huzurunda 2886 sayılı Devlet İhale Kanuna göre açık artırma usulü ile satılacaktır.

2- İhale için tespit olunan tarih, tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk iş gününde aynı yer ve saatte yapılır. İlandan sonra çalışma saati değişse de ihale ilan edilen saatte yapılacaktır.

3- Bu satışa ait ilan, satış öncesi bilgi cetveli ve şartnameler OGM internet sitesindeki (www.ogm.gov.tr) İHALELER bölümünde, İşletme Müdürlüğümüz ve müstakil şefliklerimizde görülebilir.

4- Müşteriler geçici teminat yatırmadıkları partilere pey süremezler. İhaleye katılacakların pey sürecekleri partiler için en az %3 oranında geçici teminatlarını en geç ihale saatine kadar İşletme Müdürlüğümüz veznesine veya banka hesabına yatırmaları gerekmekte olup, geçici teminatı yatırarak İhale Başvuru Formunu imzalayanlar şartname hükümlerini kabul etmiş sayılacaktır.

5- Satışa iştirak edeceklerin Odun Dışı Orman Ürünleri Açık Artırmalı Satış Şartnamesinin 3 üncü maddesinde yer alan belgeleri ibraz etmesi zorunludur.

6- Odun dışı orman ürünlerinin vadeli açık artırmalı satışlarında mal bedelinin %’ı ile vergi, fon ve harçlar karşılığı peşin olarak alınacaktır. Vadeli satışlarda (.....) aya kadar vade süresi uygulanacaktır.

7- Odun dışı orman ürünlerinin vadeli açık artırmalı satışlarında mal bedelinin %’u ile vergi, fon ve harçlar peşin olarak alınacaktır. Vadeli satışlarda (.....) aya kadar vade süresi uygulanacaktır.

8- Dikili ağaç satışlarının vadeli açık artırmalı satışlarında mal bedelinin %’u ile vergi, fon ve harçlar peşin olarak alınacaktır. Satışın vadeli olarak yapılması durumunda (.....) aya kadar vade süresi uygulanacaktır.

9- Müsadereli ürün satışları peşin olarak yapılacak olup, vade uygulanmayacaktır.

10- Vadeli olarak satış yapılacak orman ürünlerine yıllık % vade faizi alınacaktır.

11- Kesin teminatın yatırılması koşulu ile satış için 15 günlük ek süre verilmesi halinde aylık %..... gecikme faizi alınacaktır. Teminat mektuplarının süre uzatımında verilen ek süre için aylık % gecikme faizi peşin olarak alınacaktır.

12- İhaledeki global olarak ilan edilen ürünlerdeki hacimler (-% 20) ile (+% 40) değişebilecek olup, bu ürünlere ilişkin kesin liste ihale tarihinden bir önceki gün İşletme Müdürlüğünden temin edilebilecektir. Bu partilerin istif numaraları, geçici teminat miktarları, muhammen bedelleri Satış Öncesi Bilgi Cetvelinin kesin listesinde gösterilecektir. Teminat yatırma ve ürün satışları kesin miktar üzerinden yapılacaktır.

Bilgi için; Adres, telefon ve faks no:

Ek-15

**İHALE BAŞVURU FORMU
ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ'NE**

İşletme Müdürlüğünüzün/...../20.... tarihli açık arttırımlı odun dışı orman ürünü ihalesi ile ilgili Açık Artırmalı Satış Şartnamesini okudum ve şartlarını kabul ettim.

Satış Öncesi Bilgi Cetvelini inceleyerek, ihalesine katılmayı düşündüğüm partileri satış yerlerinde gördüm ve inceledim. İhaleye katılmaya yasaklı bir durumum olmayıp, Açık Artırmalı Satış Şartnamesi hükümleri çerçevesinde aşağıda parti numaraları yazılı ürünlere %3 geçici teminatlarını yatırarak ihaleye katılarak pey sürmek istiyorum. Teminat yatırdığım partilere pey sürmediğim takdirde teminatımın irad kaydedileceğini biliyor ve bu şartı kabul ediyorum.

Gereğini arz
ederim.

imza

Müşterinin Adı Soyadı : _____
T.C. No : _____
İş Adresi : _____
Telefonu ve Faks : _____
Elektronik tebligat : _____
adresi : _____
Tic. San. Od. ve. Kayıt : _____
No : _____
Vergi No : _____
Banka Adı ve Hesap : _____
No : _____
Vekil Olarak Girenler : _____
Vekaletin Tarih ve : _____
No'su : _____

Parti No'ları	%3 Geçici Teminat Miktarı (TL)	Parti No'ları	%3 Geçici Teminat Miktarı (TL)
1			
2			
3			
TOPLAM		TOPLAM	
GENEL TOPLAM			

Ek-16

AÇIK ARTTIRMA SATIŞ VE KARAR TUTANAĞI

İHALE TARİHİ : **PARTİ NO** :
İŞLETME MÜD. : **İSTİF NO** :
SATIŞ YERİ : **MİKTAR** : _____
CİNSİ NEVİ : **Kg/Ton/Adet**
MUH. BEDELİ :
TEMİNAT TUTARI :

Yukarıda özellikleri yazılı odun dışı orman ürünlerinin ilanı ilan panosunda ve www.ogm.gov.tr adresinde yayınlandığı, İşletmemize bağlı İşletme Şefleri ile civar İşletme Müdürlüklerinde ilanın yapıldığı dosyanın tetkikinden anlaşılmıştır. Müşterilerin huzurunda açık artırmalı satışa başlandı.

Komisyon Başkanı

İşletme Müdürü

Adı Soyadı

İmza

Üye

İşletme

Saymanı

Adı Soyadı

İmza

Üye

Orm. İşl. Şefi

Adı Soyadı

İmza

Satışa İştirak Eden	Sürülen Pey (TL)	Teminat Makbuzunun		Pey Sürenin İmzası
		Tarihi	No	

Daha fazlasına talip yoktur.

Ürünün Kg/Ton/adet'ini
TL ' den

Kabul ediyorum.

İMZA

KARAR

Yukarıda müfredatı yazılı emval bu gün saat 'te yapılan açık artırmalı ihalede haddilayık görülen yukarıda adı geçene muvaffak ihalesine ve kat'i ihalesi için keyfiyetin Bölge Müdürlüğümüz arzına karar verildi.

Komisyon Başkanı

İşletme Müdürü

Adı Soyadı

İmza

Üye

İşletme

Saymanı

Adı Soyadı

İmza

Üye

Orm. İşl. Şefi

Adı Soyadı

İmza

Ek- 17

ODUN DIŞI ORMAN ÜRÜNLERİNİN AÇIK ARTIRMALI SATIŞ ŞARTNAMESİ
(İdarece Üretilen Ya da Ürettirilen Ürünler İçin)

Madde 1- Orman İşletme Müdürlüğünce, Satış ncesi Bilgi Cetvelinde satış yeri, parti no, cinsi, miktarı, muhammen bedel ve geçici teminatı yazılı olan odun dışı orman ürünleri/müsadereli ürünler açık artırma suretiyle satılacaktır. Bu şartnamede İşletme Müdürlüklerinden odun dışı orman ürünü veya müsadereli ürün satın almayı talep eden veya satın alan gerçek ve tüzel kişiler **müşteri** olarak ifade edilecektir.

İHALE TARİHİ VE YERİ

Madde 2- İhale/...../20.... tarihinde saat:..... desalonunda toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır. İhale için tespit olunan tarih, tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden

ilk işgününde aynı yer ve saatte yapılır. İlandan sonra çalışma saati değişse de ihale ilan edilen saatte yapılacaktır.

İHALEYE KATILABİLME ŞARTLARI

Madde 3- Ölçü birimi kg/ton/adet olan odun dışı orman ürünleri satışlarına katılmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, ihale öncesinde aşağıdaki a, b, c, ç ve d maddelerindeki belgeleri ibraz etmek şartı ile girebilirler.

Müsadereli ürün satışlarına katılmak isteyen müşteriler ihale öncesinde, tebligat için adres beyanı, gerçek kişiler imza beyannamesi (tatbiki imza), şirket ve tüzel kişiler adına ihaleye girecekler temsile yeterli olduklarına dair noterden belgeyi, vekâleten girecekler noterden tasdikli vekâletname ve imza sirküsü ibraz etmek şartı ile girebilir.

a) Tebligat için adres beyanı,

b) Şirket, gerçek ve tüzel kişilerin,

Şirket, gerçek ve tüzel kişilerin idare merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı olduğu Ticaret Odası, Sanayi Odası, Ticaret ve Sanayi Odası veya resmi bir makamdan (ayrıca şirketin sicili ile) halen çalışır durumda bulunduklarına dair belgeyi,

Şirket ve tüzel kişiler adına ihaleye gireceklerin temsile yeterli olduklarına dair noterden imza sirküsü, vekâleten gireceklerden noterden tasdikli vekâletname ve imza sirküsü,

Gerçek kişilerden imza beyannamesi (tatbiki imza), vekâleten gireceklerden noterden tasdikli vekâletname,

İhaleye ihracatçılarda girebilir. Bu taktirde ihracatçı birliklerden aldığı İhracat belgesini ibraz etmeleri,

c) Yabancı uyrukluların 10 yıldan beri Türkiye'de oturduklarını ve Ticaret Siciline kayıtlı olduklarını gösterir belgeyi,

ç) Yabancı Şirketlerin (b ve c) fıkralarında belirtilen şartları taşıdıklarını (Türkiye'de şubesi olmayan şirketin belgesi Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluklarınca tescil edilmiş olacaktır) belirtir belgeyi,

d) İhalelere girmek isteyenlerin ilanda bildirilmiş olan başlangıç saatinden önce ihale konusu olan satışın muhammen bedeli üzerinden hesaplanacak toplam tutarın en az %3 ü oranında geçici teminatı muhasebe biriminin banka hesabına veya veznesine yatırmaları ve İhale Başvuru Formunda belirtilen şartları kabul ettiğini beyan ederek formu doldurup, muhasebe birimine teslim etmeleri gerekmektedir.

Yukarıda sayılan belgelerin geçerliliğini yitirmesi halinde müşteri bu durumu idareye yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

GEÇİCİ VE KESİN TEMİNAT YATIRILMASI VE PEY SÜRME

Madde 4- Satışa konan ürünlerin her kg/ton/adet'inin muhammen satış bedeli, geçici teminat miktarı Satış Öncesi Bilgi Cetvelinde her partinin karşısında ayrı ayrı gösterilmiştir.

Madde 5- Geçici teminat satışa konu partinin; muhammen bedeli üzerinden hesaplanacak toplam tutarın %3 ü, kesin teminat ise toplam ihale bedelinin % 6 sıdır. Geçici teminatı yatırılmayan hiçbir partiye pey sürdürülmez.

Odun dışı orman ürünlerinin açık artırmalı satışlarında her bir parti ayrı bir ihale konusu olduğundan, ihaleye katılacak olan müşterinin kendisi veya vekili aynı partiye birden fazla müşteri adına geçici teminat yatıramaz ve pey süremez.

Madde 6- Her ne suretle olursa olsun idarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz. Verilen kesin teminat, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.

Madde 7- Teminat olarak, tedavüldeki Türk Lirası, banka ve özel finans kurumlarının verecekleri süresiz teminat mektupları, banka ürün ve kartları ile yapılan tahsilatlar kabul edilir. Teminat, ürünün tamamının satışının yapılmasına müteakip müşteriye aynen iade edilebileceği gibi satış bedeline de mahsup edilebilir.

Madde 8- Odun dışı orman ürünlerinin açık artırmalı satışlarında her bir parti ayrı bir ihale konusu olduğundan vadeli satışlarda her bir satış partisinden vadeye kalan bedel ve faizi için ayrı teminat

alınması gerekmektedir. Ancak, müşterinin talebi halinde aynı ihale içinde kalan birden fazla satış partisi için, parti numaralarının yazılması kaydıyla, tek bir teminat alınabilir. Satışların farklı tarihlerde yapılması halinde ilk satış tarihi, vade başlangıç tarihi olarak kabul edilir.

Madde 9- Bir partiye geçici teminatı yatıran müşterinin ihaleye katılmaması veya katıldığı halde o partiye pey sürmemesi halinde, geçici teminatı irad kaydedilir. Birden fazla müşterinin bir partiye geçici teminat yatırması ve müşterilerden herhangi birinin ihaleye katılarak o partiye pey sürmemesi halinde ise, geçici teminat yatıran müşterilerin tamamının geçici teminatları irad kaydedilir. Ancak, sürülen pey yüksekliği sebebiyle artırmadan çekilenlerin teminatları iade edilir.

Madde 10- Vadeli satış yaptıran müşterinin vade bitiminden önce ürün bedeli için vermiş olduğu teminat karşılığını ödemesi halinde, kalan süreye tekabül eden faiz müşteriye fatura veya fatura yerine geçen belge karşılığında iade edilir.

GEÇİCİ İHALENİN ONAYLANMASI

Madde 11- Artırma sonunda en yüksek pey süren müşteri üzerine geçici ihale yapılır. Üzerine geçici ihale yapılan müşteriye ihale anında şartname ve Açık Artırmalı Satış ve Karar Tutanağı imzalatılır. Şartnameyi imzalayan müşteri şartname hükümlerini okumuş ve kabul etmiş sayılır. İhalede verilen bedelin haddi layık görülmediği, satışa fesat karıştırıldığı veya rekabet şartlarının oluşmadığına kanaat getirilmesi durumunda geçici ihalenin yapılmaması veya satış komisyonunca alınan geçici ihale kararının Bölge Müdürlüğünce tasdik edilmemesi durumunda geçici teminat iade edilir. Bu durumda geçici ihalesi yapılmayan veya Bölge Müdürlüğünce onaylanmayan partiler yeniden satışa arz edilir. Müşteri bundan dolayı hiçbir hak talebinde bulunamaz.

Madde 12- İhalenin tamamen iptal edilmesi veya ihaledeki parti veya partilerin satışının ihale öncesi, ihale esnasında veya sonrasında iptal edilmesi durumunda müşteriler idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Bu durumda yatırılmış olan teminatlar iade edilir.

ÜRÜN STANDARTLARI VE MÜŞTERİNİN ÜRÜNÜ KONTROL ETMESİ

Madde 13- Standartlara uygun olarak satışa çıkarılan ürünlerin ölçüsü, İstif Ebat Listelerinde gösterilmiştir. Teslimat sırasında ürünlerde standart dâhilinde olan kusurlar nedeniyle hiçbir ürün değiştirilemez, geri bırakılamaz. Müşterilerin satış öncesinde satış partisini oluşturan ürünlerin ölçü ile standartlarını satış yerinde kontrol etmesi ve bu ölçü ile standartları kabul etmiş olarak satışa iştiraki zorunludur. Ancak, ürünün satışının yapıldığı tarihten sonraki 10 gün içerisinde ve nakliyata başlamadan evvel, müşteri istif yerinde mevcut ürünlerin adet ve boyut noksanlığı ile standardına uygun olmadığını veya miktar olarak eksik olduğunu iddia ettiği takdirde; yeniden yapılacak ölçme masrafı kendisine ait olmak ve kendisi veya kanuni vekilini ölçüde hazır bulundurmak şartıyla İşletme Müdürü tarafından oluşturulacak bir komisyon tarafından tekrar ölçü ve standart kontrolü yapılır. Müşteri haklı çıktığı takdirde ölçüm için yapılan masraf idarece karşılanır. İşletme Müdürlüğü de gerek gördüğü takdirde, masrafı kendisine ait olmak üzere satış partisini yeniden ölçebilir.

Kg / ton / adet'li odun dışı orman ürünlerinde ölçümlerde yanlışlık tespit edildiğinde, yeniden hesaplanan parti miktarına göre satış işlemi düzeltilir.

Müşteri ihaleye katılmadan önce satış yerine giden yollar ile çalışma yapacağı sahaları incelemiş olması zorunlu olup, ihaleye katılarak pey sürenlerin bu incelemeyi yaptığı ve bu şartlarda ihaleyi almak istediği kabul edilecektir.

TEBLİGAT YAPILMASI

Madde 14- İhale komisyonunca yapılan, ihale Bölge Müdürlüğünün onayı ile kesinleşir (Müsadereli satışlarda komisyonların satışı kesin olup, ayrıca Bölge Müdürlüğünden onay alınmayacaktır). Bölge Müdürlüğünce onaylanan ihale kararının onaylandığına dair yazının İşletme Müdürlüğünün kaydına girdiği tarihi izleyen en geç 5 iş günü içinde, Tebligat Kanunu hükümlerine göre üzerine ihale yapılan veya vekiline imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanır ya da elektronik tebligat yöntemi ile tebliğ edilir. Tebligatın imza alınmak suretiyle yapılması halinde imzanın alındığı gün, elektronik olarak yapılması durumunda, tebligatın müşterinin elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

Müşteriler, şartnamenin 3. maddesinde belirtildiği şekilde gösterecekleri tebligat adreslerine yapılacak tebligatı şahıslarına yapılmış gibi kabul etmeye mecburdur.

SATIŞIN YAPILMASI, VADE SÜRELERİ VE FAİZ ORANLARI

Madde 15- Müşterinin, tebliğ tarihi sayılan günden itibaren 15 gün içinde (tebliğ edilen gün sayılmaz) geçici teminatını kesin teminata çıkarması ve satış şartnamesine göre satış işlemini yaptırması gerekmektedir. Ancak, 15 günlük satış süresi içinde teslim tesellümü yapılarak satışı yaptırılan partilerde geçici teminatın kesin teminata çıkarılmasına gerek yoktur.

Madde 16- Satış peşin bedelle yapılabileceği gibi, vadeli olarak da yapılabilir (Müsadereli ürün satışları peşin bedelle yapılacak olup, vade uygulanmayacaktır). Satışın peşin veya vadeli yapılması halinde peşinat olarak yatırılacak tutarlar banka ürün ve kartları ile ödenebileceği gibi, işletme vizesine veya banka hesabına yatırılabilir.

Vadeli satış yapılması halinde peşinat dışındaki kalan borç ile yıllık %.....vade faizi, banka ürün ve kartları ile ödenebileceği gibi teminat alınmak suretiyle de satış yapılabilir.

Satış süresi içinde satışını yaptırmayan ve ek süre talebinde bulunmayan müşteriler taahhüdünden dönmüş sayılarak teminatı irad kaydedilir ve şartname hükümlerine göre gerekli işlem yapılır.

Satış için verilen 15 günlük süre içinde müşterinin geçici teminatını kesin teminata çıkarması, %oranındaki gecikme faizini (satış esaslarında belirtilen oran) peşin ödemesi şartıyla satış işlemini yaptırması için verilen 15 günlük sürenin bitiminden itibaren 15 günlük ek bir süre daha verilebilir. Bu süre sonunda satış yaptırmayanın kesin teminatı irad kaydedilir.

Yukarıdaki süreler içinde ödemeye ait şartlar yerine getirilmemiş olursa müşteri taahhüdünden dönmüş sayılacağından, satış bozularak hiç bir mahkemeden hüküm ve karar alınmasına ve protesto çekilmesine gerek kalmaksızın teminatı irad kaydedilir ve şartname hükümleri uygulanır. Bundan dolayı müşteri hiçbir surette hak talebinde bulunamaz.

Madde 17- Odun dışı orman ürünü ihalelerine katılacak olan müşterinin İhale Başvuru Belgesini imzalayıp, geçici teminatı yatırması ve ihalenin üzerine kalması durumunda, o partiyi ihale bedeli üzerinden peşin veya %.....sı peşin ve geri kalanını.....ay vade ile satın almayı kabul etmiş sayılacaktır.

Müsadereli ürün ihalesine katılacak olan müşterinin İhale Başvuru Belgesini imzalayıp, geçici teminatı yatırması ve ihalenin üzerine kalması durumunda, o partiyi ihale bedeli üzerinden peşin olarak satın almayı kabul etmiş sayılacaktır.

Madde 18- Vadesi sonunda ödenmeyen borçlara ait teminatlar müşteriye herhangi bir duyuruya gerek görülmezsizin nakte çevrilir.

PAZARLIĞA KALAN ÜRÜNLERİN SATIŞLARI

Madde 19- Açık arttırmalı satışta müşteri çıkmayan ve komisyonca belli bir süre için pazarlığa bırakılan ürünlerin satışları (pazarlık süresi içinde) bu şartnamede belirtilen esaslar uygulanarak yapılır. Pazarlığa kalan partilere ihale kararının onayından sonra müşteri çıkması durumunda; ilk talepte bulunan müşteriye şartname imzalatılarak satış doğrudan yapılır. Müşterinin talebi halinde kesin teminat yatırmak ve şartnameyi imzalamak kaydıyla 15 gün içerisinde de satış yapılabilir. Bu süreler, içinde satışı yaptırmaması halinde müşteri taahhüdünden dönmüş sayılıp şartname hükümlerine göre işlem yapılır.

MÜŞTERİNİN TAAHHÜDÜNDEN DÖNMESİ

Madde 20- Üzerine geçici ihale yapılan müşterinin satış talebinden vazgeçtiğini bildirmesi veya kendisine bildirilen sürelerde ürün bedelini yatırmaması halinde, teminatı irad kaydedilerek durum müşteriye bildirilir. Teminatı irad kaydedilen ürün aynı muhammen satış bedeli üzerinden ilk müşterisine de duyurulmak suretiyle İşletme Müdürlüğüne düzenlenecek ilk satışla birlikte açık arttırmaya çıkarılır. İlk ihalede satılamayan bu ürünlerin ikinci ya da daha sonraki ihalelerinde fiyat indirimi yapılabilir.

a) İkinci veya daha sonra yapılan açık arttırmalı ihalede veya açık arttırmada satılamayıp pazarlıkla veya tahsis suretiyle yapılan satışta idare aleyhine bir fiyat farkı meydana gelirse fiyat farkına sebep olan müşteri;

İki satış arasında meydana gelen fiyat farkının tamamı (evvelce gelir kaydedilmiş olan teminat mahsup edilmeksizin) ile, ilk satışa göre bedel yatırılması gereken en son günden ikinci satışa göre bedel yatırılması gereken en son güne kadar (satış, gününden önce gerçekleşmiş ise satış günü esas alınır) geçen süre için, ilk satış bedeline göre hesaplanacak parti satış tutarının yıllık %..... gecikme faizi (Genel Müdürlükçe satış esaslarında belirtilen) toplamından oluşacak idaremiz alacağına ilaveten ikinci satışa göre bedel yatırılması gereken en son günden itibaren T.C. Merkez Bankasının kısa vadeli krediler için öngördüğü %..... reeskont faiz oranına (Reeskont İşlemlerde Uygulanacak İskonto Oranı) göre hesaplanacak ticari faizi ile birlikte protesto çekmeye ve hüküm altına almaya gerek kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

b) İki satış arasında bedel farkı tahakkuk etmese dahi, taahhüdünden dönen müşteri idare alacağının gecikmesine sebep olduğundan, ilk satışa göre bedel yatırılması gereken en son günden ikinci satışa göre bedel yatırılması gereken en son güne kadar (satış, gününden önce gerçekleşmiş ise satış günü esas alınır) geçen süre için, ilk satış bedeline göre hesaplanacak parti satış tutarının yıllık %..... gecikme faizi (Genel Müdürlükçe satış esaslarında belirtilen) toplamından oluşacak idaremiz alacağına ilaveten ikinci satışa göre bedel yatırılması gereken en son günden itibaren T.C. Merkez Bankasının kısa vadeli krediler için öngördüğü %..... reeskont faiz oranına (Reeskont İşlemlerde Uygulanacak İskonto Oranı) göre hesaplanacak ticari faizi ile birlikte protesto çekmeye ve hüküm altına almaya gerek kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

c) İki ihale arasında idare lehine fiyat farkı meydana gelmiş ve bu fiyat farkı, ilk satışa göre bedel yatırılması gereken en son günden ikinci satışa göre bedel yatırılması gereken en son güne kadar (satış, gününden önce gerçekleşmiş ise satış günü esas alınır) geçen süre için, ilk satış bedeline göre hesaplanacak parti satış tutarının yıllık %..... gecikme faizinden (Genel Müdürlükçe satış esaslarında belirtilen) az ise, gecikme faizinin tamamına ilaveten ikinci satışa göre bedel yatırılması gereken en son günden itibaren T.C. Merkez Bankasının kısa vadeli krediler için öngördüğü %..... reeskont faiz oranına (Reeskont İşlemlerde Uygulanacak İskonto Oranı) göre hesaplanacak ticari faizi ile birlikte protesto çekmeye ve hüküm altına almaya gerek kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

d) İki satış arasında idare lehine meydana gelen satış tutarı farkının gecikme cezasına eşit veya fazla olması halinde herhangi bir cezai şart uygulanmaz.

İdare, idare alacağının tahsili için idare zararına sebep olan müşterinin taşınır ve taşınmaz mallarına el koyup satmaya yetkilidir.

TESLİM-TESELLÜM VE GENEL HÜKÜMLER

Madde 21- Satışın yapıldığı tarihten sonra son depolardan en geç 10 gün, rampalardan ise en geç 20 gün içinde ürünleri teslim etme ve teslim alma işi yapılır. Bu süre içinde müşteri ürünleri teslim almaya gelmediği takdirde, bu partinin satış işlemine esas olan cins, nevi, miktarı, boyut ve sınıfı ile müşteri tarafından aynen teslim alınmış sayılır. Bedeli yatırılmış partinin teslim alındığı veya teslim alınmış sayıldığı (satış tarihinden itibaren son depolarda en geç 10 uncu gün, rampalarda ise en geç 20 nci gün) tarihten itibaren her türlü sorumluluk müşteriye aittir. Bu konuda İşletme Müdürlüğünün herhangi bir sorumluluğu olmayacaktır.

Teslim tesellüm tutanağının imzalanmasından sonra müşteri görevli personelin nezaretinde aldığı ürüne kendi işaretini tatbik edebilir.

Madde 22- Satışla ilgili her türlü vergi (tellaliye harcı, KDV, karar pulu, vs.), fon ve resimlerin ödenmesi müşteriye aittir. Vergi, fon ve resimler satış sırasında peşin olarak tahsil edilir.

Madde 23- Müşterinin satın aldığı odun dışı orman ürünlerini istif yerlerinden kaldırması stok yığılması ve karışıklıkların önlenmesi bakımından önemlidir. Müşterinin satın aldığı orman ürünlerini satış yerlerinden taşıması için, satış tarihinden itibaren 30 gün süre ile hiç bir ücret alınmadan izin verilebilir.

Otuz günü aşan sürelerde stok yığılması, yer darlığı, çalınma ihtimali vb. olması durumunda İşletme Müdürlüğünce müşteriye satın aldığı ürünü satış yerinden taşıması için tebligat yapılır. Yapılan tebligatta makul bir süre verilerek, müşterinin verilen süre içerisinde ürünü satış yerinden taşıması

istenir. Verilen süre içerisinde ürünlerin satış yerlerinden kaldırılmaması durumunda, verilen sürenin bitiminden itibaren o partinin satış tutarı üzerinden (vergi, resim, fon, harçlar hariç) günlük %0,2 oranında gecikme cezası alınır.

Mücbir sebepler dışında satış tarihinden itibaren 9 ay içinde satış yerinden kaldırılmayan ürünlere 2886 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi gereğince işlem yapılarak, İşletme Müdürlüğünce ilk açık artırmalı ihalede satılır. İşletme Müdürlüğünün alacağı ile masraflar ve diğer giderler düşüldükten sonra kalan meblağ müşteriye, vekili veya varisine ödenmek üzere emanete alınır. İşletme Müdürlüğünce yapılan bu satış sonunda müşteri aleyhine fiyat farkı olduğu takdirde, müşteri hiçbir suretle bu farkı talep edemez.

Madde 24- Müşterinin kendisine ait olmayan ürünleri, bilerek veya bilmeyerek kaçırmaması, İşletmeye ait taşınır veya taşınmazları tahrip etmesi veya hasara uğratması halinde, durum Şeflikçe bir tutanakla tespit edilerek İşletme Müdürlüğüne bildirilir. İşletme Müdürlüğünce kurulacak bir komisyon tarafından İnceleme Raporu tanzim edilir ve şartname hükümlerine göre zarar ve ziyanın giderilmesi için gerekli işlemler yapılır.

Zarar ve ziyandan dolayı tahakkuk ettirilen alacağın tahsil edildiği belgelendirildiğinde kendine ait ürünün nakline müsaade edilir. Müşteri borcunu ödemediği takdirde satış yerindeki ürünün nakline izin verilmez. Müşteri zarar ve ziyandan dolayı tahakkuk eden idare alacağını tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde ödemezse, ürününe el konularak ilk açık artırmalı ihalede satılır. İşletme Müdürlüğünün alacağı ile masraflar ve diğer giderler düşüldükten sonra kalan meblağ müşteriye, vekili veya varisine ödenmek üzere emanete alınır. Satılan ürünün idare alacağını karşılamaması durumunda alacağın tahsili için yasal yollara başvurulur. İşletme Müdürlüğünce yapılan bu satış sonunda müşteri aleyhine fiyat farkı olduğu takdirde, müşteri hiçbir suretle bu farkı talep edemez.

Müşterinin zarar ziyandan veya cezadan dolayı herhangi bir borcunun olmaması halinde satış partisinin istif yerlerinden kaldırılmasına müsaade edilir. Varsa teminatı, İşletme Müdürlüğünce iadesinde bir mahzur görülmediği takdirde iade edilir.

Müşteri üçüncü şahıslara verdiği zarardan doğrudan ilgili şahıslara karşı sorumludur.

Madde 25- Müşteri satın aldığı ürünleri istif yerinden aynen nakletmeye mecburdur.

Madde 26- Devlet İhale Kanununu 83 üncü maddesinde belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları anlaşılanlar, bu fiil ve davranışlar ihale safhasında meydana gelmişse idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi fiil veya davranışlarının özelliğine göre bakanlık tarafından, haklarında bir yıla kadar bütün ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir. Bu durumları iş tamamlandıktan sonra anlaşılmış olsa dahi tespit edilenler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında ceza kovuşturması yapılır.

Yasaklama kararı veren idare bu kararı, Resmi Gazetede ilan ettirir. Bu kararlar, Genel Müdürlükçe ilgililerin müşteri siciline de işlenir. İhalelere katılmaktan yasaklananlar, yasaklı oldukları süre içinde diğer İşletme Müdürlüklerince yapılacak ihalelere de müşteri sıfatıyla katılamazlar. Haklarında bu yolda işlem yapılanların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu tespit edilen tüzel kişilere de aynı müeyyide uygulanır.

Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre şartname veya sözleşme yapmayan müşteriler ile şartname veya sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müşteriler hakkında bu fiil ve davranışların bir takvim yılı içerisinde Genel Müdürlük bazında üç kez tekrerrür etmesi halinde Bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazetede ilan ettirilir ve ilgililerin siciline işlenir. Yasaklama, Resmi Gazetede kararın yayımlandığı tarihten itibaren yapılacak ihalelerde uygulanır.

İhaleye katılmak isteyenler arasında ihalelere katılmaktan yasaklı olan gerçek veya tüzel kişi varsa teminat alınmayarak ihaleye katılması engellenir.

Madde 27- Odun dışıorman ürünü satın alan müşteri aldığı ürünün sahibi olup, bundan sonraki toplama, yükleme, nakletme vb. işlerin işverenidir. Müşteri, bu işlerden doğan “5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu”, “4857 sayılı İş Kanunu” ve “6331 sayılı İş Sağlığı ve

Güvenliği Kanununun” getirdiği yükümlülükler ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden sorumludur. Karayolları Trafik Kanununa aykırı yükleme ve taşımadan müşteri sorumludur.

Madde 28- Müşterinin sürekli olarak hastalanması, ölümü, askere alınması, iflası, hapse düşmesi ve mücbir sebepler gibi hallerde idare şartnameye dayalı işin müşterinin varisi veya vekiline devrine izin verebileceği gibi, müşterinin hesabını tasfiye etmekte de yetkilidir.

Madde 29- Şartnamenin uygulanmasından doğacak her türlü anlaşmazlıklar, şartnameye konu satışın yapıldığı İşletme Müdürlüğü merkezinin bulunduğu yerdeki yetkili mahkemesince çözülür.

Özel Şartlar-.....

Yukarıdaki 29 madde halinde belirtilen genel ve madde halinde belirtilen özel şartlara göre düzenlenen Odun Ürünleri Açık Artırmalı Satış Şartnamesini tamamen okudum ve hükümlerini aynen kabul ediyorum./...../20....

Müşterinin adı, soyadı

Kaşe, imza

Ek-18

AÇIK ARTTIRMALI SATIŞ KARAR DEFTERİ

İHALE TARİHİ	
İHALE KARAR NO	

Par	İstif	Ka	Şeff	De	Ür	MİKTAR	Mu	%3	Te	İha	Tut	Alı	İm	Dü	Şün	cele
					ün	İ	ha			le		cim	zası	şün		

[illegible]

ONAY EMRİ

KOMİSYON
BAŞKANI

Ek-19

SATIŞ SONUCU BİLGİ CETVELİ

Bölge Müdürlüğü			Dosya No	
İşletme Müdürlüğü			Satış Tarihi	
Satışa Çıkarılan Odun Dışı Orman Ürününün			Satılan Ürünün	

Deposu	Cins, Nevi	İstif No	Parti No	Miktarı			Muhammen Satış Bedeli	İhale Bedeli	Tutarı	Alıcının Adı Soyadı
				Kg	Ton	Adet	TL	TL	% si	
TOPLAM :										
Kg/Ton lu ürünler virgülden sonra iki rakamla ifade edilecektir.										
...../...../20... tarihinde açık arttırma suretiyle satışa çıkarılan partiden adet partinin geçici ihalesine, pazarlığa kalan partiden adet gün içerisinde pazarlığa bırakılmasına, partisinde ihaleden çıkarılmasına Komisyonumuzca karar verilmiş olup olurlarınıza arz ederiz. ../.../20...						İşletmenizin/...../20.... tarihli satışında partinin geçici ihalesinin tasdiki adet partinin gün müddetele pazarlığa bırakılmasına Bölge Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür./...../.....				

BAŞKAN

İşletme
Müdürü

ÜYE

Muhasebe
Yetkilisi

ÜYE

Orm. İşlet. Şefi

TETKİK EDİLDİ

Şube Müdürü

TASDİK OLUNUR.

Orman Bölge Müdürü

Ek-20

AÇIK ARTIRMA İLE SATILAN ÜRÜNLERİN İCMALİ

Bölge Müdürlüğü	
İşletme Müdürlüğü	

Dosya No	
Satış Tarihi	

SATIŞA ÇIKARILAN ÜRÜNÜN				SATILAN ÜRÜNÜN						PAZARLIĞA KALAN			
CİNS , NEVİ	MİKTARI			MİKTARI			TUTAR I	ORT. FİYAT I	Artı ş %'si	MİKTAR			Paz. Kal. %'si
	Adet	K g	Ton	Adet	Kg	Ton	TL.	TL.		Ade t	Kg	To n	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
TOPLA M													

Ek-21

KODLARA GÖRE SATIŞ İÇMALİ

Bölge Müdürlüğü		Dosya No	
İşletme Müdürlüğü		Satış Tarihi	

CİNS , NEVİ	Ürün Çeşidi Kodu	Sınıf Kodu	SATILAN ÜRÜNÜN MİKTARI			Ortalama fiyat	Pazarlığa Kalan Miktar
			Adet	Kg	Ton		
1	2	3	4	5	6	7	8
TOPLAM							

EK-22

ÜRETİM İŞÇİLİĞİ MÜŞTERİYE AİT OLMAK ÜZERE HER NEVİ ÜRÜN VE ARTIĞIN AÇIK ARTIRMALI SATIŞ ŞARTNAMESİ

SATIŞIN KONUSU

Madde 1- Orman İşletme Müdürlüğünce, Satış Öncesi Bilgi Cetvelinde satış yeri, parti no, cinsi, miktarı, muhammen bedel ve geçici teminatı yazılı olan⁴ açık artırma suretiyle satılacaktır. Bu ürünlerin kesme/toplama,

⁴Satılacak ürünün adı yazılacak.

istif, yükleme ve nakliyat gibi bütün işleri müşteriye aittir. Bu şartnamede İşletme Müdürlüklerinden odun dışı orman ürünü satın almayı talep eden veya satın alan gerçek ve tüzel kişiler müşteri olarak ifade edilecektir.

İHALE TARİHİ VE YERİ

Madde 2- İhale/...../20....tarhinde saat:..... desalonunda toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır. İhale için tespit olunan tarih, tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk işgününde aynı yer ve saatte yapılır. İlandan sonra çalışma saati değişse de ihale ilan edilen saatte yapılacaktır.

İHALEYE KATILABİLME ŞARTLARI

Madde 3- İhaleye katılmak isteyen müşteriler, ihale öncesinde aşağıdaki belgeleri ibraz etmek zorundadır.

a) Tebligat için adres beyanı,

b) Şirket, gerçek ve tüzel kişilerin,

Şirket, gerçek ve tüzel kişilerin idare merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı olduğu Ticaret Odası, Sanayi Odası, Ticaret ve Sanayi Odası veya resmi bir makamdan (ayrıca şirketin sicili ile) halen çalışır durumda bulunduklarına dair belgeyi,

Şirket ve tüzel kişiler adına ihaleye gireceklerin temsile yeterli olduklarına dair noterden imza sirküsü, vekâleten gireceklerden noterden tasdikli vekâletname ve imza sirküsü,

Gerçek kişilerden imza beyannamesi (tatbiki imza), vekâleten gireceklerden noterden tasdikli vekâletname,

c) İhalelere girmek isteyenlerin ilanda bildirilmiş olan başlangıç saatinden önce ihale konusu olan satışın muhammen bedeli üzerinden hesaplanacak toplam tutarın en az %3 ü oranında geçici teminatı muhasebe biriminin banka hesabına veya vizesine yatırmaları ve İhale Başvuru Formunda belirtilen şartları kabul ettiğini beyan ederek formu doldurup, muhasebe birimine teslim etmeleri gerekmektedir.

d-Yabancı uyrukluların 10 seneden beri Türkiye'de oturduklarını veya kaldıklarını ve Ticaret siciline kayıtlı bulunduklarını ispat etmeleri.

e- Yabancı Şirketlerin de (b) ve (d) maddelerinde yazılı şartlara haiz olmaları (Türkiye'de şubesi olmayan şirketin belgesi T.C. Konsolosluklarınca tasdik edilmiş olacaktır).

Yukarıda sayılan belgelerin geçerliliğini yitirmesi halinde müşteri bu durumu idareye yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

ÜRÜN STANDARTLARI VE MÜŞTERİNİN ÜRÜNÜ KONTROL ETMESİ

Madde 4- Müşterilerin satış öncesinde satış partisini oluşturan ürünlerin ölçü ile standartlarını satış yerinde kontrol etmesi ve bu ölçü ile standartları kabul etmiş olarak satışa iştiraki zorunludur. Müşteri ihaleye katılmadan önce satış yerine giden yollar ile çalışma yapacağı sahaları incelemiş olması zorunlu olup, ihaleye katılarak pey sürenlerin bu incelemeyi yaptığı ve bu şartlarda ihaleyi almak istediği kabul edilecektir.

TEMİNAT YATIRILMASI, TEMİNATIN İADESİ VE PEY SÜRME

Madde 5- Satışa konan ürünlerin her kg/ton/âdetinin muhammen satış bedeli, geçici teminat miktarı Satış Öncesi Bilgi Cetvelinde her partinin karşısında ayrı ayrı gösterilmiştir.

Madde 6- Geçici teminat satışa konu partinin; muhammen bedeli üzerinden hesaplanacak toplam tutarın en az %3 ü, kesin teminat ise ihalede satışa arz edilen toplam ürün miktarının, ihalede oluşan fiyatla çarpımı sonucu bulunan toplam tutar üzerinden %6 oranında alınır. Geçici teminatı yatırılmayan hiçbir partiye pey sürdürülmez.

Odun dışı orman ürünlerinin açık artırmalı satışlarında her bir parti ayrı bir ihale konusu olduğundan, ihaleye katılacak olan müşterinin kendisi veya vekili aynı partiye birden fazla müşteri adına geçici teminat yatıramaz ve pey süremez.

Madde 7- Her ne suretle olursa olsun idarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz. Verilen kesin teminat, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.

Madde 8- Teminat olarak, tedavüldeki Türk Lirası, banka ve özel finans kurumlarının verecekleri süresiz teminat mektupları, banka ürün ve kartları ile yapılan tahsilatlar kabul edilir. **Teminat, hiçbir zaman ürün bedeline mahsup edilmez.**

Madde 9- Odun dışı orman ürünlerinin açık artırmalı satışlarında her bir parti ayrı bir ihale konusu olduğundan vadeli satışlarda her bir satış partisinden vadeye kalan bedel ve faizi için ayrı teminat alınması gerekmektedir. Ancak, müşterinin talebi halinde aynı ihale içinde kalan birden fazla satış partisinden, parti numaralarının yazılması kaydıyla, tek bir teminat alınabilir. Satışların farklı tarihlerde yapılması halinde ilk satış tarihi, vade başlangıç tarihi olarak kabul edilir.

Madde 10- Bir partiye geçici teminatı yatıran müşterinin ihaleye katılmaması veya katıldığı halde o partiye pey sürmemesi halinde, geçici teminatı irad kaydedilir. Birden fazla müşterinin bir partiye geçici teminat yatırması ve müşterilerden herhangi birinin ihaleye katılarak o partiye pey sürmemesi halinde ise geçici teminat yatıran müşterilerin tamamının geçici teminatları irad kaydedilir. Ancak, sürülen pey yüksekliği sebebiyle artırmadan çekilenlerin teminatları iade edilir.

Madde 11- Müşterinin şartname hükümlerini yerine getirdiği, bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra, Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirilmesi ve İşletme Şefliğince de çalışılan sahada işin tamamen bitirildiğine dair muayene tutanağının ibrazı halinde kesin teminatı iade olunur.

GEÇİCİ İHALENİN ONAYLANMASI

Madde 12- Artırma sonunda en yüksek pey süren müşteri üzerine geçici ihale yapılır. Üzerine geçici ihale yapılan müşteriye ihale anında şartname ve Açık Artırmalı Satış ve Karar Tutanağı imzalatılır. Şartnameyi imzalayan müşteri şartname hükümlerini okumuş ve kabul etmiş sayılır. İhalede verilen bedelin haddi layık görülmediği, satışa fesat karıştırıldığı veya rekabet şartlarının oluşmadığına kanaat getirilmesi durumunda geçici ihalenin yapılmaması veya satış komisyonunca alınan geçici ihale kararının Bölge Müdürlüğünce tasdik edilmemesi durumunda geçici teminat iade edilir. Bu durumda geçici ihalesi yapılmayan veya Bölge Müdürlüğünce onaylanmayan partiler yeniden satışa arz edilir. Müşteri bundan dolayı hiçbir hak talebinde bulunamaz.

Madde 13- İhalenin tamamen iptal edilmesi veya ihaledeki parti veya partilerin satışının ihale öncesi, ihale esnasında veya sonrasında iptal edilmesi durumunda müşteriler idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Bu durumda yatırılmış olan teminatlar iade edilir.

PAZARLIĞA KALAN ÜRÜNLERİN SATIŞLARI

Madde 14- Açık artırmalı satışta müşteri çıkmayan ve komisyonca belli bir süre için pazarlığa bırakılan ürünlerin satışları (pazarlık süresi içinde) bu şartnamede belirtilen esaslar uygulanarak yapılır. Pazarlığa kalan partilere ihale kararının onayından sonra müşteri çıkması durumunda; ilk talepte bulunan müşteriye şartname imzalatılarak satış doğrudan yapılır. Müşterinin talebi halinde kesin teminat yatırmak ve şartnameyi imzalamak kaydıyla 15 gün içerisinde de satış yapılabilir. Bu süreler, içinde satışı yaptırmaması halinde müşteri taahhüdünden dönmüş sayılıp şartname hükümlerine göre işlem yapılır.

TEBLİGAT YAPILMASI

Madde 15- İhale komisyonunca yapılan ihale Bölge Müdürlüğünün onayı ile kesinleşir. Bölge Müdürlüğünce onaylanan ihale kararının onaylandığına dair yazının İşletme Müdürlüğünün kaydına girdiği tarihi izleyen en geç 5 iş günü içinde, Tebligat Kanunu hükümlerine göre üzerine ihale yapılana veya vekiline imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanır ya da elektronik tebligat yöntemi ile

tebliğ edilir. Tebligatın imza alınmak suretiyle yapılması halinde imzanın alındığı gün, elektronik olarak yapılması durumunda, tebligatın müşterinin elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

Müşteriler, tebligat adreslerine yapılacak tebligatı şahıslarına yapılmış gibi kabul etmeye mecburdur.

SATIŞIN YAPILMASI VE SAHANIN TESLİMİ

Madde 16- Müşteri, tebliğ tarihinden itibaren 15 (onbeş) gün içinde, kesin teminatı yatırmak, şartnameyi imzalamak ve üretim yapacağı sahayı teslim almak zorundadır. Müşteri tarafından şartname hükümlerine uygun olarak hazırlanan ürünler peyderpey satılacaktır.

Madde 17- Satış, ürünler hazır hale getirildikçe yapılan ölçümdeki miktar ve ihale sonucunda oluşan satış fiyatı üzerinden peşin bedelle yapılacak olup, yatırılacak bedeller banka ürün ve kartları ile ödenebileceği gibi, işletme veznesine veya banka hesabına da yatırabilir.

Satış süresi içinde ürünleri hazırlayıp satışını yaptırmayan, ödemeye ait şartları yerine getirmeyen müşteriler taahhüdünden dönmüş sayılacağından, satış bozularak hiç bir mahkemenin hükmü ve karar alınmasına ve protesto çekilmesine gerek kalmaksızın teminatı irad kaydedilir ve şartname hükümleri uygulanır. Bundan dolayı müşteri hiçbir surette hak talebinde bulunamaz.

Madde 18- Satışla ilgili her türlü vergi (tellaliye harcı, KDV, karar pulu, vs.), fon ve resimlerin ödenmesi müşteriye aittir. Vergi, fon ve resimler satış sırasında peşin olarak tahsil edilir. Satış işleminin her aşaması idarece kontrol edilerek, İşletme Şefliğince ölçü tespit tutanaklarının birer nüshası İşletme Müdürlüğüne gönderilir.

Madde 19- İhaleye çıkarılan ürün miktarı tahmini olarak belirlendiğinden, ürünün eksik veya fazla çıkması durumunda müşteri herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Satış, üretim sonucu çıkan ürün miktarı üzerinden yapılır. Ürünün tahmin edilen miktardan fazla çıkması durumunda bu miktarın %20 fazlasına kadar ürünü müşterinin de kabul etmesi durumunda aynı bedel üzerinden satabilir.

ÜRETİM VE TAŞIMA İLE İLGİLİ HUSUSLAR

Madde 20- Üretim süresi (kesme/sökme/toplama, ormandan çıkarma, istif, yükleme ve nakliyat) sahanın teslim tarihinden itibaren gündür.

Orman ürünü satışı yapılan gerçek ve tüzel kişiler üretim işini yapmaksızın aldıkları orman ürününü başkalarına devredemezler.

Madde 21- Üretim,⁵ ile ilgili 302 sayılı tebliğ esaslarına göre aşağıda belirtilen şartlarla toplama ve orman dışına çıkarma işleri yaptırılacaktır,

.....

6
....

⁵Toplanacak odun dışı ürün veya artığın cins ve türü yazılacak

⁶ Reçine Üretiminde,

“Üretimin asit-pasta metodu uygulanan sahalarda:

a)Madeni akıtma oluğu ile reçine toplama kabının gövdeye tespit edileceği yerdeki kabuk yontma aletiyle düzeltilecektir. Kabuğun yontularak (soyularak) düzeltilmesine sadece kabuk kaldırılacak. Odun tabakası içerisine nüfus edilmeyecek ve odun kısmı zedelenmeyecektir.

b)Kabuk yontma işlemi mart-nisan-mayıs aylarında 21 gün ara ile 4 kez haziran-temmuz-ağustos aylarında 16 gün ara ile 5-6 kez ve eylül-ekim-kasım aylarında ise 21 gün ara ile 4 kez yapılacaktır. Ancak bu süreler mahalli şartlara göre değişebilir.

c)Yara açma işlemi, bu amaçla özel olarak yapılmış bulunan kabuk yontma aleti ile yapılacaktır.

d)Yara genişliği; 26-32 cm. çapındaki ağaçlarda 10 cm.

32-38 cm. çapındaki ağaçlarda 12 cm.

38 cm. ve daha kalın çaplardaki ağaçlarda 14 cm. olacak, yukarıda belirtilen yara genişliklerinin değiştirilmesinde fayda ve zaruret bulunması halinde idarenin yazılı muvafakati alınır. Yara yüksekliği ise; her defasında 2,5-3,5 cm. arasında olacak ve üretim mevsimi sonunda bu yara yüksekliği 32,5-40 cm.ye ulaşacaktır.

7
....

8
....

Üretim işlemine/...../..... Tarihinde başlanacak ve/...../..... Tarihinde sona erdirilecektir.⁹

Satıştan sonraki her türlü işçilik (kesme/toplama, sürütme, istif, yükleme ve nakliyat vb.) müşteriye aittir.

Madde 21- Üretim, piyasa talepleri ve standardına uygun olarak yapılır. Satıştan sonraki her türlü işçilik (kesme/sökme/toplama, sürütme, istif, yükleme ve nakliyat vb.) müşteriye aittir.

Madde 22- Bir bölme veya parselde üretim bitmeden diğerinde uygulamaya geçilmeyecektir.

Madde 23- Ölçme işlemleri, idare yetkilisi ve müşteri veya vekili ile birlikte yapılarak ölçü tespit tutanağına bağlanır. Müşteri veya vekilinin belirlenen günde ölçüme katılmaması durumunda idare ölçümü kendisi yapar. Bu durumda müşterinin ölçüme itiraz hakkı olmayacaktır.

Madde 24- Ölçü birimi kg/ton olan ürünler rampada ölçülerek kayda alındıktan sonra sevki sağlanır. Kg/ton olarak satılan ancak, yerinde istif etme imkânı bulunmayan odun dışı orman ürünlerinin araç üzerinde ölçüsü yapılarak sevk pusulasına bağlanarak en yakın kantara kadar müşteriye ait nakil vasıtaları ile taşınmasına izin verilir. Sevk pusulası keserken araç üzerinde kapladığı hacmin eni, boyu ve yüksekliği ölçülüp yazılır. Kental olarak ölçümü yapılan ürünler, çevirme katsayısı kullanılarak kg/tona çevrilir ve bu ölçüye göre kg/ton olarak nakliye tezkeresi düzenlenir. Kantarda tartıya girdikten sonra tartı kantarındaki miktar sevk pusulasına işlenerek gerekli mutabakat sağlanır.

Kantara kadar yapılacak olan taşıma, İşletme Şefliğinin belirttiği yollardan yapılır. Kantar mahalline taşınıncaya kadar meydana gelebilecek zarar ziyandan müşteri sorumludur.

Madde 25- Müşteri, satın aldığı ürünleri üretim için verilmiş süre içerisinde toplayarak taşımak zorundadır. Üretim için verilen sürenin bitiminden itibaren o partinin satışa konu toplam miktarın, ihale fiyatı ile çarpımı sonucu bulunan toplam tutar üzerinden (vergi, resim, fon, harçlar hariç) günlük % 0,2 oranında gecikme cezası alınır.

e) Açılan ilk yaranın alt tarafına ve kabuklu diri odunun birleştiği yere galvanizli sacdan imal edilmiş, bir tanesi düz diğeri ise gövde yuvarlağına uyacak şekilde kıvrılmış akıtma olukları ağaca iki başlı çivilerle tespit edilecek bunun için önce düz akıtma oluğu ortasından bir çivi ile ağaca çakılacak, daha sonra sol köşeden diğer bir çivi ile tutturulacak, bunu takiben kıvrık akıtma oluğu 30-40 derecelik bir meyille ve kısmen bir ucu düz oluk üzerine gelecek şekilde yerleştirildikten sonra ortasından bir çivi ile ağaca tespit edilecek, müteakiben her iki oluğu birden ağaca tespite yarayan 4. çivi ağaca çakılacak ve en sonra da kıvrık akıtma oluğunun sağ ucuna 5. Çivi çakılarak oluklar yerleştirilmiş olacaktır.

f) Reçine toplama kabı, düz akıtma oluğunun ağaca raptedildiği yerle toplama kabı boyu kadar aşağıda ağaç gövdesine çakılacak çivi ile o akıtma oluğu arasına yerleştirilecektir.

g) Reçine üretmek amacıyla özel olarak yapılmış, kalitesi yüksek asit-pastaları kullanılacaktır.

h) Asit pastası plastik bir kap içinde bulunacak, kabın ucundaki delikten sıkılarak yaranın üst tarafına ve ağacın kabukla odun arasındaki kısmına uygulanacaktır. Azami 13 günlük reçine akışı sağlanacak pasta kalınlığı 3 mm. olacaktır.

ı) Asit-pasta metodunun dışında ve sıvı asit püskürtülmek suretiyle reçine üretimine kesinlikle müsaade edilmeyecektir.

i) Reçinenin toplama kaplarından alınması, bidonlara konulması, taşınması, tartılması, depolanması, satışı ve teslimi bu şartnamenin (E) fıkrasındaki TAŞIMA İŞLERİ VE DEPOLAMA bölümündeki esaslara göre yapılacaktır.” Yazılacak.

⁷ Çıralı çam kök odunu üretiminde, “Çıralı çam kök odunu; toprak altındaki kökleriyle kesimin yapıldığı yere kadarki kısmın diri odunu çürümüş veya çürümeye başlamış, zamanla yeterince reçine depo etmiş, orman ürünü olduğundan üretimi esnasında kök saçakları ile gövdede bulunan toprak ve sıkışmış taşlar temizlenecektir. Üründeki kusurların sorumluluğu tamamen iş sahibine aittir. İdareye bu hususta mesuliyet yüklenemez.

Çam kök odunu üretimi esnasında dikili ağaçlara ve genç fidanlara zarar verilmeyecektir.” Yazılacak.

⁸ Şimşir dalı veya sürgünü üretiminde, “Satışa konu ürün eldesi, idarece belirlenen ağaççıkların tepelerinin alttan 1/3’ ü alanındaki dal ve gövde üzerindeki 15 cm. ve daha uzun sürgünlerinin diplerinden keskin bıçak veya budama makasıyla kesilmesi ile olacaktır. Kesinlikle tıra, nacak, balta vs. kullanılmayacaktır.” Yazılacak.

⁹ Her ürünün kendi özelliğine göre belirlenen tarihler yazılacak.

Üretim için verilen süre içerisinde taşınmayan ürünler için müşteriye, ürünleri satış yeri veya topladığı yerden taşınması için tebligat yapılır. Yapılan tebligatta idarece belirlenecek bir süre verilir. Müşterinin verilen süre içerisinde ürünü satış yerinden taşınması istenir. Verilen bu süre içerisinde de ürünlerin taşınmaması durumunda şartname fesh edilerek, teminat irat kaydedilir. Mevcut ürünler ihale yolu ile satılarak İşletme Müdürlüğünün alacağı ile masraflar ve diğer giderler düşüldükten sonra kalan meblağ müşteriye, vekili veya varisine ödenmek üzere emanete alınır. İşletme Müdürlüğünce yapılan bu satış sonunda müşteri aleyhine fiyat farkı oluştuğu takdirde, müşteri hiçbir suretle bu farkı talep edemez.

Madde 26- Taşıma, idarenin istediği şekilde ve göstereceği yerlerden yapılır. Yapılacak taşıma işlerinde ağaçlara, fidanlara ve gençliğe zarar verilmeyecektir.

Madde 27- Müşteri her ne suretle olursa olsun İdarenin izni olmadan yol yapamaz ve üretimin yapıldığı yerlerde yollar trafiğe kapatılamaz.

Madde 28- Müşteri elde ettiği ürünleri nakletmek istediğinde İşletme Şefliğine ait ölçü ve tespit esas alınarak nakline izin verilir. Nakliyesiz olarak taşıma yapılamaz.

Madde 29- Orman içi istif yerlerindeki motorlu araçlara yükleme işi, mıntıkanın özelliklerine ve iş durumuna göre idarenin koyacağı tedbirler doğrultusunda yapılır.

Madde 30- Her türlü kesme/sökme/toplama, istif, yükleme ve nakliyat araç ve gereçleri ile malzemeleri müşteriye aittir. İcabı halinde idarece imkânlar ölçüsünde lüzumlu alet ve edevat verilebilir.

Madde 31- Müşteri kesim/toplama, istif, yükleme ve taşıma işlerinde çalıştıracağı işçiler ile iş ve nakil vasıtası operatör ve şoförlerinin adlarını ve araç plakalarını bir liste halinde İşletme Şefliğine bildirir. Müşteri, idarece çalışmasında sakınca görülenleri iş başından uzaklaştırmakla da yükümlüdür.

Madde 32- Odun dışı orman ürünü satışı için teslimi yapılan sahadaki ormanlarda meydana gelen usulsüzlüklerde suçlusu bulunamadığı takdirde bu bölmeyi teslim alanlar müteselsilen sorumludur.

Madde 33- Müşteri ve çalıştırdığı kişiler orman yangınları ile mücadele konusunda, gerek Orman Kanununda belirtilen gerekse de idarece ek olarak öngörülen yasak ve tedbirlere aynen uymak ve mıntıkada çıkan yangınların söndürülmesinde idare ile işbirliği yapmak zorundadır.

Madde 34- Satılan odun dışı orman ürünlerinin kesme/toplama, istif, yükleme ve nakliyatı sırasında ormanda bulunan ağaçlara, fidanlara ve gençliğe zarar verilmemesi esas olmakla beraber, kasıt olmaksızın verilen zarar nedeniyle konu idarece mahallinde incelenip oluşan zarar müşteriden tahsil edilir.

Müşteri ormanda çalıştığı süre zarfında işçilerin ve bunların reşit olmayan çocuklarının ormanda yapacakları usulsüzlüklerden sorumlu tutulacak, zarar ve ziyanı tazmin edilecektir. Ayrıca 6831 Sayılı Orman Kanununun bu husustaki hükümleri tatbik olunacaktır.

Madde 35- Müşteri satın aldığı ürünleri istif yerinden aynen nakletmeye mecburdur.

MÜŞTERİNİN TAAHHÜDÜNDEN DÖNMESİ

Madde 36- Üzerine geçici ihale yapılan müşterinin satış talebinden vazgeçtiğini bildirmesi veya kendisine bildirilen sürelerde ürün bedelini yatırmaması halinde, teminatı irad kaydedilerek durum müşteriye bildirilir. Teminatı irat kaydedilen ürün aynı muhammen satış bedeli üzerinden ilk müşterisine de duyurulmak suretiyle İşletme Müdürlüğünce düzenlenecek ilk satışla birlikte açık artırmaya çıkarılır. İlk ihalede satılamayan bu ürünlerin ikinci ya da daha sonraki ihalelerinde fiyat indirimi yapılabilir.

a) İkinci veya daha sonra yapılan açık artırmalı ihalede veya açık artırmada satılamayıp pazarlıkla veya tahsis suretiyle yapılan satışta idare aleyhine bir fiyat farkı meydana gelirse fiyat farkına sebep olan müşteri;

İki satış arasında meydana gelen fiyat farkının tamamı (evvelce gelir kaydedilmiş olan teminat mahsup edilmeksizin) ile, ilk satışa göre bedel yatırılması gereken en son günden

ikinci satıŖa göre bedel yatırılması gereken en son güne kadar (satıŖ, gününden önce gerekleŖmiŖ ise satıŖ günü esas alınır) geçen süre için, ilk satıŖ bedeline göre hesaplanacak parti satıŖ tutarının yıllık %.....gecikme faizi (Genel Mdrlk satıŖ esaslarında belirtilen) toplamından oluŖacak idaremiŖ alacağına ilaveten ikinci satıŖa göre bedel yatırılması gereken en son günden itibaren T.C. Merkez Bankasının kısa vadeli krediler için öngördüğü %.....reeskont faiz oranına (Reeskont İŖlemlerde Uygulanacak İskonto Oranı) göre hesaplanacak ticari faizi ile birlikte protesto çekmeye ve hüküm altına almaya gerek kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

b) İki satıŖ arasında bedel farkı tahakkuk etmese dahi, taahhüdünden dönen mŖteri idare alacağının gecikmesine sebep olduğundan, ilk satıŖa göre bedel yatırılması gereken en son günden ikinci satıŖa göre bedel yatırılması gereken en son güne kadar (satıŖ, gününden önce gerekleŖmiŖ ise satıŖ günü esas alınır) geçen süre için, ilk satıŖ bedeline göre hesaplanacak parti satıŖ tutarının yıllık %..... gecikme faizi (Genel Mdrlk satıŖ esaslarında belirtilen) toplamından oluŖacak idaremiŖ alacağına ilaveten ikinci satıŖa göre bedel yatırılması gereken en son günden itibaren T.C. Merkez Bankasının kısa vadeli krediler için öngördüğü %.....reeskont faiz oranına (Reeskont İŖlemlerde Uygulanacak İskonto Oranı) göre hesaplanacak ticari faizi ile birlikte protesto çekmeye ve hüküm altına almaya gerek kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

c) İki ihale arasında idare lehine fiyat farkı meydana gelmiŖ ve bu fiyat farkı, ilk satıŖa göre bedel yatırılması gereken en son günden ikinci satıŖa göre bedel yatırılması gereken en son güne kadar (satıŖ, gününden önce gerekleŖmiŖ ise satıŖ günü esas alınır) geçen süre için, ilk satıŖ bedeline göre hesaplanacak parti satıŖ tutarının yıllık %..... gecikme faizinden (Genel Mdrlk satıŖ esaslarında belirtilen) az ise, gecikme faizinin tamamına ilaveten ikinci satıŖa göre bedel yatırılması gereken en son günden itibaren T.C. Merkez Bankasının kısa vadeli krediler için öngördüğü %.....reeskont faiz oranına (Reeskont İŖlemlerde Uygulanacak İskonto Oranı) göre hesaplanacak ticari faizi ile birlikte protesto çekmeye ve hüküm altına almaya gerek kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

d) İki satıŖ arasında idare lehine meydana gelen satıŖ tutarı farkının gecikme cezasına eŖit veya fazla olması halinde herhangi bir cezai Ŗart uygulanmaz.

İdare, idare alacağının tahsili için idare zararına sebep olan mŖterinin taŖınır ve taŖınmaz mallarına el koyup satmaya yetkilidir.

MŖTERİNİN DİĞER SORUMLULUK VE HAKLARI İLE OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR

Madde 37- MŖterinin kendisine ait olmayan ürünleri, bilerek veya bilmeyerek kaçırması, İŖletmeye ait taŖınır veya taŖınmazları tahrip etmesi veya hasara uğratması halinde, durum Ŗeflik bir tutanakla tespit edilerek İŖletme Müdürlüğüne bildirilir. İŖletme Müdürlüğünce kurulacak bir komisyon tarafından İnceleme Raporu tanzim edilir ve Ŗartname hükümlerine göre zarar ve ziyanın giderilmesi için gerekli iŖlemler yapılır.

Zarar ve ziyandan dolayı tahakkuk ettirilen alacağın tahsil edildiği belgelendirildiğinde kendine ait ürünün nakline müsaade edilir. MŖteri borcunu ödemediği takdirde satıŖ yerindeki ürünün nakline izin verilmez. MŖteri zarar ve ziyandan dolayı tahakkuk eden idare alacağını tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde ödemezse, ürününe el konularak ilk açık artırmalı ihalede satılır. İŖletme Müdürlüğünün alacağı ile masraflar ve diğer giderler dŖldkten sonra kalan meblağ mŖteriye, vekili veya varisine ödenmek üzere emanete alınır. Satılan ürünün idare alacağını karŖılamaması durumunda alacağın tahsili için yasal yollara baŖvurulur. İŖletme Müdürlüğünce yapılan bu satıŖ sonunda mŖteri aleyhine fiyat farkı oluŖuđu takdirde, mŖteri hiçbir suretle bu farkı talep edemez.

Müşterinin zarar ziyandan veya cezadan dolayı herhangi bir borcunun olmaması halinde satış partisinin istif yerlerinden kaldırılmasına müsaade edilir. Varsa teminatı, İşletme Müdürlüğünce iadesinde bir mahzur görülmediği takdirde iade edilir.

Müşteri üçüncü şahıslara verdiği zarardan doğrudan ilgili şahıslara karşı sorumludur.

Madde 38- Devlet İhale Kanununu 83 üncü maddesinde belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları anlaşılanlar, bu fiil ve davranışlar ihale safhasında meydana gelmişse idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi fiil veya davranışlarının özelliğine göre bakanlık tarafından, haklarında bir yıla kadar bütün ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir. Bu durumları iş tamamlandıktan sonra anlaşılmış olsa dahi tespit edilenler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında ceza kovuşturması yapılır.

Yasaklama kararı veren idare bu kararı, Resmi Gazetede ilan ettirir. Bu kararlar, Genel Müdürlükçe ilgililerin müşteri siciline de işlenir. İhalelere katılmaktan yasaklananlar, yasaklı oldukları süre içinde diğer İşletme Müdürlüklerince yapılacak ihalelere de müşteri sıfatıyla katılamazlar. Haklarında bu yolda işlem yapılanların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu tespit edilen tüzel kişilere de aynı müeyyide uygulanır.

Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre şartname veya sözleşme yapmayan müşteriler ile şartname veya sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müşteriler hakkında bu fiil ve davranışların bir takvim yılı içerisinde Genel Müdürlük bazında üç kez tekrerrür etmesi halinde Bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazetede ilan ettirilir ve ilgililerin siciline işlenir. Yasaklama, Resmi Gazetede kararın yayımlandığı tarihten itibaren yapılacak ihalelerde uygulanır.

İhaleye katılmak isteyenler arasında ihalelere katılmaktan yasaklı olan gerçek veya tüzel kişi varsa teminat alınmayarak ihaleye katılması engellenir.

Madde 39- Odun dışı orman ürünü satın alan müşteri aldığı ürünün sahibi olup, kesme/toplama, sürütme, istif, yükleme ve nakliyat vb. işlerin işverenidir. Müşteri, bu işlerden doğan “5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu”, “4857 sayılı İş Kanunu” ve “6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun” getirdiği yükümlülükler ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden sorumludur. Karayolları Trafik Kanununa aykırı yükleme ve taşımadan müşteri sorumludur.

Madde 40- Müşterinin sürekli olarak hastalanması, ölümü, askere alınması, iflası, hapse düşmesi ve mücbir sebepler gibi hallerde idare şartnameye dayalı işin müşterinin varisi veya vekiline devrine izin verebileceği gibi, müşterinin hesabını tasfiye etmekte de yetkilidir.

Madde 41- Şartnamenin uygulanmasından doğacak her türlü anlaşmazlıklar, şartnameye konu satışın yapıldığı İşletme Müdürlüğü merkezinin bulunduğu yerdeki yetkili mahkemesince çözülür.

Özel Şartlar-

.....
.....
.....
.....

Yukarıdaki 41 madde halinde belirtilen genel ve madde halinde belirtilen özel şartlara göre düzenlenen bu şartnameyi tamamen okudum ve hükümlerini aynen kabul ediyorum./...../20....

Müşterinin adı, soyadı
Kaşe, imza

EK-23

**YILLIK ÜRETİM PROGRAMI HARİCİNDEKİ HER NEVİ
ODUN DIŞI ÜRÜN VE ARTIKLARI ORMAN KANUNU 37.MADDE
KAPSAMINDA TOPLAMA İZNİNE AİT
ŞARTNAME**

1- 6831 Sayılı. Kanunun 2896 Sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesine göre yıllık üretim programına alınmış orman ürünlerinin dışındaki Odun dışı Orman Ürünü / Artıkları öncelik sırasına göre 40 ncı maddede belirtilen Orman Köylülerini Kalkındırma Kooperatiflerine veya işyerindeki veya civarındaki köylülere tarife bedelini ödemeleri şartıyla izin verilebilmesi için ilgili plan veya envanter verilerine dayanılarak hangi sahalarda ne kadarOdun dışı Ürün / Artık toplanacağı İşletme Şefliğince kooperatiflere tebligatla, köylülere ise ilanen duyurulacaktır.

2- İlgili kooperatif, köylüler veya kişiler, İşletme Şefi ve ilgili memurlarla beraber saha gezilip, hali hazır durumu ve hudutları tespit edildikten sonra işyeri tesellüm tutanağı tanzimini müteakip işyeri teslim edilecektir.

3- İş alan kooperatif ise bu işte çalışacak işçilerin isimlerini bir liste halinde İşletme Şefliğine vermelerini müteakip kooperatifi temsile yetkili kişilerce, toplama işini köylüler yapacaksa ilgili köy muhtarları sahada çalışacak kişilerin isimlerini bir liste halinde İşletme Şefliğine bildirmesini takiben listede adı yazılı köylülerce;

İşyeri tesellüm tutanakları ile bu şartname hükümleri okunup imzalandıktan sonra 8 nci maddede belirtilen tarihte işe başlamalarına izin verilecektir.

4- Sahanın tesliminden sonra vukua gelecek usulsüzlüklerden, işin sahibi kooperatif veya istekli ise resen, köylüler ise müştereken sorumlu olacaklardır.

5- Orman idaresinden izin alan iş sahipleri aldıkları işin işverenidir. Müşteri; bu alım satımdan doğan “5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu”, “4857 sayılı İş Kanunu” ve “6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun” getirdiği yükümlülükler ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından yükümlüdür. Orman idaresi bu hususta sorumlu olmayacaktır.

6- İdare işin tamamını veya bir kısmını iş sahiplerine verip vermemekte serbesttir. İş sahibi bu hususta hiç bir itirazda bulunamaz.

7- Şartnameye konu olan ürün / artık miktarı çalışan işçi sayısına bölünerek her şahıs ortalama kişi başına düşen azami Kg kadar ürün toplayacaktır.

8-odun dışı ürün / artıkları toplama ve bölmeden çıkarma işine/..... tarihinde başlanacak ve/..... tarihinde son verilecektir. Bu müddet sonunda izinler iptal edilmiş olacaktır.

9- Orman içinde ateş yakmak, sönmemiş sigara ve kibrit çakmak yasaktır. İzin sahipleri ormanda yangın çıkmaması için gerekli tedbirleri almaya ve gerek çalışılan ormanda ve gerekse civarında yangın çıktığı taktirde işlerini bırakıp yangını söndürmekle mükelleflerdir.

10- Cins ve nevisi ile özelliklerine göre odun dışı ürün / artıkları dal, yaprak ve yabancı maddelerden temizlendikten sonra yaş olarak Orman İdaresinin belirleyeceği istif yerlerine taşınacak, burada görevli memurlar tarafından her izin sahibinin ürünleri ayrı ayrı tartılarak, bir tutanakla tevsik edilecektir. Tanzim edilen tartı zaptının bir nüshası ilgili İşletme Şefliğine gönderilecektir.

11- İzin sahipleri tartı zaptının Bölgeye gelmesini müteakip tartı miktarı üzerinden tahakkuk edecek tarife bedeli tutarını Bölge mutemedine ödeyeceklerdir. Tarife Bedelleri izin sahiplerinin kendi aralarında seçecekleri bir vekil tarafından da topluca yatırılabilir.

12- Tarife Bedeli tutarı yatırıldıktan sonra her izin sahibi için ayrı ayrı olmak üzere nakliye tezkeresi verilebileceği gibi talep halinde kendi aralarında seçecekleri bir vekil adına tarife bedeli yatırılan ürünlerin tamamı için bir nakliye tezkeresi kesilebilecektir.

13- İzin sahipleri toplama ve bölmeden çıkarma işiyle ilgili İşletme Şefi veya görevli memurların verecekleri direktiflere uymaya mecburdurlar.

14- İdarenin ikazlarına rağmen şartname hükümlerine riayet etmeyenler ve tekniğine uygunodun dışı ürün / artıkları toplama ve bölmeden çıkarma işini yapmamakta ısrar edenler ile ormanda usulsüz iş yapanların izinleri iptal olunur.

15- Şartname harici teklifler kabul olunmaz.

16-..... Biyolojik, fiziksel, kimyasal özellikleri ve teknolojik vasıflarına göre aşağıdaki toplama teknikleri uygulanacaktır.

a-

b-

c-

Yukarıda madde halinde sıralanan şartlara aynen uyulmak kaydıyla isimleri yazılı, müddetletoplanmasına izin verilmiştir./...../.....

İdare Adına:

İşletme Şefi

İşletme Müdürü

Ürün toplayacak özel Baba Adı
ve tüzel kişilerin
Adı ve Soyadı _____

Doğum yeri ve
tarihi _____

İşi ve İş
Adresi _____

İmzası

EK-24

**YILLIK ÜRETİM PROGRAMINA ALINMAYAN ODUN DIŞI ÜRÜNLERİN
ORMAN KANUNU EK-12. MADDESİ KAPSAMINDA SATIŞINA AİT
ŞARTNAME**

1. 6831 Sayılı Kanunun, 6111 Sayılı Kanunla eklenen Ek-12 maddesi gereğiBölge Müdürlüğü.....İşletme Müdürlüğü.....İşletme Şefliği.....Nolu bölme /bölmelerinde ODÜH yönetim planı mevcut ve bu planın öngördüğü miktarlardaki

odun dışı ürün/ürünler kanunda sayılı öncelik sırasına göre Köy Tüzel kişiliği/Tar.Kal.Kooperatifi/Üretici Birliği mensuplarına ve/veya yöre halkına sahaların bakımını yapmaları ve tarife bedelini yatırmaları koşulu ile satışının yapılacağı İşletme Müdürlüğünce tebliğlen duyurulacaktır.

2. Odun Dışı orman ürünlerinden faydalanma maksatlı olarak satışı yapılan sahaların paylaşımı; Köy tüzel kişiliğinde, Köy Muhtarlığınca; Kooperatiflerde, Kooperatif Başkanlığınca; Birliklerde, Birlik Başkanlığınca yapılır, dağıtım sonucunda iç taksimat listeleri düzenlenir. Düzenlenen kişi listeleri en geç 7 gün içinde ilgili işletme şefliğine teslim edilecektir.
3. Eğer **satış** yöre halkına verilir ise bu durumda bölme ya da bölmeciklerin iç taksimatları ilgili işletme Şefliğince yapılarak kişi listesi tutanağı düzenlenecektir.
4. Köy tüzel kişilikleri, Orman Köylerini Kalkındırma kooperatifleri ve Üretici birliklerince yapılacak tevziat listelerinin ekinde, listedeki kişilerin ilgili köy nüfusu, kooperatif ve üretici birliğine kayıtlı olduğunu gösterir belge bulunacaktır. Kayıtlı olmayanlar kanuni hakkın kullanımından men edilecektir.
5. Köy tüzel kişiliği, kooperatif, birlik ya da kişilerin, satış ile bakım Şartnamesini imzalamaları ve planlarda öngörülen hasılat miktarları üzerinden tarife bedeli yatırmaları koşulu ile bölme ya da bölmecik üretime verilecektir.
6. İlgili köy tüzel kişiliği, Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ve üretici birliğinin imzaya yetkili mensupları ile şayet satış halkından şahıslara yapıldı ise hak sahibi kişiler İşletme Şefi ve ilgili memurlarla beraber saha gezecektir. Hali hazır durum ve hudutlar tespit edildikten sonra işyeri teslim tesellüm tutanağı tanzim edilecektir.
7. İş yeri teslim tesellüm tutanağı şartname hükümleri okunup imzalandıktan sonra bu İş yeri teslim tesellüm tutanağı tarihinde hak sahipliği başlayacaktır.
8. Satışı yapılan yerlerdeki faydalanmaya dair hak sahipliği süresi, en fazla ODÜH yönetim planı süresi kadar olacaktır. İşin süresi.....yıl olup.....tarihinde sona erer.
9. Faydalanma hakkı verilen sahaların bakım şartnamesi esaslarına göre bakımlarının yapılması esastır. Bakım şartnamesinin öngördüğü şekilde tekrarlanacaktır.
10. Satış ve Bakım Şartnamesi hükümlerinin yerine getirilmediğinin tespiti halinde satış şartnamesi İşletme Müdürlüğünce fesih edilecektir.
11. Üretilen ürünün yıllık üretim planına alınması durumunda işletme müdürlüğü şartnameyi tek taraflı olarak fesh etmeye tam yetkilidir.
12. Her üretim sezonundan önce Şartname hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü İşletme Müdürlüğünce yapılacağından hak sahiplerinin nezaret etmesi zorunlu olacaktır.
13. Tarife bedeli her üretim sezonundan önce ilgili İşletme Müdürlüğü saymanlığına yatırılacaktır. Aksi halde satış fesih edilecektir.
14. Hak sahipleri en geç bir yıl önceden bir dilekçe ile bildirilmek kaydı ile hak sahipliğinden vazgeçebileceklerdir.
15. Bakım çalışmaları, bakım şartnamesine göre yapılacak ve şartnamenin öngördüğü çerçevede her yıl tekrarlanacaktır.
16. Orman kanunu Ek-12. maddesi kapsamında tarafına odun dışı orman ürünü satışı yapılan kuruluş ya da kişiler üretim işini başkalarına devredemezler. Kişilerin ölümü halinde hak sahipliği yasal varislerine devir edilir.
17. Sahanın tesliminden sonra vuku gelecek usulsüzlüklerden, hak sahibi köy tüzel kişiliği, kooperatif, üretici birliği veya yöre halkından şahıslar müştereken sorumlu olacaklardır.

18. Hak sahibi kuruluş ya da şahıslar orman yangınları ile mücadele konusunda, gerek Orman Kanununda belirtilen gerekse de idarece ek olarak öngörülen yasak ve tedbirlere aynen uymak ve mıntıkada çıkan yangınların söndürülmesinde idare ile işbirliği yapmak zorundadır. Damgasız ve usulsüz ağaç kesildiği takdirde 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır.
19. Orman Kanunu Ek-12 nci maddesi kapsamında faydalanma izini alan iş sahipleri aldıkları işin işverenidir. Müşteri; bu alım satımdan doğan “5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu”, “4857 sayılı İş Kanunu” ve “6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun” getirdiği yükümlülükler ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından yükümlüdür. Orman idaresi bu hususta sorumlu olmayacaktır.
20. İşletme Müdürlüğü tarife bedelinin tahsilinin ardından 15 gün içerisinde satışın konusu yeri ve mahiyeti hakkında SGK ya bildirimde bulunmakla yükümlüdür. Ancak Tarımsal kalkınma kooperatifleri toplama ve ormandan çıkarma işlemini üyelerine yaptıracaklarını yazılı olarak beyan edecek olurlarsa sigorta mevzuatı açısından sorumluluk kooperatifte olmak üzere bildirimde bulunulmayacaktır.
21. Orman içinde ateş yakmak, sönmemiş sigara ve kibrit çakmak yasaktır. İzin sahipleri ormanda yangın çıkmaması için gerekli tedbirleri almaya ve gerek çalışılan ormanda ve gerekse civarında yangın çıktığı taktirde işlerini bırakıp yangını söndürmekle mükelleftirler.
22. Toplanan ürünler ilgili işletme şefliği görevlilerince ölçüldükten ve yatırılan tarife bedeli tutarı ile karşılaştırıldıktan sonra nakliye tezkeresine bağlanarak taşınacaktır.
23. İzin sahipleri toplama ve bölmeden çıkarma işiyle ilgili İşletme Şefi veya görevli memurların verecekleri direktiflere uymaya mecburdurlar.
24. İdarenin ikazlarına rağmen şartname hükümlerine riayet etmeyenler ve tekniğine uygunodun dışı ürün toplama ve bölmeden çıkarma işini yapmamakta ısrar edenler ile ormanda usulsüz iş yapanların izinleri iptal olunur.
25. Faydalanmaya konu.....adlı odun dışı ürünün Biyolojik, fiziksel, kimyasal özellikleri ve teknolojik vasıflarına göre aşağıdaki toplama teknikleri uygulanacaktır.
- a)
b)
c)
d)
26.odun dışı ürün/artıklar toplama ve bölmeden çıkarma işine//..... tarihinde başlanacak ve//..... tarihinde son verilecektir. Bu müddet sonunda izinler iptal edilmiş olacaktır.
27. İş sahibinin kanuni ikametgâhına yapılan her türlü tebligat şahsına yapılmış olur.
28. Bu şartnameden doğan her türlü hukuki ihtilaflar içinyer mahkemesi yetkilidir.

ÖZEL ŞARTLAR:

29. İş sahibi, mıntıkanın özelliğinin icabı olarak uygulamadan doğan aşağıdaki gösterilen şartlara uymak zorundadır.
- a-
b-
c-
d-

30. Yukarda yazılı 29 madde halinde hazırlanan " yıllık üretim programına alınmayan odun dışı ürünlerin orman kanunu ek-12. maddesi kapsamında satışına ait satış şartnamesi" esaslarına göre teknik ve idari uygulama yapacağımı kabul ve taahhüt ediyorum. .../.../...

Köy Tüzel Kişiliği/
Tarımsal Kal.Koop./Adına
Üretici Birliği
Adına
(yetkili kişi ya da kişiler)
İMZA

İdare Adına:

İşletme Şefi

İşletme Müdürü

EK-25

MENŞEİ BELGESİ
(Odun Dışı Orman Ürünleri İçin)

Müracaat Sahibinin Adı Soyadı :
Müracaat Tarihi :
Ürüne ve İhracatçı Firmaya ait Bilgi :
1- İhracatçı Firmanın Adı :
2- Adresi ve Telefon Numarası :
3- Alacak olan firmanın
Adı ve Adresi :
4- Gönderilecek Ürünün Cinsi :
(Tür ve varyetesi)
5- İhraç Edilecek Miktar (kg/adet) :
6- Toplamanın yapıldığı yıl :
7- Toplamanın yapıldığı yer :
a- Orman Bölge Müdürlüğü :
b- Orman İşletme Müdürlüğü :
c- Orman İşletme Şefliği :

8-Orman nakliye tezkeresi ve satış makbuzunun tarih ve no'su :

Yukarıda yazılı firmanın ürünü İşletmemiz sahalarından topladığına dair Menşe-i belgesidir.

İşletme Müdürü
İmza

EK-26

İŞ YERİ MUAYENE RAPORU

1- Bölgesi :
2- Serisi :

3- Bölme Numaraları :

4- Parsel :

5- Bölme sınırları :

Doğusu :

Batısı :

Kuzeyi :

Güneyi :

6- Toplanacak ürün /artık :Kg/Ster

7- Bölmenin teslim tesellüm tarihi : / /

8- Teslim tesellümü takiben sahadaki toplama ve orman dışına çıkarma işinin bitiminde yapılan muayene ve kontrol neticesinde ;

a) Toplama işini yapmak üzere maktayı teslim alan kişilerce usulsüz kesim yapılmışsa neler olduğu

.....

b) Taahhüt konulan odun dışı ürün ve artıklar haricinde başka ürün toplanmışsa çeşidi ile miktarının ne olduğu

.....

c) Fazla miktarda ürün veya artık toplamak için sahada tahribat yapılmış mıdır. Yapılmışsa tahribatın cinsi ve miktarı

d) Toplanan ürün veya artık miktarından başka toplanacak olup olmadığı

e) Orman Kanunu'nun ve ilgili şartnameye göre usulsüzlük tespit edilmişse failleri hakkında yapılan işlemler

.....

Yukarıda sınırları belirtilen maktada Orman Kanunu Hükümlerine ve ilgili şartnamesine uygun yapılan ve yapılmayan yıllık üretim programı haricindeki odun dışı ürün ve artıkları toplama, orman dışına çıkarma işleri tespit edilmiş olup iş bu makta muayene tutanağı tarafımızdan düzenlenmiştir. / /

İşletme Şefi

Orman Muhafaza Memuru

EK-27

**6831 SAYILI ORMAN KANUN'UN 37.MADDESİ
GEREĞİNCE ORMANA ZARARLI OLDUĞU TESPİT EDİLEN
BİTKİ, KÖK VE DİĞER ZARARLILARIN İSTEKLİLERE
TOPLATMA İZNİNE AİT ŞARTNAME**

..... Devlet Orman İşletme Müdürlüsüne bağlı Bölgesinin serisi bölmelerinde ormana zararlı; kesilerek, köklenerek, sökülerek veya toplanarak sahadan çıkarılması gereken bitki, kök ve diğer zararlılardan tahminenkilogramı için aşağıda gösterilen şartlarla yapmayı kabul ve taahhüt eden isteklilere izin verilecektir.

1-İstekliler beyannameyi doldurarak bir dilekçeyle beraber Orman İdaresine müracaat edecekler, istekli kooperatif veya şirket ise ayrıca sahada çalışacak işçilerin kimliklerini belirtir listeyi de İdareye vereceklerdir. Yapılacak işleri görüşmek üzere İşletme şefliğinden gün istenerek belirtilen günde İşletme Şefi istekliler ve görevli memurlar tarafından hududu belirtilen sahanın gezilmesini müteakip makta teslim teslim tutanağı ile şartname imzalandıktan sonra istekliler, şartnamenin 5. maddesinde gösterilen tarihte işe başlayacaktır.

2- Teslim teslim tutanağında belirtilen saha dışında zararlı bitki ve köklerin temizleme işi yapılmayacaktır. Aksine hareket edenlerin izni derhal iptal edilecek bir daha bu haktan yararlandırılmayacaklardır.

3- Sahanın tesliminden sonra vukua gelen usulsüzlüklerden izin sahibi istekliler resen sorumlu tutulacaktır.

4- Orman İdaresinden izin alan iş sahipleri aldıkları işin işverenidir. İstekli; bu işten doğan “5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu”, “4857 sayılı İş Kanunu” ve “6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu” nun getirdiği yükümlülükler ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından yükümlüdür. Orman idaresi bu hususta sorumlu olmayacaktır.

5- Sahadaki ormana zararlı bitkilerin kesme, kökleme, sökme ve toplayarak dışarıya çıkarma işlerine tarihinde başlanacak vetarihinde son verilecektir. Bu müddet sonunda izinleri iptal edilmiş olacaktır.

6- Orman içinde ateş yakmak, sönmemiş sigara veya kibrit atmak yasaktır. İzin sahipleri ormada yangın çıkmaması için gerekli tedbirleri almaya ve gerek çalışma yapılan ormada ve gerekse civarında yangın çıktığı takdirde işlerini bırakıp yangını söndürmekle mükelleflerdir.

7- Sahadan çıkarılıp Orman İdaresinin belirlediği istif yerlerine getirilen ormana zararlı bitki ve kökler yaş olarak burada görevli memurlar tarafından tartılarak bir tutanakla tevsik edilecek tanzim edilen tartı zaptına istinaden bu artıkları kendi ihtiyacında kullanacaklara ayrı ayrı veya aralarında birisine vekalet verdikleri takdirde onun üzerine sevk pusulası keserek, pazara götürüp satmak isteyenlere ise ilgili nakliye tezkeresinin üzerine bedelsizdir ibaresini koyarak aynı şartlarla nakliye tezkeresi kesip hiç bir bedel alınmadan nakliyatına müsaade edilecektir.

8- İzin sahipleri bu işlerin yapılması sırasında İşletme Şefi veya görevli memurların verecekleri direktiflere uymaya mecburdurlar.

9- İdarenin ikazlarına rağmen şartname hükümlerine riayet etmeyenler; kesme, sökme, kökleme sırasında endüstriyel odun ve odun dışı orman ürünü veren ağaçlara veya bitkilere zarar vermekte direnenler ile usulsüz iş yapanların izinleri iptal edilecek ayrıca haklarında kanuni işlem yapılacaktır.

10- Şartname harici teklifler kabul edilmez.

11-Yörenin özelliğine göre özel şartlar :

Yukarıdamadde halinde belirtilmiş bulunan şartlara göre çalışmayı kabul ve taahhüt ederim.//.....

İdare Adına:
İşletme Şefi
Müdürü
İşletme

İmza

İmza

İZİN VERİLEN ŞAHISLARIN

VİLAYETİ :
İLÇESİ :
KÖYÜ :
ADI SOYADI :
BABA ADI :
DOĞUM TARİHİ :
İMZASI :

EK-28

**6831 SAYILI ORMAN KANUNUNUN 37. MADDESİNE GÖRE
YILLIK ÜRETİM PROGRAMI HARİCİNDEKİ ODUN DIŞI ÜRÜN
VE ARTIKLARLA ORMANA ZARARLI BİTKİ, KÖK VE DİĞER
ZARARLILARIN İSTEKLİLER TARAFINDAN TOPLANMASI**

VE SATIN ALINMASIYLA İLGİLİ BEYANNAME

A- İSTEKLİNİN KİMLİĞİ

Adı Soyadı :
Baba Adı :
Vilayeti :
İlçesi :
Köyü :
Doğum Yeri :
Doğum Tarihi :
İşi :
İş Adresi :

B- İSTEKLİ RESMİ MÜESSESE İSE

Resmi Kuruluşun Adı :
Resmi Kuruluşun Adresi :
İşigal Konusu :

C- İSTEKLİ TÜZEL KİŞİLİĞE HAİZ ŞİRKET, DERNEK V.S. İSE

Kuruluşun Adı :
Kuruluşun Adresi :
Temsile Yetkili Kişilerin
Adı Soyadı :
İşigal Konusu :

D- TOPLAYIP ORMAN DIŞINA ÇIKARACAĞI

<u>ÜRÜNLERİN</u>	<u>CİNSİ VE NEVİ</u>	<u>MİKTARI</u>	<u>BİRİMİ</u>
-------------------------	-----------------------------	-----------------------	----------------------

Odun dışı Orman Ürünü	:		
Odun dışı Orman Ürünü	:		
Odun dışı Orman Ürünü	:		
Üretim Artıkları	:		
Ormana zararlı bitkiler	:		
Ormana zararlı bitkiler	:		
Ormana zararlı bitkiler	:		

Yukarda belirtilen bildirinin tamamen doğru olduğunu, odun dışı orman ürünü veya zararlı bitki ve kökleri görevlilerin direktifleri doğrultusunda ormana zarar vermeden toplayacağımı aksi halde her türlü sorumluluğu kabullendiğimizi beyan ve tasdik ederim.

....../....../.....

Beyan Sahibi
Adı Soyadı İmza /Mühür

EK-29

**MÜNFERİT MÜRACAATLAR İÇİN YILLIK ÜRETİM PROGRAMI
HARİCİNDEKİ HER TÜRLÜ ODUN DIŞI ÜRÜN VE ARTIKLARIN
TOPLANMASIYLA İLGİLİ İZİN BELGESİDİR**

İSTEKLİNİN KİMLİĞİ

Adı Soyadı :
Doğum yeri ve tarihi :
İşi ve Adresi :
Müracaat tarihi :

TOPLANACAK ÜRÜNÜN CİNS VE NEVİ

İstenilen odun dışı ürün veya artığın cinsi :
İstenilen odun dışı ürün veya artığın miktarı :
Uygun görülen odun dışı ürün veya artığın miktarı :
Tarife bedeli :
Satış makbuzunun tarih ve numarası :

TOPLANACAK SAHA ve MÜDDETİ

İşletme Şefliği :
Serisi :
Bölme numaraları :
Toplama müddeti :
İzin tarihleri :

Yukarıda cins ve miktarı yazılıOdun dışı Ürün / artıkları belirlenen tarihler arasında ve gösterilen sahalarda toplamak için istekli’a müddetle izin verilmiştir. / /

İşletme Şefi

İşletme Müdürü